

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2024 - 2026

Sisällysluettelo

YLEISOSA	3
Kaupunginjohtajan esipuhe	3
Yleisperustelut	4
Yksityiskohtaiset perustelut	12
Henkilöstöpolitiikka vuonna 2024	24
Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	27
TULOSLASKELMAOSA.....	31
RAHOITUSOSA	32
LAPPEENRANTA STRATEGIA – LPR2037	33
KÄYTTÖTALOUSOSA	40
Valtuustoon nähden sitovat talousarviokehykset.....	40
KAUPUNGIN OMA TOIMINTA.....	45
Yhteiset palvelut	45
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut	57
Kaupunkikehitys	84
MAAKUNNALLINEN PALVELUTOIMINTA	103
Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut	103
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	104
Etelä-Karjalan maaseututoimi	107
Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut	109
Lappeenrannan seudun joukkoliikenne	111
Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuus	113

INVESTOINTIOSA	114
Investointien talousarvio ja taloussuunnitelma	114
KONSERNITULOSLASKELMA	118
KONSERNIYHTEISÖT.....	120
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni).....	120
Lappeenrannan Energia Oy (konserni)	125
Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)	130
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	138
Saimaan Tukipalvelut Oy	144
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	149
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	154
Wirma Lappeenranta Oy	160
Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)	164
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	168
Etelä-Karjalan liitto.....	172

Yleisosa

Kaupunginjohtajan esipuhe

Lappeenranta on monen muun kunnan tavoin tehnyt tällä vuosikymmenellä hyviä taloudellisia tuloksia. Poikkeusolot alkoivat koronasta vuonna 2020, jolloin valtio tuki kuntia vahvasti parin vuoden ajan. Kuluva vuosi on sote-uudistuksen aloitusvuotena poikkeuksellinen verotulojen kertymässä olevan niin sanotun verohännän vuoksi.

Kuntien talous on tosin eriytynyt ja osa isoista kaupungeistakin joutuu tasapainottamaan alijäämäistä talouttaan. Lappeenrannassa tämä työ tehtiin jo kymmenen vuotta sitten. Sen jälkeen taloutemme terveestä pohjasta on huolehdittu vastuullisella ja pitkäjänteisellä politiikalla. Siitä kiitän nykyistä sekä kahta edeltävää valtuustoa.

Esitykseni vuosien 2024–2026 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi on jälleen selvästi ylijäämäinen, kun tarkastellaan tilikauden tulosta. Rahoituslaskelma osoittaa kuitenkin karumpia lukuja: toiminnan ja investointien rahavirta on joka vuosi selvästi negatiivinen, eli tulorahoitus ei riitä yhtenäkkään vuonna kattamaan investointejamme. Vielä vuonna 2024 emme tarvitse uutta velkaa, koska kassamme vahvistuu vuoden 2023 aikana. Vuonna 2025 velkaannumme jo 49 miljoonalla eurolla, vaikka tulos osoittaa liki 10 miljoonan ylijäämää.

Mittavan investointiohjelmamme vuoksi Lappeenrannan on tehtävä tilikauden tuloksella mitattuna ylijäämäisiä talousarvioita. Investointien valmistuessa ne jaksotetaan kuluksi poistoina, jotka tulevat muutaman vuoden kuluttua olemaan vuosikatteen tasolla. Silloin tuloslaskelmakaan ei enää osoita ylijäämää.

Jos toteuttaisimme investointiohjelmamme nollatulokseen päätyvällä vuosikatteella, velkaantuisimme kuluvan vuosikymmenen loppuun mennessä liki 60 miljoonaa euroa enemmän kuin mitä talousarvioesityksen mukainen velkaantumisura osoittaa. Ero on valtava. Sen vuoksi on ymmärrettävä, että käyttömenoissamme ei ole varaa avokätisempään linjaan. Panostuksemme ovat korostetusti investoinneissa, jotka ovat jo tuoneet uuden koulun kolmasosalle peruskoululaisistamme ja nämä investoinnit jatkuvat. Investoimme myös liikuntaan, kulttuuriin ja elinvoiman vahvistumisen edellytyksiin.

Toimintaympäristön muutokseen sopeutuminen on olennaisin osa terveen taloutemme perustassa. Kun lasten määrä vähenee, on myös lasten ja nuorten palveluiden menokehyyksen sopeuduttava muutokseen. Talousarviossa pidetään kuitenkin lasta kohden reaalin rahoitustaso jopa hieman nousevalla uralla, sillä varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousu on otettu huomioon. Kehyyksen sopeutuminen lasten määrän mukaan ei siten ole leikkaustoimenpide.

Kaikella edellä sanomallani pyrin välittämään huoleni siitä, että tuloslaskelman osoittama ylijäämä tulkitaan liikkumavaraksi. Kysynkin, onko kaupungillamme malttia investoida kestävästi?

Tuomo Sallinen
vs. kaupunginjohtaja

Yleisperustelut

Kuntatalouden valtakunnallinen kehitysarvio

Suomen talouskehitys pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Inflaation arvioidaan kuitenkin normalisoituvan keskimäärin kahteen prosenttiin vuosina 2024–2027. Vuonna 2024 bruttokansantuote kasvaa 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa ja vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Talouden toipumisen odotetaan vähentävän työttömyyttä ja lisäävän työllisten määrää vuodesta 2025 alkaen. Vuosina 2026–2027 talouskasvun arvioidaan vaimenevan hieman mutta säilyvän runsaassa 1,5 prosentissa.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuluvana vuonna vahvoja, mikä johtuu pitkälti sote-uudistukseen liittyvästä verohännästä. Käännöksen heikompaan on kuitenkin edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiipuu talouskasvun vaimenemisen vuoksi ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat.

Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina, mutta nettoinvestointeihin se ei riitä. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutuspaineita tuleville vuosille.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2027. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin kolme prosenttia

vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämissuunnitelman vuoksi.

Työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntien vastuulle laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja vajaalla 900 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Myös valtionosuudet kasvavat voimakkaasti, kun työ- ja elinkeinopalveluiden myötä kunnille siirtyvät kustannukset sekä uudistuksesta aiheutuva kasvu kuntien etuusmenoissa kompensoidaan kunnille. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024–2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden lainakanta kasvaa tarkastelujakson loppulla 24,2 miljardiin euroon.

(Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2024, syksy 2023)

Verotulot

Lappeenrannan ansiotulopohja kasvoi edellisvuonna 3,9 %, mikä oli aiempien vuosien noin kahden prosentin tasoon nähden hyvällä tasolla. Kehitys jäi kuitenkin vertailukaupunkien ja koko maan noin 4,5 %:n kasvuvauhdista. Vuoden 2023 aikana kasvu on ollut vielä reippaampaa. Kaikkien ansiotulojen kasvu on ollut elokuun loppuun mennessä 5,9 %, mikä vastaa myös vertailukaupunkien keskiarvon ja koko maan kehitystä. Palkkatulojen kasvu on ollut 5,2 %, mitä on tukenut hyvä työllisyys, palkkojen sopimuskorotukset ja moniin sopimusratkaisuihin sisältyneet kertaerät. Kasvuvauhti on kuitenkin hiipunut vuoden loppupuolella. Eläketulo on kasvanut peräti 7,9 % tuntuvan indeksikorotuksen myötä.

Palkkatulojen kasvu jatkuu voimassa olevien sopimusten perusteella kohtalaisen vahvana, mutta kertaerien jäädessä pois kasvu jää kuluvaan vuoteen alemmalle tasolle. Eläkkeiden indeksikorotuksesta on tulossa huomattava myös ensi vuonna, mutta ei yllä vuoden 2023 tasolle, joka oli peräti 6,8 %. Työllisyyden oletetaan jonkin verran heikenevän. Väestörakenteen muutosten huomioiden kaikkien ansiotulojen kasvuksi ennakoitaan 2,8 % vuonna 2024.

Sote-uudistuksessa kuntien tuloveroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä, jolloin Lappeenrannan vuoden 2023 tuloprosentiksi tuli 8,36. Vuodesta 2024 alkaen tuloveroprosentti määrätään prosenttiyksikön kymmenesosan tarkkuudella. Valtuusto on päättänyt vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 8,3.

Vuoden 2023 kunnallisveroennuste on 134 miljoonaa euroa, mikä sisältää noin 13 miljoonaa euroa verohännäksi kutsuttua aiempien vuosien korkeamman veroprosentin mukaan tilittyvää osuutta. Vu-

delle 2024 budjetoidaan kunnallisveroa 127 miljoonaa euroa perustuen edellä kuvattuun ansiotulojen kasvuodotukseen.

Yhteisöverokertymä on kääntynyt tänä vuonna laskuun yritysten heikentyneen tuloskehityksen vuoksi. Vuoden 2023 veronalaisen tulon ennakoitaan laskevan 7,0 %. Ensi vuonna veronalaisen tulon odotetaan pysyvän kuluvan vuoden tasolla. Lappeenrannan asemaa kuitenkin parantaa kuntakohtaiseen jako-osuuden odotettavissa oleva nousu, sillä jako-osuus perustuu vuosien 2021 ja 2022 kertymäosuuskeskiarvoon. Nämä vuodet olivat vahvoja etenkin metsäteollisuudessa, jolla on suuri vaikutus Lappeenrannan jako-osuuden määräytymisessä. Vuodelle 2024 budjetoitava 23,5 miljoonan euron yhteisöverokertymä jää kuitenkin noin 0,5 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasoa alemmas johtuen kahden miljoonan euron verohännän vaikutuksesta.

Kiinteistöverotuksessa rakennusten verotusarvoihin tuli vuodelle 2023 huomattavat korotukset rakennuskustannusindeksin nousun vuoksi. Koko kiinteistökannan, maapohjat mukaan lukien, verotusarvo nousi 7,5 % vuodelle 2023. Rakennuskustannusindeksin vuosimuutos oli heinäkuussa enää runsaat kaksi prosenttia. Ikävähennykset huomioiden verotusarvon kasvu jäänee alle kahteen prosenttiin ensi vuonna. Kiinteistöveron tuotto pysyy kuitenkin vuoden 2023 tasolla, koska yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti alenee 0,45 prosenttiyksikköä. Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,43 on korkeampi kuin mahdollisesti lainsäädännöllä asetettava maapohjan alin veroprosentti 1,30, joten lakimuutoksella ei ole vaikutusta Lappeenrantaan. Kiinteistöveroa budjetoidaan 28,5 miljoonaa euroa vuodelle 2024.

Veroproositit ovat vuonna 2024 seuraavat:

- Tuloveroprosentti: 8,30
- Kiinteistöveroprosentit:
 - o Yleinen 1,43
 - o Maapohjan yleinen 1,43
 - o Vakituiset asuinrakennukset 0,55
 - o Muut asuinrakennukset 1,15
 - o Voimalaitokset 2,85
 - o Rakentamaton rakennuspaikka 3,00

Yleishyödyllisen yhteisön pääasiassa yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä olevan rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti on 0,55.

Valtionosuudet

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena oleviin laskennallisiin kustannuksiin vaikuttaa pääasiassa kunnan alle 16-vuotiaiden määrä. 0–15-vuotiaiden määrä on vähentynyt 128 lapsella, mikä leikkaa valtionosuutta 1,2 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukainen indeksikorotuksen yhden prosenttiyksikön leikkaus vie valtionosuudesta 0,3 miljoonaa euroa.

Kuntien verotulopohjissa olevia eroja tasataan valtionosuusjärjestelmään kuuluvalla verotuloihin perustuvalla tasauksella. Kiinteistövero on mukana 50 prosentin osuudella tasauslaskennassa. Kunnan laskennallisen asukasta kohden lasketun verotulon alittaessa koko maan keskiarvon, saa kunta tasauslisää 90 % keskiarvon alittavalta osuudelta. Keskimääräistä suurempaa verotuloa leikataan 10 %. Tasauslisää saa suurin osa kunnista, Lappeenranta mukaan lukien. Lappeenrannan tasauslisä on 13,1 miljoonaa euroa vuonna 2024, missä

on kasvua 3,9 miljoonaa euroa. Tasauksen kasvu merkitsee sitä, että verotulot asukasta kohden ovat kehittyneet koko maan keskiarvoa heikommin vuonna 2022.

Valtion päättämistä veroperustemuutoksista johtuvia verotulomenetyksiä korvataan Lappeenrannalle 11,7 miljoonaa euroa.

Sote-uudistuksen vaikutuksia tasataan kahdella valtionosuusjärjestelmän elementillä. Muutosrajoittimella rajataan kunnalta poistuvan verorahoituksen ja hyvinvointialueelle siirtyvien nettomenojen erotusta 60-prosenttisesti. Järjestelmämuutoksen tasauksella rajataan kunnan talouden tasapainotilan laskennallinen muutos nolnaan vuonna 2023. Tasaus muuttuu portaittain siten, että vaikutus on enintään 60 euroa asukasta kohden vuodesta 2027 alkaen.

Vuonna 2023 muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus ovat yhteensä 3,5 miljoonaa euroa positiiviset. Kuntakohtaiset tasauselementit laskettiin uudelleen vuodelle 2024, kun käytettävissä ovat lopulliset toteutuneet siirtyvät kustannukset ja tulot. Lisäksi koko kuntataloudesta siirretään euroa/asukas-perusteisesti se määrä, mitä 12,64 %-yksikön verotuloleikkaus ei kattanut toteutuneista siirtävistä nettokuluista. Vuoden 2023 osalta tarkistus tehdään takautuvasti ja jaetaan vuosille 2025–2027.

Lappeenrannan kuntakohtainen muutosrajoitin ja järjestelmämuutoksen tasaus ovat ensi vuonna yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, eli pienenevät 3,3 miljoonalla eurolla. Järjestelmämuutoksen tasaus pienee 15 euroa asukasta kohden vuosittain, mikä selittää vähennyksestä 1,1 miljoonaa euroa.

Koko maan tasolla tehtävä asukasta kohden tasasuuruinen siirtyvien tulojen ja menojen tarkistus vähentää valtionosuutta pysyvästi 6,6

miljoonalla eurolla. Pysyvä vähennys kasvoi valtiovarainministeriön 17.11.2023 tiedottaman tarkistuksen myötä 3,9 miljoonalla euroa. Pysyvistä vähennyksistä vuoden 2023 osuus tulee lisäksi leikkauksena vuosille 2025–2027 jaettuna tehden näille vuosille 2,2 miljoonan euron lisäleikkauksen. Vuoden 2024 valtionosuudessa on kerta-luonteinen 2,5 miljoonan euron lisäys, jolla kompensoidaan vuodelle 2024 jäämässä ollut valtionosuuden vähennys sen jälkeen, kun vuoden 2023 jälkikäteinen leikkaus siirrettiin alkamaan vuonna 2025. Tämä kuitenkin peritään takaisin vuosina 2025–2027 leikaten näinä vuosina valtionosuutta 0,8 miljoonalla eurolla.

Verotuksen valmistumisen jälkeen tehdyt sote-uudistukseen liittyvät tarkistukset valtionosuuteen vaikuttavat vuosittain seuraavasti:

- 2024: -0,7 Me
- 2025: -6,3 Me
- 2026: -7,4 Me
- 2027: -7,4 Me
- 2028 alkaen pysyvästi: -4,3 Me

Sote-sidonnaiset erät vähenevät yhteensä 7,7 miljoonalla eurolla vuodelle 2024 vuodesta 2023. Vuonna 2024 sote-erät vähentävät valtionosuutta 4,2 miljoonalla eurolla, vuosina 2025–2027 11–12 miljoonalla eurolla ja vuodesta 2028 alkaen pysyvästi 8,9 miljoonalla eurolla 23.11.2023 julkistettujen tietojen mukaan.

Peruspalvelujen valtionosuus on yhteensä 23,9 miljoonaa euroa vuonna 2024, josta

- varsinainen valtionosuus 15,3 Me
- lisäykset ja vähennykset (sis. sote-erät) -10,7 Me
- verotuloihin perustuva tasaus 13,1 Me
- veroperustemuutosten korvaus 11,7

Opetus- ja kulttuuriministeriön kautta hallinnoitava valtionosuus on Lappeenrannalle 5,7 miljoonaa euroa negatiivinen ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuoksi.

Valtionosuuksien suhteellinen merkitys verorahoituksesta tulee alenemaan olennaisesti. Valtionosuudet muodostavat vuonna 2022 liki 30 prosenttia verorahoituksesta. Vuonna 2024 osuus on laskemassa noin 12 prosenttiin. Nuorten ikäluokkien pienentyessä valtionosuustehtäviin maksettavan valtionosuuden merkitys jää koko ajan pienemmäksi.

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelu-uudistuksen myötä valtionosuuteen tulee uusina kriteereinä työikäinen väestö eli 18–64-vuotiaat sekä laaja työttömyys. Lisäksi vieraskielisyyden painoarvoa korotetaan. Kunnan lisääntyvä vastuu työttömyysturvasta tulee osaksi valtionosuuksien lisäyksiä ja vähennyksiä. Valtiovarainministeriön laskelman mukaan valtionosuutta tulisi Lappeenrannalle 13,5 miljoonaa euroa, mikä on huomioitu vuosien 2025 ja 2026 valtionosuusbudjetissa.

Verorahoitusarvio vuosille 2024–2026

1000 euroa	ENN 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	2024-2026
Kunnallisvero	134 000	127 000	129 500	134 500	391 000
<i>Muutos %</i>	-50,5	-5,2	2,0	3,9	1,9
Yhteisövero	24 000	23 500	23 500	22 000	69 000
<i>Muutos %</i>	-32,7	-2,1	0,0	-6,4	-2,2
Kiinteistövero	28 500	28 500	29 000	29 500	87 000
<i>Muutos %</i>	5,7	0,0	1,8	1,7	1,2
Verotulot yhteensä	186 500	179 000	182 000	186 000	547 000
<i>Muutos %</i>	-44,0	-4,0	1,7	2,2	1,3
Peruspalvelujen valtionosuus	32 300	29 400	35 000	32 700	97 100
<i>Muutos %</i>	-76,5	-9,0	19,0	-6,6	3,6
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-5 800	-5 700	-6 000	-6 400	-18 100
<i>Muutos %</i>	1,6	-1,7	5,3	6,7	3,9
Valtionosuudet yhteensä	26 500	23 700	29 000	26 300	79 000
<i>Muutos %</i>	-79,9	-10,6	22,4	-9,3	3,5
Verorahoitus yhteensä	213 000	202 700	211 000	212 300	626 000
<i>Muutos %</i>	-54,2	-4,8	4,1	0,6	1,6

Tuottojen ja kulujen kehitys

Vertailukelpoinen nettomenojen kasvu vuodelle 2024 on 2,3 %. Vertailukelpoisuudessa on huomioitu vuoden 2023 talousarvioon siirretyt määrärahat vuodelta 2022, eräiden rakennusten myynti Yritystila Oy:lle sekä muut kertaluonteiset erät vuonna 2023.

Toimialojen kehyksissä on huomioitu voimassa olevien kunta-alan sopimusten mukaiset palkankorotukset. Vuonna 2025 neuvoteltavalle uudelle sopimukselle on keskitetty varaus 2,5 %:n kustannusvaikutuksen mukaan, minkä lisäksi on huomioitu vuoteen 2027 ulottuva palkkarakenneohjelma. Konsernin sisäisten tukipalveluiden ja sisäisten vuokrien korotuksiin on niin ikään keskitetty varaus vuosille 2025 ja 2026.

Toimialojen muiden ulkoisten menojen kasvuun on budjetoitu 4,0 %:n kasvu, mikä on poikkeuksellisen suuri johtuen vallitsevasta inflaatiotasosta. Erillistä energian hinnankorotusvarausta ei enää vuodelle 2024 ole, vaan sähkön ja polttoaineiden kohonneet kustannukset tulee kattaa tällä ulkoisten menojen kasvuun budjetoidulla määrällä.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotasoa lähti vuoden 2022 aikana huomattavaan nousuun ja nousu on jatkunut vuoden 2023 aikana. Syksyllä 2023 vuoden euriborkorko on jo noin 4,2 %. Korkomarkkinan näkymä on hyvin epävarma. Korkean inflaation hillitsemiseksi ohjauksorkoja on nostettu tuntuvasti. Toisaalta hidastuvan talouskasvun ja jopa taantumien mahdollisuus on lisännyt todennäköisyyttä sille, että korot eivät enää nykytasosta ainakaan merkittävästi nouse.

Lappeenrannan nykyinen lainasalkku on kattavasti suojattu, eikä korkojen nousu vaikuta olemassa olevien pitkien lainojen korkoon. Kaupungin lainasalkusta eräännyy pitkäaikaisia lainoja noin 110 miljoonaa euroa vuoden 2026 loppuun mennessä. Niiden jälleenahtaus tulee olemaan aiempaa kalliimpaa.

Rahoitustuottoihin sisältyy tuloutukset konserniyhtiöiltä. Energia-konsernin tuloutus kaupungille säilyy vuoden 2023 tasolla.

Talousarvion mukainen 38,6 miljoonan euron vuosikate vuodelle 2024 ei riitä kattamaan vuoden 2024 nettoinvestointeja, jotka vuodelta 2023 siirtyvien investointien kanssa ovat noin 67 miljoonaa euroa. Lappeenranta ei ole kuitenkaan ottamassa uutta velkaa vuonna 2024, vaan 28 miljoonan euron rahoitusvaje katetaan vuoden 2023 kertaluonteisesti korkean vuosikatteen vahvistamalla kassavaroilla.

Investoinnit ylittävät vuosikatteen myös taloussuunnitelmavuosina 2025 ja 2026 yhteensä noin 75 miljoonalla eurolla. Taloussuunnitelman rahoituslaskelman mukana nettovelkaantumisen on 74 miljoonaa euroa vuoden 2026 loppuun mennessä. Kun samaan aikaan eräännyy pitkäaikaisia lainoja 110 miljoonan euron arvosta, tarvitaan uutta lainaa bruttomääräisesti 184 miljoonaa euroa. Näiden vuosien korkotasolla on siten erittäin merkittävä vaikutus tulevien vuosien rahoituskuluihin.

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kaupungin lainakannan kehitys, Me	200,8	180,0	180,0	180,0	228,7	254,1
Lainat/asukas	2 763	2 478	2 478	2 478	3 148	3 498
Konsernin lainakannan kehitys, Me	507,3	451,1	415,9	418,4	459,7	478,1
Lainat/asukas	6 983	6 209	5 725	5 759	6 328	6 581
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa, Me	356,8	306,8	276,2	285,6	326,9	345,3
Lainat/asukas	4 911	4 223	3 802	3 931	4 500	4 753
Konsernin lainakanta ilman asuntotuotantoa ja energiaa, Me	315,0	273,7	233,1	235,2	281,4	304,7
Lainat/asukas	4 336	3 767	3 209	3 237	3 873	4 194

Talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tulevat Lappeenranta 2037 -strategiasta. Strategiassa on seitsemän päätavoitetta. Koko kaupunkikonsernin toiminta tähtää näiden päätavoitteiden saavuttamiseen kolmen kärkiohjelman kautta. Kullakin lautakunnalla on kärkiohjelmiin kaksi–kuusi valtuustoon nähden sitovaa tavoitetta.

Talousarvion rakenne

Talousarvio jakaantuu tuloslaskelmaosaan, käyttötalousosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Talousarvioon liitetään yleinen perusteluosa, sitovat yksityiskohtaiset perustelut ja henkilöstöpoliittinen osa sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa

Talousarvion käyttötalousosan euro-osuudessa esitetään vastuualueittain tulot ja menot sekä niiden erotuksena muodostuva toimintakate. Kehykseen sisältyy lisäksi poistobudjetti irtaimen omaisuuden investointeja varten. Toimintakatteen ja poistojen summana muodostuu valtuustoon nähden sitova kehys. Lautakuntien kehysten pohjalta on koottu yhteen koko kaupungin tuloslaskelma lisäten toimintakatteen jälkeen koko kaupunkia koskevat erät: verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuotot ja -kulut sekä käyttöomaisuuden poistot.

Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet toimialoille sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät nettomäärärahat toimialalle tai toimielimelle tehtävien suorittamiseen.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Investointiosassa esitetään hankkeen tai hankeryhmän kustannusarvio, talousarviovuonna tarvittava määräraha sekä suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Valtuustoon nähden sitovat kehykset

1.1. Talousarviokehykset

Talousarvion käyttötalousosa jakautuu seuraaviin valtuustoon nähden sitoviin kehyksiin (sulkeissa mainittu vastuussa oleva toimielin):

- Yhteiset palvelut (KH)
- Talousarviovaraukset (KH)
- Strateginen rahoitus (KH)
- Lasten ja nuorten palvelut (LaNuL)
- Kotikuntakorvaukset (LaNuL)
- Kulttuuripalvelut (KuLiL)
- Liikuntapalvelut (KuLiL)
- Kaupunkikehitys (KaKeL)
- Rakennusvalvonta (RakLa)
- Maaomaisuuden tuotot (KaKeL)
- Tilakeskus (KaKeL)
- Etelä-Karjalan liiton maksuosuus (KH)
- Hankintapalvelut (KH)
- Lappeenrannan seudun ympäristötoimi (YmpLa)
- Etelä-Karjalan maaseututoimi (KaKeL)
- Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut (KH)
- Lappeenrannan seudun joukkoliikenne (JoukoL)

1.2. Lautakuntien ja toimialajohdon vastuu

Lautakuntaa sitoo kehys, joka muodostuu toimintakatteen ja irtaimen omaisuuden poistojen summasta. Talouden kuukausiseuranta perustuu toimintakatteen seuraamiseen.

Lautakunta ja toimialajohtaja vastaavat toiminnan järjestämisestä valtuuston hyväksymän talousarviokehysten puitteissa. Lautakunnat kohdentavat käyttösuunnitelmassa resurssit toimialajohtajan esityksestä tärkeimmiksi katsomilleen toiminta-alueille.

Lautakuntien hyväksymien talousarviokehyksiin sopeutettujen vuoden 2024 käyttösuunnitelmien on oltava valmiina 31.1.2024 mennessä. Samassa yhteydessä tulee laatia vuodet 2024–2026 kattava taloussuunnitelma käyttösuunnitelmatasolla talousohjelman mukaisiin kehyksiin sovitettuna.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi voi laatia käyttösuunnitelman raamista poiketen siten, että taseyksikön syntyvä alijäämä kateetaan taseyksikön kertyneestä ylijäämästä. Taseeseen kertynyt ylijäämä ei saa muuttua alijäämäksi.

Lautakunnat vastaavat siitä, että kaupunginvaltuuston päättämää talousarviota ei ylitetä. Jos talousseurannan perusteella on ilmeistä, että kehystä uhkaavan ylityksen kattamiseksi ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus päättää tasapainotustoimenpiteistä, jotka lautakunnan tulee panna täytäntöön.

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat luottamushenkilöistä hallituksen, lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat toimielinten esittelijöinä toimivat sekä toimialojen tehtävälueilla itsenäisistä kokonaisuuksista vastaavat viranhaltijat. Seuraavien virkojen haltijat ja heidän sijaisinaan toimivat sijaistuksen ajalta ovat tilivelvollisia:

1. kaupunginjohtaja
2. apulaiskaupunginjohtaja
3. talous- ja rahoitusjohtaja
4. elinvoimajohtaja
5. tarkastuspäällikkö
6. toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
7. varhaiskasvatusjohtaja
8. opetustoimenjohtaja
9. nuorisotoimenjohtaja
10. kulttuurijohtaja
11. liikuntajohtaja
12. toimialajohtaja, kaupunkikehitys
13. kaupungingeodeetti
14. kaupunginarkkitehti
15. kaupungininsinööri
16. rakennustarkastaja
17. maaseututoimenjohtaja
18. ympäristöjohtaja
19. joukkoliikennepäällikkö

Osakeyhtiöissä ja säätiöissä tilivelvollinen on toimitusjohtaja.

1.3. Määrärahojen käyttäminen talousarvio- ja suunnitelmavuosina 2024–2026 ja vuoden 2023 alitusten tai ylitysten kattaminen

Lautakuntien tulee esittää vuoden 2023 tilinpäätösraportoinnin yhteydessä, miten määrärahaylitys katetaan tai määrärahan alitus käytetään vuonna 2024. Siirtoa voi perustellusta syystä esittää kohdennettavaksi vuosille 2025–2026.

Määrärahaylitys tulee kattaa seuraavana vuonna perusrahoituksen

kehyksestä. Määräraha-alituksen voi käyttää kertaluonteisiin menoeriin, jotka eivät lisää jatkuvia menoja.

Toimialojen tulee puolivuosisikatsauksen antamisen yhteydessä tehdä toteutumisen nuste vuosille 2024–2026 ja huolehtia kohdan 1.2 mukaisesti talousarvioraamissa pysymisestä.

1.4. Maksujen ja taksojen tarkistaminen

Kukin toimiala päättää omista maksuistaan ja taksoistaan parhaaksi näkemällään tavalla.

Lappeenrannan asumiseen liittyvät kokonaiskustannukset säilytetään vertailukaupunkien keskiarvon tasolla, ottaen kuitenkin huomioon kaupungin ja konserniyhtiöiden talouden tasapaino.

1.5. Avustukset

Kaupunki myöntää avustuksia järjestöille ja yleishyödyllisille yhdistyksille

1. asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistystoimintaan
2. sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan
3. kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan
4. nuorisojärjestöjen toimintaan
5. sovellettuun liikuntatoimintaan

Tapahtumia kaupunki avustaa kaupunginhallituksen päättämän kumppanuussopimusmallin mukaisesti.

Asukas-, kylä- ja kotiseutuyhdistysten avustukset myönnetään toiminnan laajuutta kuvaavan portaikon mukaisesti apulaiskaupunginjohtajan päätöksellä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustuksella tuetaan järjestöjen toteuttamaa ennakoivaa ja ennaltaehkäisevää kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista työtä. Avustusten piiriin kuuluvilta kumppanuustoimijoilta ei edellytetä hakumenettelyä. Kumppanuustoimijoiden tuista sovitaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja sopimukset solmitaan valtuustokausittain. Pelastustoiminnan avustusmääräraha on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustuksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määräraha sisältyy yhteisten palveluiden kehykseen ja määrärahojen kohdentamisesta päättää kaupunginhallitus.

Perintökaaren varoista myönnettävien avustusten jakamista jatketaan edelleen ja kaupunginhallitus päättää vuosittain jaettavat avustukset.

Vähävaraisten lapsiperheiden harrastusten tukemiseen varattu määräraha sisältyy lasten ja nuorten lautakunnan kehykseen. Nuorisopalvelut jakaa vähävaraisten lapsiperheiden harrastusavustuksen lasten ja nuorten lautakunnan päättämien kriteereiden pohjalta ja kehittää avustuskäytäntöjä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Nuorisojärjestöjen toimintaan myönnetään avustuksia lasten ja nuorten lautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

Kulttuuri-, taide- ja perinnetoimintaan sekä sovellettuun liikuntatoimintaan myönnetään avustuksia kulttuuri- ja liikuntalautakunnan päättämien jakosääntöjen mukaisesti.

1.6. IT-hankinnat ja -sopimukset

Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n tietojärjestelmähankinnat ja sopimusten uusinnat käsitellään toimialojen ohjausryhmässä

tai muussa erikseen määritellyssä ryhmässä. Toimialat ja Lappeenrannan Toimitilat Oy eivät saa uusia tietotekniikkaan liittyviä sopimuksia ilman ohjausryhmän lupaa. Konserniyhtiöiden on tuotava merkittävät ICT-hankinnat käsiteltäväksi omistajaohjausryhmään päällekkäisten järjestelmähankintojen välttämiseksi. Hankinnat tulee käsitellä asianomaisessa ohjausryhmässä ennen kilpailutuksen käynnistämistä. Mikäli ICT-hankinta on osa suurempaa hankekokonaisuutta, tulee ICT-hankinta hyväksyttävä erikseen edellä mainitun menettelyn mukaisesti.

Edellä kerrotusta käsittelyjärjestyksestä poiketen tietohallintopäälliköllä on oikeus hyväksyä ilman ohjausryhmän käsittelyä ICT-hankinnat, joiden arvo hankintakauden aikana on alle 60.000 euroa.

Tietohallintopäälliköllä on oikeus päättää keskitetyn ICT-budjetin hankinnoista, joiden arvo on alle 60.000 euroa, tätä suuremmat päättää apulaiskaupunginjohtaja keskitetyn ICT-budjetin sallimissa rajoissa. Toimialoilla on edellä mainittua ohjausryhmää kuultuaan oikeus päättää toimialajärjestelmien hankinnoista viranhaltijoiden hankintavaltuuksien puitteissa, kun hankinta rahoitetaan kokonaisuudessaan toimialan kehyksestä.

1.7. Arvonlisävero

Määrärahat ovat sekä käyttötalous- että investointiosassa ilman palautus- ja vähennysjärjestelmän arvonlisäveroja.

1.8. Sisäiset erät

Toimialojen toimintatulot ja -menot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

2. Hallituksen ja lautakuntien erityiskysymykset

2.1. Kaupunginhallitus

Strateginen rahoitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyllä 2021 Lappeenrannan kaupungin toimintaa ohjaavan LPR2037 -strategian päälinjaukset: vision, arvot, ohjelmat, päätavoitteet mittareineen sekä valtuustoon nähdén sitovat tavoitteet. Strategiaa toteutetaan kolmen kärkiohjelman kautta, jotka ovat Kasvun kaupunki, Kestävä kaupunki ja Koulutuksen kaupunki. Strategian toimeenpano tapahtuu toimialojen talousarviomäärärahojen puitteissa. Vaikuttavuudeltaan merkittävien hankkeiden ja toimenpidekokonaisuuksien toimeenpanoa varten on lisäksi varattu vuosittain miljoonan euron strateginen rahoitus. Strategisen rahoituksen käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Hankkeisiin osallistuminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus päättää yhteisten palvelujen määräraha-kehityksen puitteissa, strategista rahoitusta lukuun ottamatta, enintään 100.000 euron hankkeeseen osallistumisesta.

Lentoliikenteen tukeminen

Saimaan lentoasema säätio -konsernille varataan vuodelle 2024 nettona 1,3 miljoonaa euroa lentoliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseen. Määräraha on mitoitettu siten, että Lappeenrannasta lennetään yhteen kohteeseen kahdesti viikossa ja lentokentän oletetaan saavan valtionavustusta 250.000 euroa. Mikäli valtionavustusta ei saada tai se on alle 250.000 euroa, on kaupunginhallituksella oikeus päättää konsernihallinnon muun määrärahavarausten käyttä-

misestä kattamaan valtionavustuksesta jäävä vaje. Mahdollisten lisäreittien rahoituksesta päättää valtuusto.

Määrärahavaraus palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen

Kunta-alalla on voimassa oleva palkkaratkaisu vuosille 2022–2025. Lautakuntien kehyksiin sisältyy vuosien 2023 ja 2024 sopimuskorotusten kustannusvaikutusta vastaava lisäys. Vuoden 2025 palkkaratkaisua varten on taloussuunnitelmavuosille 2025 ja 2026 keskitetty varaus 2,5 %:n kustannusvaikutuksen mukaan, minkä lisäksi on huomioitu vuosien 2023–2027 kunta-alan kehittämissuunnitelman vuotuisen kustannusvaikutus.

2.2. Lasten ja nuorten lautakunta

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut tekee helmikuun loppuun mennessä selvityksen varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen tuen resursoinnista. Mahdollinen rahoitustarve käsitellään vuoden 2024 talousarvion ensimmäisen muutoksen yhteydessä.

Lasten ja nuorten palvelujen kehys sisältää määrärahan lasten itenäisyyspäiväjuhlan järjestämiseen, nuorisovaltuuston, monialaisen yhteistyön toimintamenoihin sekä Mannerheimin lastensuojeluliiton kumpanuussopimukseen.

Lasten ja nuorten palvelujen kehyksessä on huomioitu lisäyksenä la-
kisaäteiset tehtävämuutokset sen laajuisina kuin kaupungin tehtävämuutosten myötä saama valtionosuus lisääntyy.

2.3. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Liikuntapalveluiden kehukseen on lisätty vuoden 2023 alusta lukien

35.000 euroa skeittihallin toteuttamiseen, mikä ei ole edennyt vuoden 2023 aikana. Määrärahaa ei saa sitoa muiden menojen kattamiseen.

2.4. Kaupunkikehityslautakunta

Maankäyttösopimukset

Kaupunginhallitus hyväksyy maankäyttösopimukset kaupunkikehityslautakunnan esityksestä. Kaupungin maankäyttösopimuksella rahana saamaa korvausta tuloutetaan sitä mukaa, kun sopimuksen mukaiset kaupungin vastuulle tulevat investoinnit toteutuvat. Maankäyttökorvaukset tuloutetaan kohtaan kiinteistöjen myynti, maankäyttösopimukset. Korvauksia ei voi käyttää muiden kuin sopimuksissa määriteltyjen menojen kattamiseen.

Talousarviossa oleva yhdyskuntatekniikan investointimääräraha ei sisällä maankäyttösopimusten perusteella tehtäviä investointeja. Investointiosan ja käyttötalousosan nettovaikutukseltaan neutraalit määrärahamuutokset tehdään konsernihallinnossa tässä määritellyllä valtuutuksella ilman valtuuston erillistä päätöstä.

2.5. Tilakeskus

Rakennusten omistus

Kaupungin palvelutuotannon käytössä olevat rakennukset pidetään kaupungin suorassa omistuksessa kuten myös palvelutuotannon käyttöön rakennettavat uudisrakennukset. Rakennusomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluiden järjestämisestä vastaaminen on tilakeskuksen teh-

tävä niin, että järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta.

Sisäiset vuokrat

Kaupunginhallitus on vahvistanut 3.6.2019 § 274 sisäisen vuokran määräytymisperusteet. Sisäinen vuokra koostuu rakennuksen ylläpito-, kunnossapito- ja pääomavuokrasta sekä tontinvuokrasta.

Tilakeskuksen sisäisen vuokrauksen kustannuspaikan käyttötalouden menot katetaan ylläpito- ja kunnossapitovuokralla sekä sisäisesti tilitettävällä tontinvuokralla. Toteutuneisiin kuluihin perustuvalla ylläpito- ja kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten jatkuvat ylläpitokulut sekä rakennusten hallinnoinnin kulut. Kunnossapitovuokra on vuonna 2024 1,97 % rakennuksen jälleenhankinta-arvosta. Kunnossapitovuokralla katetaan rakennusten kaikki käyttötalouden korjaus- ja kunnossapitomenot. Kunnossapitovuokran kokonaismäärä on 7,9 miljoonaa euroa vuodessa, eikä se tule kasvamaan vuosittain isojen investointihankkeiden myötä, jotka kasvattavat rakennuskannan jälleenhankinta-arvoa. Sen vuoksi prosenttiosuutta tarkistetaan vuosittain, kunnes isot investointihankkeet valmistuvat. Sen jälkeen prosenttiosuus voidaan vakiinnuttaa.

Pääomavuokra kattaa rakennusten pääomakustannukset. Pääomavuokralla katetaan pysyvien vastaavien poistot ja tilakeskuksen lainojen korot. Siihen sisältyy myös pääoman tuotto. Laskentaperusteena on 5 % teknisestä nykyarvosta.

Investoinnit uudisrakennuksiin ja peruskorjauksiin kasvattavat kaupungin poistoja ja rahoituskuluja. Näihin on taloussuunnitelmassa

varauduttu tilakeskuksen kehyksessä. Ylläpito- ja kunnossapitome-
nojen odotetaan pysyvän korkeintaan nykyisellä tasolla, hallihank-
keet pois lukien. Hankkeen valmistuessa kohteelle määritellään
edellä kuvatuilla perusteilla sisäinen vuokra. Vahvistettavan inves-
tointisuunnitelman perusteella toteutettavien hankkeiden pääoma-
vuokrakulujen muutokset huomioidaan käyttäjän talousarviokeh-
yksessä siltä osin, kun rakentamiskustannukset perustuvat tavanomai-
seen mitoitukseen ja rakentamisen tasoon. Mahdolliset muut toimi-
tilamuutosten aiheuttamat vuokramuutokset tulee kattaa käyttäjän
talousarviokehuksesta. Hallihankkeiden toimintakulujen muutosta
voidaan osittain kattaa kaupungin koko kehyksen sisällä. Tästä pää-
tetään talousarviossa toiminnan käynnistyessä.

Omaisuuksien myynti

Tilakeskuksen taseyksikön myytävien rakennusten salkussa olevan
omaisuuden myyntiä hoitaa realisointityöryhmä. Realisointityöryh-
mässä on viranhaltijoita kaupungin eri toimialoilta. Ryhmässä on jä-
senet myös Lappeenrannan Toimitilat Oy:stä ja Lappeenrannan
Asuntopalvelu Oy:stä.

Osana rakennusinvestointien rahoitusta käytetään investoinnin
myötä käytöstä poistuvien rakennusten ja kiinteistöjen myyntituot-
toja. Seuraavien kohteiden myyntituotto sidotaan korvausinvestoin-
tien rahoitustarpeen kattamiseen, eikä myyntituottoa voida siten
käyttää muuhun tarkoitukseen:

- Kartanon päiväkotia
- Kourulan monitoimikeskus
- Lavolan koulu
- Parjalan koulu
- Ravattilan koulu
- Skinnarilan päiväkotia, koulu ja liikuntahalli

Kaupungin palvelutuotannossa on rakennushistoriallisesti merkittä-
viä rakennuksia. Palveluverkkojen ja palvelutuotannon prosessien
muuttuessa osa näistä rakennuksista voi vapautua palvelutuotan-
nosta muun muassa tilan käytön tehokkuutta haettaessa. Useimmi-
ten palvelutuotannosta vapautuville rakennuksille tulee löytää uusi
käyttötarkoitus, jotta niiden säilyminen tuleville sukupolville turva-
taan. Yksi ratkaisu voi olla rakennuksen myyminen. Ennen kohteiden
myymistä rakennusten kaavoitustilanne tulee tarkistaa yhteistyössä
kaupunkisuunnittelun kanssa ja kaavat tulee tarvittaessa päivittää.

2.6. Joukkoliikennelautakunta

Lappeenranta ja Imatra ovat sopineet yhteistoimintasopimuksella
seudullisen joukkoliikenteen järjestämistavoista. Sopijakaupungit
linjaavat yhä itse sisäisen liikenteensä sisältäen koulukuljetukset, pal-
velutason ja rahoituksen. Imatran kaupungille kohdistuvat menot
laskutetaan suoraan Imatran kaupungilta. Lappeenrannan kaupun-
gin nettomenot katetaan maksusuutena kaupunkikehityksen ke-
huksesta. Muuttuneen tilanteen vuoksi päivitetään Lappeenrannan
Joukkoliikennepoliittinen ohjelma.

Sopijakaupunkien maksusuudet ovat joukkoliikennelautakuntaa si-
toivia. Joukkoliikennelautakunta toimivaltaisena viranomaisena vah-
vistaa sopijakuntien tekemät päätökset. Joukkoliikennelautakunta
päättää itsenäisesti kuntarajat ylittävästä liikenteestä sekä muista
joukkoliikenteen toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvista päätettä-
vistä asioista, kuten lippu- ja maksujärjestelmästä sekä lippujen hin-
noittelusta.

Kunnat päättävät palvelutasotavoitteista ja joukkoliikennelautakun-
nalle osoitettavasta maksusuudesta. Joukkoliikennelautakunta ei

voi ylittää lipputuloista, valtionavustuksista sekä muista tuloista ja maksuosuuksista muodostuvaa rahoitusta. Maksuosuuden ylittävistä nettomenoista tulee sopia etukäteen kaupunkikehityksen ja Imatran kaupungin kanssa varmistaen rahoituksen riittävyys. Kaupunkikehityksen toimialan tulee osaltaan seurata joukkoliikennelautakunnan taloutta, jotta kaupunkien maksuosuudet eivät ylitä. Tarvittaessa joukkoliikennelautakunnan tulee sopeuttaa toiminta vastaamaan rahoitustaan joko lippujen hintoja nostamalla tai palvelutasoa heikentämällä.

Joukkoliikenteen tilikaudelta toteutuva tulos täsmäytetään maksuosuuteen ja tilinpäätöksessä esitetään mahdollinen poikkeama sovitun maksuosuuteen nähden. Kaupunkikehityslautakunta voi päättää, että maksuosuuden mahdollinen ylitys vähennetään seuraavan vuoden maksuosuudesta.

3. Rahoitus

3.1. Lainojen ottaminen

Kaupunginjohtaja oikeutetaan päätöksellään talous- rahoitusjohtajan esityksestä ottamaan pitkäaikaista tai tilapäistä lainaa rahoitustilanteen edellyttämässä määrin siten, että kaupungin nettovelkaantumisen vuonna 2024 on enintään 15 miljoonaa euroa.

Talous- ja rahoitusjohtaja päättää kaupungin lainakannan hoidon edellyttämistä toimenpiteistä mukaan lukien johdannaissovimusten tekeminen ja muut mahdolliset suojaustoimenpiteet. Johdannaissovimusten tekovaltuutus koskee koronvaihtosopimuksia ja niihin kiinteästi liittyviä korko-optioita, joilla mahdollistetaan suojaustarkoituksessa korkoriski mahdollisimman pieneksi. Toimenpiteiden tulee olla kaupunginjohtajan ennalta hyväksymiä.

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä, jonka puitteissa on konsernitililimiitti lyhyen aikavälin kassanhallintaa varten. Limiitin ja kautumisesta konsernin sisällä päättää talous- ja rahoitusjohtaja.

3.2. Lainananto

Kaupunginhallitus päättää pitkäaikaisten lainojen myöntämisestä.

Kaupunginjohtaja voi päättää alle miljoonan euron suuruisen lainojen myöntämisestä konsernissa toimiville yhteisöille enintään viiden vuoden ajaksi, jos järjestely on taloudellisesti perusteltu ja vähentää rahoituskuluja konsernitasolla.

3.3. Leasingrahoitus

Kaupunginjohtaja voi päättää leasingsopimuksista, joiden hoitoon tarvittavat määrärahat ovat toimialojen kehyksissä. Alle 100.000 euron suuruiset uudet leasingsopimukset voi päättää talous- ja rahoitusjohtaja.

Vaihtovuokrauslaitteita koskevat leasingsopimukset hyväksyy talous- ja rahoitusjohtaja.

Leasingrahoitusvaihtoehtoa harkitessa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei kaupungin intressissä ole lunastaa vuokratuottoa. Leasinghankintapäätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto leasingrahoituksen talousvaikutuksista.

Kaupunginhallitus voi päättää talonrakennusinvestointien toteuttamisesta leasingrahoituksella tai muuna vuokrahankkeena, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista. Investointikohteen tulee sisältyä investointiosassa lueteltuihin talonrakennushankkeisiin.

Kaupunginhallitus voi päättää käyttöomaisuuden myynnistä ja takaisinvuokrauksesta, mikäli se on kaupungin kokonaisedun mukaista.

4. Investoinnit

4.1. Investointien kehykset

Lautakuntia sitova talousarviokehys sisältää toimintakatteen sekä poistot irtaimen omaisuuden investoinneista. Irtaimen omaisuuden investoinneista päättää lautakunta. Lautakunnan tulee huomioida, että sen on pystyttävä kattamaan irtaimen omaisuuden investoinneista aiheutuvat poistot suunnitelmavuosien mukaisista talouskehysistä. Lisäksi suunnitelmakaudella tulee huomioida, että seuraavan suunnitelmakauden kehyksissä poistokehys ei tule kasvamaan. Investointeihin liittyviin päätöksiin täytyy aina sisällyttää konsernihallinnon lausunto investoinnin talousvaikutuksista.

Kehyksissä on huomioitu rakennusinvestointeihin liittyvän ensikertaisen varustamisen investoinnit ja näihin liittyvät poistot. Lautakunta hyväksyy ensikertaisen varustamisen käyttösuunnitelman. Ensikertaisen varustamisen yhteydessä hankittavia kertakäyttöisiä tai nopeasti kuluvia tavaroita ei voi käsitellä investointimenona, vaan toimialan on varattava käyttötalouden kehyksestään määräraha näille hankinnoille. Talousarviovalmistelun yhteydessä osa ensikertaisen varustamisen investointimäärärahasta voidaan siirtää toimialan käyttötalouteen varustamisvuodelle.

Muiden kuin irtaimen omaisuuden investointien valtuustoon nähden sitova kehys on investointiosan mukainen kohdekohtainen nettomeno. Lautakunnat päättävät investointien käyttösuunnitelmasta tämän kehyksen sisällä. Lautakunta ei voi siirtää investointimäärärahaa investointiosan kohteelta toiselle, vaan tällaisesta siirrosta päättää valtuusto.

Liikuntapaikkarakentamisen investointeihin varataan vuosille 2022–2029 nettomääräisesti yhteensä 6,4 miljoonaa euroa. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää määrärahan kohdentamisesta kalenterivuosille ottaen huomioon, että määrärahasta tulee kattaa Amiksen ja Sammonlahden kenttien muutostyöt.

Kaupungin talonrakennusinvestoinnista voi aiheutua tarvetta tehdä kaavamuutoksia sekä muutoksia katuverkostoon, pysäköintialueisiin sekä muihin yleisiin alueisiin. Talonrakennuksen investointimäärärahasta katetaan tontin sisäiset liikenne- ja pysäköintijärjestelyt sekä mahdollinen tontin ulkopuolinen velvoitepysäköintipaikkojen järjestäminen. Tontin ulkopuoliset liikennejärjestelyt katetaan yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta. Kaupunkikehityslautakunnan tulee vahvistaessaan yhdyskuntatekniikan työohjelman varmistaa, että talonrakennushankkeisiin liittyvät liikenteen turvallisuuteen, sujuvuuteen ja kaavamääräyksiin liittyvät tarpeet tulevat huomioituiksi. Kaupungin rakennushankkeiden kaavoitusmenot ovat kaupunkisuunnittelun menoja.

Kaupunginhallitus päättää investoinneista, joista ei kirjata suunnitelman mukaisia poistoja, pois lukien pienet maanhankinnat.

Kaupungingeodeetti päättää enintään 120.000 euron arvoisesta kiinteän omaisuuden hankinnasta pieniin maanhankintoihin varatun määrärahan puitteissa.

Alle 10.000 euron yksittäinen hankinta on aina käyttötalouteen kirjattava meno.

4.2. Elinkeinopoliittiset investoinnit

Kaupunginhallituksen päättämät investoinnit

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää elinkeinopoliittisin perustein tehtävistä investoinneista maanhankinta mukaan lukien enintään viiden miljoonan euron arvosta vuodessa. Tästä summasta on arvioon perustuen huomioitu miljoona euroa investointiosassa ja rahoituslaskelmassa. Mikäli investointipäätöksiä tehdään yli miljoonan euron arvosta, lisääntyy myös rahoituslaskelmassa esitetty nettolainanottotarve tältä osin.

Maanhankinta luo edellytykset kaavoitukselle, tontti- ja asuntotuotannolle sekä elinkeinopoliitikalle. Kaupunkikehityslautakunta tekee esityksen maanhankinnasta. Hankintaesitykseen tulee aina sisällyttää selvitys taloudellisista perusteista omaisuuserän hankkimiseksi.

Muuna elinkeinopoliittisena investointina voi tulla kyseeseen yksityisen yritystoiminnan aloittamisen tai laajentamisen mahdollistamiseksi tehtävä investointi. Lähtökohtaisesti edellytyksenä on, että yksityinen toimija maksaa markkinaehtoista vuokraa tai muuta korvausta, jolla investoinnin aiheuttamat tulosvaikutteiset kustannukset saadaan katettua.

Lisäksi vuodesta 2026 lukien kaupunginhallitus voi päättää elinkeinopoliittisesta infrastruktuurihankkeesta, jonka kustannusarvio on vähintään 0,5 miljoonaa euroa.

Kaupunkikehityslautakunnan päättämät investoinnit

Investointiosassa on erikseen määräraha elinkeinopoliittisia infra-

struktuuri-investointeja varten. Määrärahan käytöstä päättää kaupunkikehityslautakunta. Kaupunkikehityslautakunta on päättänyt investointimäärärahan käyttöä koskevasta suunnitelmasta vuosille 2019–2025. Investointien yhteismäärä voi olla vuosien 2019–2025 aikana seitsemän miljoonaa euroa, eli keskimäärin miljoona euroa vuodessa. Lautakunta voi tarvittaessa päivittää suunnitelmaa ottaen huomioon, että määrärahasta tulee kattaa kaksoisraiteen melusuo-
jauksesta kaupungille aiheutuvat kustannukset.

Pajarilan ja Mustolan teollisuus- ja toimitila-alue

Vuodesta 2024 alkaen on varattu elinkeinopoliittinen infrastruktuurirahoitus Pajarilan ja Mustolan alueen teollisuus- ja toimitilatonttien rakentamiseen. Suunnittelu ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2024–2030. Hankkeen kustannusarvio ilman Mustolan radan jatkamista on 15 miljoonaa euroa ja sillä toteutetaan alueiden pää- ja kokoojakatujen rakentaminen. Alueiden tonttikatujen rakentaminen katetaan yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta.

Hankkeen merkittävyyden vuoksi vuosien 2019–2025 investointiohjelman jatkoksi ei varata muuta elinkeinopoliittista infrastruktuurirahoitusta. Elinkeinoelämän edistämisen kannalta tarpeelliset muut kohteet toteutetaan ensisijaisesti yhdyskuntatekniikan investointimäärärahalla. Kaupunginhallitus voi päättää muuna elinkeinopoliittisena investointina hankkeesta, jonka kustannusarvio on vähintään 0,5 miljoonaa euroa.

4.3. Maaseutualueiden valokuituyhteydet

Investointiosassa on 1,7 miljoonan euron varaus maaseutualueiden valokuituyhteyksien rakentamisen kuntarahoitusosuuksiin. Kau-

punki voi kaupunginhallituksen päätöksellä osallistua yksittäisen valokuituhankkeen toteutukseen edellyttäen, että kuntarahoitusosuus on enintään kymmenen prosenttia hankkeen toteutuneista kustannuksista.

4.4. Investointien puiteohjelma

Valtuusto päätti vuoden 2023 talousarvion yhteydessä käynnistää palveluverkkoselvityksen. Valtuuston päätettäväksi valmisteltavassa esityksessä vuonna 2036 perusopetuksen käyttöön varataan tilaa oppilasta kohden suunnilleen vuoden 2023 tilannetta vastaava määrä. Koulujen yhteyteen pyritään sijoittamaan myös muita lasten ja nuorten palveluiden sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden toimintoja. Palveluverkko suunnitellaan niin, että kaupungin kaikkien talonrakennusinvestointien ja pääomavuokravastuiden määrä voi olla vuosina 2023–2036 enintään 300 miljoonaa euroa.

Investointien puiteohjelmaa ei päivitetä vuoden 2024 talousarviossa, koska palveluverkkoselvitys ei ole valmis vuoden 2024 talousarviosta päätettäessä. Puiteohjelman päivitys on osa palveluverkkoselvitystä.

4.5. Monitoimiareena

Valtuusto on päättänyt keskeyttää Kisapuistoon suunnitellun monitoimiareenan valmistelun muiden vaihtoehtojen selvittämisen ajaksi. Selvitys tehdään monitoimiareenan toteuttamisesta keskustan alueelle muualle kuin Kauppatorille. Selvitystyön valmistumisen määräaika on 31.8.2024.

Talousarvion investointiosassa monitoimiareenan kustannusarvio perustuu 3.7.2023 päivätyssä raportissa ”Selvitys monitoimiareenan toteuttamisesta kauppatorin alueelle” esitettyyn laskelmaan moni-

toimiareenan toteuttamiseen Kisapuistossa. Rakennuksen hinta-arvio on raportissa 45,5 miljoonaa euroa ja tontin sisäisten infrarakennuskustannusten hinta-arvio 3,8 miljoonaa euroa, jolloin rakennushankkeen hinta-arvio on yhteensä 49,3 miljoonaa euroa.

Rakennushankkeen lisäksi Kisapuisto-vaihtoehtoon liittyy muun yhdyskuntatekniikan rakentamista 2,3 miljoonan euron arvosta, mikä katetaan yhdyskuntatekniikan investointimäärärahasta ja maanhankintaa 0,1 miljoonan euron arvosta pienten maanhankintojen määrärahasta. Käytöstä poistuvan jäähallin purkukustannusarvio on 0,8 miljoonaa euroa, mille varataan talousarvioon määräraha, kun purku tulee ajankohtaiseksi. Yhteensä muiden kuin rakennushankkeelle varattujen kustannusten määrä on 3,2 miljoonaa euroa.

4.6. Palloiluhalli

Jalkapallon ja pesäpallon harrastamisen ja kilpailemisen tarpeisiin vastaavan palloiluhallin rahoittamisen ja rakentamisen selvitystyötä jatketaan ja viedään aktiivisesti eteenpäin.

4.7. Kehitysvammaisten opetuksen järjestämispaikka

EHA-opetuksen sijoittumisesta Voisalmen uuteen kouluun on päätetty valtuustossa jo aiemmin ja asia on siltä osin loppuun käsitelty.

4.8. Talonrakennusinvestointien hankevaraus

Talonrakennushankkeiden talousarvio tarkentuu suunnittelun edessä. Talousarvion tulee olla alusta asti tavoitteellinen siten, että se ohjaa hankesuunnittelua tehokkaaseen tilankäyttöön ja tarkoituksemukaiseen toteutustapaan. Investointiosassa on esitetty, onko hankkeen talousarvioluku hinta-arvio, tavoitehinta vai kustannusar-

vio. Hankkeiden talousarvioon voidaan tehdä vuosittain kustannustason muutosta vastaava indeksitarkistus.

Hinta-arvio on ilman tarve- ja hankesuunnitelmaa tehty hankkeen ennakoituun laajuuteen ja keskimääräisiin neliöhintoihin perustuva arvio. Kyseessä on hankkeen alustavin arvio, mikä voi muuttua olennaisestikin pienemmäksi tai suuremmaksi hankesuunnittelun edetessä. Arvion muuttumiseen vaikuttavat ensisijaisesti hankkeen täsmentyvä laajuus ja hankkeen täsmentyvät olosuhdetiedot.

Tavoitehinta on tilaohjelmaan ja tilatyypikohtaisiin keskimääräisiin neliöhintoihin sekä hanketekijöihin perustuva arvio. Tavoitehintaa lasketaan hankesuunnitelman laadinnan yhteydessä ja siinä huomioidaan hankkeen laajuus, laatu, aikataulu ja tiedossa olevat hanketekijät siinä tasossa kuin ne ovat tiedossa. Tavoitehintaa käytetään toteutussuunnittelussa hankkeen kustannusten ohjauksen välineenä siten, että lopullinen kustannusarvio ei ylittäisi tavoitehintaa, ellei hanke muutu hankesuunnitelman mukaisesta.

Kustannusarvio on urakkatarjousten, arvioitujen rakennuttajan ja muiden hankintojen sekä toteutuneiden suunnittelukustannusten perusteella laskettu hankkeen toteutuskustannusarvio. Kustannusarvio on hankkeen lopullinen talousarvioluku, jota ei saa ylittää.

Talonrakennuksen investointimäärärahoihin sisältyy vuotuinen miljoonan euron hankevaraus. Vuodelle 2024 varaus on kaksi miljoonaa euroa rakennuskustannusten kehityksen tavanomaista suuremman epävarmuuden vuoksi. Kaupunkikehityslautakunta voi ennen rakensuunnitelman tekemistä esittää kaupunginhallitukselle hankevarauksen käyttöä hankkeen talousarvion muuttamiseen, jos kilpailutusvaiheen jälkeen ilmenee, että kustannusarvio perustellusta syystä ylittää hinta-arvioon tai tavoitehintaan perustuvan talousarvion.

Hankevarausta voi käyttää vain hankkeeseen, jonka käynnistämisestä tulee päättää talousarviovuoden aikana. Muussa tapauksessa hankkeen talousarvion muuttamisesta päätetään talousarvion yhteydessä. Hankevarausta ei voi käyttää kokonaan uuden hankkeen toteutukseen.

4.9. Talonrakennuksen pienet investointihankkeet

Talonrakennuksen pieniin investointihankkeisiin varattua määrärahaa voidaan käyttää kaupungin omistuksessa pysyvien rakennusten kunnossapitoinvestointeihin, joilla varmistetaan rakennuksen terveys ja turvallisuus. Huonokuntoinen kohde voidaan purkaa ja korvata uudella rakennuksella. Pienenä investointihankkeena pidetään enintään 1,2 miljoonan euron arvoista kunnossapitoinvestointia. Tätä suuremmat investoinnit esitetään erillisenä hankkeena investointisuunnitelmaan.

4.10. Rakennusten toiminnalliset muutokset

Yli 10.000 euron arvoinen käyttäjän aloitteesta tehtävä rakennuksen tai sen piha-alueen toiminnallinen muutostyö, jota ei tehdä kunnossapidon tarpeesta johtuen, katetaan käyttäjältä perittävällä lisävuokralla. Toiminnallisiin muutoksiin varattua investointimäärärahaa ei voi käyttää muihin kuin lisävuokralla toteutettaviin muutostöihin.

Alle 10.000 euron arvoinen toiminnallinen muutos on vuosikulu, jonka käyttäjä maksaa tilakeskukselle sisäisellä laskulla muutostyön tultua valmiiksi. Yli 10.000 euron muutostyö, joka on käytössä alle kolme vuotta, on niin ikään käsiteltävä vuosikuluna.

5. Työllistäminen

Työllisyyden edistämisen määrärahalla jatketaan edelleen toimialojen palkkatukityöllistämisen tukemista, nuorten kesätyöllistämistä ja Ohjaamo toiminnan kehittämistä sekä yritysliisän ja kumppanuussopimusten rahoittamista. Määrärahalla katetaan kaupungin työllisyyskoordinaattorin ja kaupungin maksuosuus TYP-johtajan palkkakustannuksista.

Henkilöstöpolitiikka vuonna 2024

Kaupungin palvelut tuottaa noin 2.100 eri alojen ammattilaisen kaupunkijoukkue. Tämä joukkue on kaupungin tärkein pääoma.

Kaupungin organisaatorakenne muuttuu ja kaupungilla aloittaa kaksi uutta lautakuntaa 1.1.2024. Tärkeimpänä taustatekijänä tässä on se, että TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta lukien. Tähän integrointiin liittyvät toimenpiteet tehdään vuoden 2024 aikana.

Lappeenrannan kaupunki haluaa työnantajana tarjota henkilöstölleen hyvät edellytykset oman työnsä tekemiseen. Kaupungin henkilöstöllä on oikeus turvalliseen palvelussuhteeseen, hyvään esihenkilötyöhön ja johtamiseen sekä yhdenvertaiseen ja osallistavaan työ-
kulttuuriin. Muuttuva toimintaympäristö vaatii avointa vuoropuhelua ja luottamuksen rakentamista johdon ja henkilöstön välille. Nämä elementit ovat kaupungin strategian mukaisten menestystarinoiden perustana.

Kestävän henkilöstöpolitiikan edellytyksenä on se, että toimialat pysyvät talousarviossaan. Mahdolliset talouden tasapainottamiseen tähtäävät toimenpiteet toteutetaan Lappeenranta-sopimuksen hengessä sekä yhteistyössä toimialojen ja henkilöstön kanssa.

Henkilöstön vähentämiseen liittyvien yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen edellyttää kaupunginhallituksen asiaa koskevaa päätöstä. Henkilöstön lomauttaminen taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla on mahdollista kaupunginhallituksen erillisellä luvalla tilanteessa, jossa toimiala ei muuten pääse talousarviokehyyksensä tai mikäli poikkeukselliset olosuhteet tätä edellyttävät.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset huomioidaan myös kaupungin omistajaohjauksessa.

Tämä talousarvion henkilöstöä koskeva osa on tiivistelmä kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Henkilöstörakennetta ja sen ennakoituja muutoksia koskevat tiedot esitetään vuosittain osana tilinpäätökseen sisältyvää henkilöstökertomusta.

Osaavan henkilöstön saatavuuden varmistaminen ja henkilöstöressurssien käyttö

Henkilöstöhankinnassa huomioidaan kaupunkistrategian mukaiset painotukset ja toimialojen taloudelliset realiteetit. Vakituisen henkilöstön rekrytointi perustuu vastuualueittain laadittuun henkilöstösuunnitelmaan. Määräaikaisen henkilöstön rekrytointi on mahdollista toimialalle varattujen nettomäärärahojen eli toimintakatteen puitteissa. Valtuudet henkilöstön rekrytointiin on määritelty toimintasuunnitelmissa.

Vuonna 2024 panostetaan työnantajakuvan, osaamisen, työkykyjohtamisen ja työyhteisötaitojen kehittämiseen. Kaupungin HR järjestää tätä varten omat koulutusmoduulit. Lisäksi panostetaan aidon ja avoimen yhteistoiminnan kehittämiseen Lappeenranta-sopimuksen pohjalta.

Vuokratyövoimaa ei käytetä vuonna 2024.

Palkkapolitiikka vuonna 2024

Vuonna 2022 kunta-alalle saatiin neuvotteluratkaisu, joka sisältää erillisen palkkausjärjestelmän kehittämisohjelman. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022–30.4.2025. Palkkausjärjestelmän kehittämisohjelma on viisivuotinen ja jatkuu vuoteen 2027 saakka. Palkkausjärjestelmän kehittämisohjelma nostaa palkkakustannuksia kunakin vuonna prosentin virka- ja työehtosopimusten mukaisten sopimuskorotusten lisäksi.

Vuonna 2024 on käytettävissä 1,33 % suuruinen paikallinen järjestelyerä, joka perustuu kunta-alan virka- ja työehtosopimukseen sekä palkkausjärjestelmien kehittämisohjelmiin. Erät lasketaan kunkin sopimusalan palkkasummasta ja ne tulee kohdentaa 1.6.2024 lukien. Erät käytetään paikallisten palkkausepäkohtien korjaamiseen sekä sopimuslakohtaisten palkkamallien edelleen kehittämiseen. Erien kohdentamisesta neuvotellaan paikallisten henkilöstöjärjestöjen kanssa. Erien kohdentamisessa otetaan huomioon henkilöstön saatavuuteen liittyvät seikat.

Muut palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämistoimenpiteet ovat mahdollisia toimialakohtaisten talousarviokehysten puitteissa.

Työaikajärjestelyt ja työajan joustot

Lappeenrannan kaupunki mahdollistaa henkilöstölleen joustavia työaikajärjestelyjä sekä työ- ja perhe-elämän tasapainottamista helpottavia käytäntöjä. Etätöitä koskevat ohjeet päivitetään vuonna 2024.

Vuorotteluvapaa on mahdollinen työnantajan harkintaan perustuen huomioiden vireillä olevat lainsäädäntöön liittyvät muutokset.

Vuonna 2024 jatketaan toimenpiteitä työvuorosuunnittelun ja työajan seurannan digitalisoimiseksi.

Osaamisen varmistaminen

Koko organisaatiota koskevaan ja keskitetysti hankittavaan henkilöstökoulutukseen on vuonna 2024 varattu 60.000 euroa. Tämä määräraha käytetään ensisijaisesti yleisten työelämätaitojen sekä esihenkilötyön kehittämiseen.

Toimialat varaavat edellä kerrotun lisäksi talousarvioihinsa määrärahaa oman alansa erityiskoulutuksiin.

Henkilöstön koulutussuunnitelma päivitetään toteutetun osaamistarvekartoituksen pohjalta.

Henkilöstön hyvinvointi

Lappeenrannan kaupunki tarjoaa henkilöstölleen laaja-alaiset työterveyshuollon palvelut. Kaupungilla on käytössään yhteisesti sovitut työkykyä tukevat toimintamallit. Työkykyjohtamisessa kiinnitetään erityistä huomiota työkyvyttömyysuhan alaisten henkilöiden tilanteeseen.

Lappeenrannan kaupunki on saanut 17.000 euron työelämän kehittämisrahan Kuntien eläkevakuutukselta. Kehittämisrahalla toteutettavan hankkeen nimi on Työkykyjohtamisen tuotteisto. Tähän liittyvä vuoden 2024 keskeisin kehittämiskohde on henkilöstöraportointi ja sen saaminen osaksi työkykyjohtamista. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä yhteistyötä tapaturmavakuuttajan, eläkevakuuttajan ja työterveyshuollon välillä.

Kaupungin työhyvinvointikysely on uudistettu ja vuonna 2024 se toteutetaan loppusyksystä.

Työhyvinvointia tuetaan myös edistämällä henkilöstön työmatkaliikuntaa sekä muuta omaehtoista liikkumista. Lappeenrannalla on käytössään sähköinen liikunta- kulttuuri-, työmatka- ja hyvinvointietuus, E-passi, jonka työntekijäkohtaista arvoa korotetaan vuodelle 2024 kertaluonteisesti 150 euroon. Etuuden toteuttamiseen varataan 315.000 euroa. Vuoden 2024 aikana valmistellaan etuuden pysyvä taso ja selvitetään, onko osa etuudesta kiintiötävissä kaupungin itse tuottamien liikunta- ja kulttuuripalveluiden käyttöön.

Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus työsuhdepyörään yhteisesti hyväksytyn polkupyöräpolitiikan mukaisesti.

HR-prosessit ja työyhteisöviestintä

HR-prosessien kehittämistä jatketaan yhteistyössä toimialojen ja Meita Oy:n kanssa sekä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Vuonna 2024 otetaan käyttöön OSS-järjestelmä, joka täydentää henkilöstöhallinnon järjestelmiä ja mahdollistaa koulutusten hallinnan, suunnitellut keskustelut sekä henkilöstön osaamisen ja kehittämisen seurannan. Vuoden 2024 alussa näistä otetaan käyttöön seuraavat osiot: kehityskeskustelu ja varhaisen tuen keskustelu.

Organisaation sisäistä viestintää kehitetään kaupungin viestintätimin kanssa tehtyjen selvitysten pohjalta. Vuonna 2024 panostetaan erityisesti uusien työntekijöiden perehdytykseen.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Kaupunkitason riskikartoituksessa nähdään merkittävimpinä riskeinä turvallisuuteen ja talouteen liittyvät riskit. Vuonna 2024 panostetaan erityisesti toimialakohtaisten riskikartoitusten tekemiseen.

Turvallisuustilanne on muuttunut epävarmaksi Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Lappeenrannasta tuli NATO:n ja Venäjän rajakaupunki. Kaupungin valmiussuunnitelman päivitetty yleinen osa hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.3.2023. Myös toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat päivitetään. Kaupunki jatkaa aktiivista turvallisuusyhteistyötä Etelä-Karjalan eri toimijoiden kanssa ja käynnistää turvallisuusyhteistyötä myös muiden Kaakkois- ja Itä-Suomen alueiden kanssa. Turvallisuudella luodaan osaltaan pohjaa alueen elinvoimaisuudelle ja sille, että yritykset ja asukkaat voivat jatkossakin sijoittua tänne.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä enakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Jälle- rahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista suurin osa on omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen kuitenkin vaikuttaa todennäköisesti takausten määrään pitkällä aikavälillä.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Kuten lainat, myös koronvaihtosopimukset hajautetaan eri ajankohtiin ja maturiteetteihin. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta pyritään järjestämään niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät muun muassa henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Kaupungin vapaaehtoisten vahinkovakuutusten vakuutusyhtiö on LähiTapiola Oy ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusyhtiö on Pohjola Vakuutus Oy.

Toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on ollut joidenkin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittäväällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyille. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin. Tämä toimintalinja on tuottanut myös tuloksia siten, että sisäilmaongelmaisten kohteiden määrä on edelleen vähentynyt.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä. Toimialakohtaiset työsuojelun toimintasuunnitelmat päivitettiin vuonna 2023 ja työsuojelua toteutetaan niiden suunnitelmien mukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan vuosittain työtyytyväisyyskyselyillä. Kyselyn tuloksissa ei ole ollut merkittäviä muutoksia. Työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, joskin kyselyn joillakin osa-alueilla on tapahtunut hienoista laskua.

Omaisuuksiriskit

Rakennuksiin liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella ja rakennushankekohtaisella riskien tunnistamisella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turva- ja automatiikkajärjestelyillä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovah-teja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmoinjärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomaisvaatimukset eivät niitä edellytä. Myös keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Kuitenkin tyhjiin rakennuksiin liittyy ilkivalta ja sen seurauksena muun muassa turvallisuusriski.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tarjontaan ja laatuun vaikuttavat toiminnan sisällön lisäksi myös toimitilat. Jos toimintaa joudutaan siirtämään ennakoimattomasti väistötiloihin, saattaa palvelujen laatu heikentyä. Riskejä voidaan pienentää varhaisella ennakkoinnilla sekä aktiivisella tiedottamisella.

Strategisen johtamisen mallin toimivuus

Kaupungin strategian mukaan tavoitteiden toimenpiteet johdetaan, rahoitetaan ja seurataan osana toimialojen perustoimintaa. Toimintaympäristön muuttuessa tavoitteiden uudelleentarkastelulle ja päivittämiselle voi syntyä tarvetta.

Kansainvälisen matkailun elpyminen

Venäjän Ukrainan hyökkäyssodan seurauksesta suljettuna pysyvä itäraja heikentää kansainvälisen matkailun elpymistä. Tämä heikentää merkittävästi kaupungin palvelusektoria ja heijastuu useisiin kaupungin kannalta keskeisiin tulostavoitteisiin. Myös lentoaseman liikennevolyymeihin ja kansalliseen julkiseen rahoitukseen liittyy epävarmuutta.

Tietohallinnon toimivuus

Tietohallinnon toimivuuden kannalta keskeisiä riskejä ovat palveluihin kohdistuvat kyber- ja tietoturvauhkot, teknisen ICT-ympäristön jatkuvuudenhallintaan liittyvät riskit, sopimustenhallintaan liittyvät riskit sekä osaavan työvoiman saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät riskit eritoten palveluiden tuottajien puolella. Kaupungin omassa toi-

minnassa keskeistä on huolehtia henkilöstön hyvän tiedonhallintatavan mukaisista toimintatavoista. Tietoturvaluustoimia ohjataan Lappeenrannan kaupungin digitaalisen turvallisuuden hallintamallin sekä digiturvapolitiikan avulla ja tietoturvan kypsyystasoa arvioidaan vuosittain. Meidän IT ja Talous Oy vastaa tuottamansa ICT-ympäristön teknisestä tietoturvasta ja raportoi tietoturvan toteutumisesta puolivuositain kaupungin tietohallinnolle. Kaupungin tietohallinto on mukana sekä konsernitason valmiusryhmässä että maakuntatasoisessa kyberturvaryhmässä.

Henkilötietojen tietosuojan ja tietoturvan kehittämiseen tulee panostaa ja huolehtia näihin liittyvien tehtävien asianmukaisesta resursoinnista, riittävästä ohjeistuksesta, koulutuksista sekä valvonnasta.

Sopimukset

Merkittävä osa kaupungin toiminnasta on kytköksissä sopimuksiin, joten sopimusten hallinta on olennainen osa kaupungin johtamista. Kaupungin henkilöstöltä edellytetään yhä enemmän sopimusosaaamista. Sopimusriskillä tarkoitetaan sopimukseen tai sopimussuhteeseen liittyviä riskejä, jotka liittyvät kustannuksiin, toiminnallisuuteen ja maineeseen. Sopimusehdoissa tulee huomioida strategisten tavoitteiden lisäksi riskit ja valvonnan kannalta merkittävät ehdot.

Sopimushallinnan kehittämiseksi ja henkilöstön osaamisen vahvistamiseksi kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernille sopimushallinnan ohjeen. Ohjeen tavoitteena on selkiinnyttää ja yhtenäistää sopimushallintakäytäntöjä sekä helpottaa henkilöstön työskentelyä sopimusten kanssa. Yhtenäisillä käytännöillä tehostetaan sopimusten hallintaa, parannetaan sopimustietojen saatavuutta ja sopimusten hyödyntämistä sekä mahdollistetaan ajantasaisen ja luotettavan kuvan muodostuminen sopimusten

tilasta. Sopimusten hallinta on osa riskienhallintaa. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin. Henkilöstölle on järjestetty koulutusta aiheen tiimoilta syyskuussa 2021, mutta lisäkoulutukselle on jatkossakin tarvetta.

Sopimushallinnan ohjeeseen liittyy M-Files-sopimushallintajärjestelmän ohje. Kaupungin kokonaisvaltainen asian- ja asiakirjahallinnan sekä sähköisen arkistoinnin toiminnanohjausjärjestelmä on M-Files. M-Files pitää sisällään asianhallinnan, dokumentinhallinnan, kokoushallinnan, hankehallinnan, sopimushallinnan ja sähköisen arkiston. M-Files-sopimushallintajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana. Lisäksi hankinnoissa on käytössä Cloudia-sopimushallintajärjestelmä, jossa hallinnoidaan yhteishankintojen sopimuksia.

Toimialojen tulee varmistaa, että sopimusprosessissa noudatetaan sopimushallinnan ohjetta. Lisäksi toimialojen tulee varmistaa riittävä koulutuksella ja muilla sisäisillä toimenpiteillä, että sopimuksia tekevillä viranhaltijoilla on riittävä osaaminen sopimusten neuvotteluun ja tekemiseen. Sopimukseen liittyvissä ongelmatilanteissa on otettava välittömästi yhteyttä konsernihallinnon lakipalveluihin.

Tuloslaskelmaosa

Miljoonaa euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 24–26
Toimintakate	-439,3	-168,0	-169,5	-184,5	-185,7	-539,7
Verotulot	333,2	183,5	179,0	182,0	186,0	547,0
Valtionosuudet	131,9	26,4	23,7	29,0	26,3	79,0
Rahoitustuotot ja -kulut	10,2	6,3	5,4	4,0	3,0	12,4
Vuosikate	36,0	48,2	38,6	30,5	29,6	98,7
Poistot	-19,8	-20,5	-20,0	-21,0	-25,0	-66,0
Tilikauden tulos	16,2	27,7	18,6	9,5	4,6	32,7

Rahoitusosa

Miljoonaa euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 24–26
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate nykyinen	36,0	48,2	38,6	30,5	29,6	98,7
Tulorahoituksen korjauserät	-8,1	-4,7	-1,5	-1,5	-1,5	-4,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-20,9	-41,9	-59,8	-80,1	-55,7	-195,6
<i>Arvio vuodelta 2023 siirtyvistä investoinneista</i>			-7,2			-7,2
Rahoitusosuudet investointeihin	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pysyvien vastaavien myynti	1,8	8,2	2,0	2,0	2,0	6,0
Investoinnit, netto	-18,6	-33,7	-65,1	-78,1	-53,7	-196,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	9,3	9,8	-27,9	-49,0	-25,7	-102,7
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	-6,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	0,0	0,3	0,3	0,3	0,9
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	40,0	88,7	55,4	184,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-0,8	0,0	-40,0	-40,0	-30,0	-110,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-55,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset, netto	-56,3	0,0	0,0	48,7	25,4	74,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	6,2	-9,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-40,7	-5,6	-27,6	0,0	0,0	-27,6

Lappeenranta strategia – LPR2037

Kaupunginjohtajan esipuhe

Lappeenrannan toimintaympäristö jatkuu haastavana. Ukrainan sodan heijastusvaikutukset ja erityisesti haasteellisesta rahoitusmarkkinasta elinkeinoelämälle aiheutuvat vaikeudet alkavat näkyä myös paikallisesti. Kaupungin tärkeä tehtävä on luoda vakaat toimintaedellytykset alueen toimijoille ja jatkaa kehittämistyötä suhdanneailahdelusta huolimatta. Kehitystyön ohjenuorana on ollut kaupungin LPR2037-strategia.

Kaupungin LPR2037-strategian visio *Kestäviä menestystarinoita* luo yhteisen tahtotilan päästä vaikean ajan yli, ja meidän tulee arvojemmekin mukaisesti katsoa yhdessä rohkeasti eteenpäin. Strategian mukaisesti vahvistamme Lappeenrannan elinvoimaa: tavoittelemme asukasmäärän kasvua houkuttelemalla uusia asukkaita Lappeenrantaan opiskelemaan, työllistymään ja yrittämään. Kaupungin veto-voima syntyy työpaikoista ja elinvoiman pohjana on yritykset. Myös nykyasukkaiden hyvinvoinnilla on merkittävä vaikutus alueen elinvoimaisuuden parantamiseen, ja turvaamalla hyvät koulutuksen ja elämän edellytykset luomme niin pito- kuin vetovoimaa. Elinvoimaisen kaupungin keskusta on turvallinen ja helposti saavutettava, samalla se on täynnä elämää ja houkuttelee viihtymään. Kaupungin kestävä menestyksen perustana on vakaa taloudenhoito, jolla luodaan edellytykset sekä asukkaiden että yritysten tulevaisuuden menestystarinoille.

Strategian päätavoitteiden mittareita tarkastellaan osana tätä talousarvioprosessia. Tavoitteista koulutustasomittain-mittari on nostettu kunnianhimoiselle tasolle 385 vuoden 2025 osalta. Vuosikate-tavoite vuodelle 2025 on 30 miljoonaa euroa, jotta velanhoitokyky

varmistetaan. Lisäksi ydinkeskustan työpaikkojen mittari saadaan tilastokeskuksen suhdannetiedoista. Nämä olivat vuoden 2020 osalta estimaatteja ja näin lähtökohtaluku on nyt päivittynyt noin 100 työpaikkaa alemmalle tasolle. Myös tavoitelukuja on päivitetty vastaamaan tapahtunutta kehitystä. Päivitykset operatiivisella tasolla ovat ottaneet myös äkilliset muutokset huomioon. Edunvalvonta-, elinvoima- ja kansainvälisyysohjelmissa on määritetty ne toimenpiteet, vastuut ja resurssit, joilla tavoitellaan mittareiden värähtelyä.

Kaupungin edunvalvonta- ja elinvoimatyössä painottuvat saavutettavuus rauta- ja lentoteitse, uusiutuvan energian ratkaisut ja osaavan työvoiman houkuttelu. Kansainvälisen opintopolun järjestäminen on nähty tärkeäksi tekijäksi osaavan työvoiman saatavuudessa ja Lappeenrannassa opiskelevien nuorten työllistymistä kaupungissa valmistumisen jälkeen pidetään ensiarvoisen tärkeänä strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategian lähtökohdat

Kaupungin strategiassa linjataan kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Strategiassa tulee kuntalain mukaan ottaa huomioon 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet 4) omistajapolitiikka 5) henkilöstöpolitiikka 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Lappeenrannassa on toteutettu vuoden 2022 alusta alkaen uutta entistä tiiviimpää strategiaa, joka on nimeltään LPR2037. Strategia ohjaa valtuustokauden työtä, mutta se vaikuttaa kaupunkilaisten hyvinvointiin pidemmälläkin tähtäimellä. Lappeenrannassa suunnittelu-jakso ulottuu neljän valtuustokauden päähän, vuoteen 2037. Vaikka katse on pitkällä tulevaisuudessa, on strategian toteutuksen lähtökohtana se, että kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset tulee tunnistaa ja strategiaa tulee päivittää aina tarpeen mukaan.

Strategian toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vähintään puolivuosisikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä, minkä lisäksi lautakunnat seuraavat strategian toteutumista ja voivat asettaa toimialoille lautakuntaan nähden sitovia, yksityiskohtaisempia tavoitteita. Strategialla ohjataan kaupungin toimintaa valittuun suuntaan ja se pannaan toimeen pääasiassa toimialojen talousarviomäärärahojen puitteissa. Merkittävimpiä strategisia hankkeita ja toimenpidekokonaisuuksia varten on kuitenkin varattu vuosittain miljoona euroa.

Visio

Lappeenrannan kaupungin vuoteen 2037 ulottuvan strategian visio on **Kestäviä menestystarinoita**.

Mitä kestävät menestystarinat meille tarkoittavat?

- Asukkaiden Lappeenranta tarjoaa elämänmittaisia menestymisen mahdollisuuksia.
- Suomen ilmastopääkaupungin, Lappeenrannan, päämääränä on luoda kestäviä menestystarinoita yhdessä alueen asukkaiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Kansainvälinen yliopistokaupunki, Lappeenranta, tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia kehittää itseään ja toteuttaa omia unelmia.
- Yritysmönteinen Lappeenranta kasvaa rohkeasti ja tarjoaa elinkeinoelämä- ja tutkimuslähtöisiä ratkaisuja globaalien haasteiden edessä.
- Lapsiystävällinen Lappeenranta tarjoaa perheille sujuvan arjen elementit: monipuoliset liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet sekä yhdessä tekemisen areenat niin asukkaille, matkailijoille kuin yrityksille.
- Saimaan matkailun keskukseen, Lappeenrantaan, on helppo tulla läheltä ja kaukaa. Lappeenranta tarjoaa kestäviä elämyksiä kaikenikäisille.
- Lappeenranta toimii edelläkävijänä ja suunnannäyttäjänä koko kaakkoiselle Suomelle.

Arvot

Kaupungin toimintaa kohti visiossa asetettua päämäärää ohjaavat arvot, jotka ovat: rohkeasti, yhdessä ja eteenpäin katsoen.

Rohkeasti - Toimimme rohkeasti Kaakkois-Suomen aktiivisena keskuskaupunkina, suunnannäyttäjänä sekä edelläkävijänä. Kokeilemme uutta, kehitämme toimintatapojamme ja osaamistamme ennakkoluulottomasti ja asiakaslähtöisesti. Haemme aktiivisesti ratkaisuja ja opimme virheistä.

Yhdessä - Kehitämme hyvinvoivaa ja elinvoimaista kaupunkia yhdessä henkilöstön, asukkaiden, yritysten, oppilaitosten, 3. sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa. Kuuntelemme, keskustelemme ja olemme avoimia uusille ideoille ja yhteistyöajatuksille. Valmistelumme, päätöksentekomme ja viestintämme on avointa, osallistavaa ja luottamusta herättävää. Jokainen on arvokas, yhdessä toimien olemme enemmän.

Eteenpäin katsoen - Olemme uteliaita. Katsomme vastuullisesti eteenpäin. Valmistaudumme paikallisiin ja globaaleihin muutoksiin sekä kaupungin muuttuvaan tehtäväkenttään ja tuleviin taloushaasteisiin.

Strategian päätavoitteet- ja mittarit

Lappeenranta strategialle asetetaan seitsemän valtuustoon nähden sitovaa päätavoitetta ja -mittaria. Päätavoitteille asetetaan tavoite-taso tämän valtuustokauden ja neljän valtuustokauden päähän. Pää-tavoitteita ovat:

1. Kaupunki on muuttovoittaja, asukasmäärä kasvaa
2. Kaupungin elinvoima vahvistuu
3. Kaupunki turvaa hyvät koulutuksen ja elämän edellytykset
4. Kaupunki etenee kohti hiilineutraaliutta
5. Kaupungin keskusta on elävä, viihtyisä ja helposti saavutettava
6. Kaupungin turvallisuus paranee
7. Kaupungin tulorahoitus on tasolla, joka varmistaa velanhoidon pitkällä aikavälillä

Edellä mainittujen päätavoitteiden toteutumista mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Väkiluku
2. Työssäkäyvien määrä
3. Koulutustasomittain
4. CO₂ -päästöt
5. Kaupan, matkailu-ravitsemus-, taiteen-, viihteen- ja virkistysalan työpaikat keskustan alueella
6. Poliisin katuturvallisuusindeksi
7. Vuosikate

Strategiset kärjet

Lappeenranta strategiaa toteutetaan kolmen kärkiohjelman kautta. Strategian kärjet ovat: Kasvun kaupunki, Kestävä kaupunki ja Koulutuksen kaupunki. Lautakunnille asetetaan kärkiohjelmien mukaisia valtuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Kasvun kaupunki

Lappeenranta on Kaakkois-Suomen kasvun veturi.

Kasvua yrityksistä

- Arvostamme yrittäjyyttä. Kuuntelemme ja haemme yhdessä ratkaisuja.
- Kehitämme ja parannamme yritysten tarvitsemia yritys-, hautomo- ja kiihdyttämöpalveluja sekä tontti- ja toimitilaratkaisuja asiakaslähtöisesti.
- Toimimme yritysverkostojen ytimessä.
- Tarjoamme yrityksille kilpailukyisen toimintaympäristön, jossa yritykset menestyvät niin koti- kuin kansainvälisillä markkinoilla.
- Houkuttelemme aktiivisesti yrittämään, sijoittumaan ja asumaan koko kaupungin alueelle. Olemme ylpeästi lappeenrantalaisia.

Työstä merkitystä elämään

- Uudistamme työllisyyspalveluita yhdessä elinkeinoelämän ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.
- Vahvistamme yritysyrityksiä nuorten, työttömien työnhakijoiden ja osatyökykyisten työllistämiseksi.
- Vastaamme yritysten osaamistarpeisiin edistämällä työntarjoajien ja työvoiman kohtaamista.

- Edistämme nuorten siirtymistä opinnoista työelämään ja tarjoamme työ- ja harjoittelumahdollisuuksia.

Saimaasta ja matkailusta hyvinvoinnin kasvua

- Vahvistamme matkailu-, kulttuuri- ja palvelusektoria Lappeenrannan ja Saimaan alueen hyvinvoinnin ja elinvoiman lähteenä yksityisen ja julkisen sektorin kanssa
- Kytkeämme Lappeenrannan kautta koko itäisen ja kaakkoisen Suomen kansainvälisiin markkinoihin kaikkia liikennemuotoja (rauta- ja maantiet, lento-, vesi- ja tietoliikenneyhteydet) hyödyntäen.
- Pidämme Saimaan alueen saavutettavuudesta lentäen huolta.
- Kehitämme koko kaupungin viihtyisyyttä ja turvallisuutta.
- Tarjoamme laadukkaat peruspalvelut ja monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet, jotka luovat perheille sujuvan arjen.

Kestävä kaupunki

Suomen ilmastopääkaupunki Lappeenranta on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä - Puhdasta ilmaa ja vettä, ei jätettä.

Ekologinen kestävyys

- Hillitsemme ilmastomuutosta ja sopeudumme sen seurauksiin, edistämme kiertotaloutta sekä vahvistamme luonnon monimuotoisuutta.
- Huolehdimme puhtaasta Saimaasta ja muista vesistöistä.
- Toimimme edelläkävijänä globaalien energia- ja ilmastohaasteiden ratkaisemisessa ja haastamme olemassa olevia toimintamalleja.

- Etenemme kohti toimivaa ja tiivistä kaupunkirakennetta ja hiilineutraalia liikennejärjestelmää.
- Edistämme hiilinielujen käyttöä, lisäämistä ja ekologisia toimintamalleja yhdessä asukkaiden, yritysten ja maaseudun toimijoiden kanssa.

Kestävää hyvinvointia

- Kannustamme yhteisöllisyyteen ja monipuoliseen harrastamiseen henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin varmistamiseksi.
- Huolehdimme yhdenvertaisuudesta ja heikoimmassa asemassa olevien asukkaiden hyvinvoinnista.
- Säilytämme ja kehitämme Etelä-Karjalan ja Saimaan alueen kulttuuriperintöä ja välitämme sitä eteenpäin sukupolvelta toiselle.
- Edistämme ja arvioimme kestävyyttä yhdessä asukkaiden ja yritysten kanssa säännöllisesti.

Kestävä ja vakaa talous

- Mahdollistamme vakaalla ja kestävällä taloudenpidolla hyvän päätöksentekokulttuurin.
- Parannamme resurssi-, energia- ja materiaalitehokkuutta ja edistämme uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä.
- Edistämme energia- ja ympäristöalan liiketoimintaa ja työpaikkojen kasvua, vihreää sähköistymistä sekä yritys- ja oppilaitosyhteistyötä.
- Saavutamme taloudellisen kestävyuden ja noudatamme kiertotalouden periaatteita.
- Viestimme teoistamme, jolla vahvistamme kaupungin tunnettuutta vihreänä edelläkävijänä.

Koulutuksen kaupunki

Lappeenranta on kansainvälisesti tunnettu koulutus- ja tutkimuskaupunki, joka houkuttelee opiskelijoita ja osaajia.

Yliopisto kasvun moottorina

- Mahdollistamme LUT:n koulutus- ja tutkimustarjonnan monipuolistamisen ja kilpailukyvyyn kehittämisen.
- Teemme yhteistyötä LAB:n koulutuksen ja soveltavan tutkimuksen kehittämisessä. Rakennamme eri koulutusorganisaatioiden kanssa uusia ja vaikuttavia yhteistyömalleja, jotka luovat elinvoimaa.
- Haemme yhdessä strategisten kumppaniemme LUT:n, LAB:n, Sampon ja Maasotakoulun kanssa ratkaisuja sekä globaaleihin että paikallisiin haasteisiin.
- Kehitämme yhdessä opiskelijoiden ja asukkaiden kanssa Suomen parasta kampusmiljöötä ja opiskelukaupunkia.

Tulevaisuuden osaajat

- Turvaamme laadukkaat kasvatus- ja koulutuspalvelut ja huomioimme lapsen oikeudet.
- Tarjoamme monipuolisen opintopolun varhaiskasvatuksesta korkeakouluopintoihin, joka houkuttelee alueellemme uusia yrityksiä ja asukkaita ympäri Suomea ja maailmaa.
- Erottaudumme muiden kaupunkien koulutustarjonnasta muun muassa Uniori-toiminnan, lukioiden tiedelinjojen, perusopetuksen erityispainotusten ja yrittäjyyskasvatuksen kaltaisten toimintamallien kautta.
- Huolehdimme koulutustarjonnasta ja osaavan työvoiman saannista.
- Tuemme elinikäistä oppimista ja laaja-alaista osaamista, joilla vastaamme työelämän muuttuviin tarpeisiin.
- Vahvistamme henkilöstön osaamista muuttuvassa toimintaympäristössä, huomioimme erityisesti kansainvälistymisen ja digitalisaation.

LPR2037

KESTÄVIÄ MENESTYSTARINOITA

ROHKEASTI YHDESSÄ ETEENPÄIN KATSOEN

Strategian päätavoitteet ja -mittarit

Strategian päätavoitteet	Mittari	Lähde Päivittyminen	Lähtö- taso	Viimeisin toteutuma	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037
Kaupunki on muuttovoittaja, asukasmäärä kasvaa	Väkiluku	Tilastokeskus 1 krt/kk	72 697 (12/2020)	72 944 (9/2023)	72 800	73 000	73 000
Kaupungin elinvoima vahvistuu	Työssäkäyvien määrä	Tilastokeskus 1 krt/v	29 152 (2018)	29 377 (2021)	30 000	30 500	32 500
Kaupunki turvaa hyvät koulutuksen ja elämän edellytykset	Koulutustasomittain Koulutusaika peruskoulun jälkeen	Tilastokeskus/ Sotkanet 1 krt/v	370,2 (2019)	380,6 (2021)	383	385	420
Kaupunki etenee kohti hiilineutraaliutta	CO ₂ -päästöt vähennystarve strategiakaudella 65 000 tn (-12 prosenttiyksikköä)	Oma laskelma 1 krt/v	-48 % (2020)	-47 % (2021)	-54 %	-60 %	-90 %
Kaupungin keskusta on elävä, viihtyisä ja helposti saavutettava	Kaupan, matkailu-ravitsemus-, taiteen-, viihteen- ja virkistys-alan työpaikat keskustan alueella	Tilastokeskus/ Suhdanne-tilasto 1 krt/v	1 310	1 320 (6/2023)	1 370	1 500	1 800
Kaupungin turvallisuus paranee	Poliisin katuturvallisuusindeksi	Poliisi 1 krt/v	108,7 (2020)	110,6 (1-7/2023)	111	112	115
Kaupungin tulorahoitus on tasolla, joka varmistaa velanhoitokyvyn pitkällä aikavälillä	Vuosikate	Tilinpäätös 1 krt/v	36,3 M€ (12/2020)	36 M€ (12/2022)	39 M€	30 M€	30 M€

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitovat talousarviokehukset

1 000 €	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Oma toiminta					
Yhteiset palvelut					
Toimintatuotot	6 322	5 889	6 391	6 196	5 963
Toimintakulut	-30 275	-39 897	-40 175	-39 998	-38 798
Toimintakate	-23 952	-34 008	-33 784	-33 802	-32 835
Poistot	-7	-100	-100	-100	-100
Talousarviokehys	-23 960	-34 108	-33 884	-33 902	-32 935
Varaukset					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-2 691	-100	-3 249	-7 594
Toimintakate	0	-2 691	-100	-3 249	-7 594
Poistot	0	0	0	-63	-1 248
Talousarviokehys	0	-2 691	-100	-3 312	-8 842
Strateginen rahoitus					
Toimintatuotot	479	0	0	0	0
Toimintakulut	-918	-1 805	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakate	-439	-1 805	-1 000	-1 000	-1 000
Poistot	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	-439	-1 805	-1 000	-1 000	-1 000
Lapset ja nuoret					
Toimintatuotot	9 025	6 525	6 508	6 171	6 171
Toimintakulut	-114 178	-115 417	-118 670	-117 017	-114 935
Toimintakate	-105 153	-108 892	-112 162	-110 846	-108 764
Poistot	-569	-917	-917	-851	-806
Talousarviokehys	-105 721	-109 809	-113 079	-111 697	-109 570

Kotikuntakorvaukset					
Toimintatuotot	1 108	600	600	600	600
Toimintakulut	-3 112	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 004	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366
Poistot	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	-2 004	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366
Kulttuuripalvelut					
Toimintatuotot	1 027	1 108	1 095	1 095	1 095
Toimintakulut	-12 186	-13 580	-14 050	-14 011	-13 903
Toimintakate	-11 159	-12 472	-12 955	-12 916	-12 808
Poistot	-63	-100	-100	-100	-100
Talousarviokehys	-11 221	-12 572	-13 055	-13 016	-12 908
Liikuntapalvelut					
Toimintatuotot	1 869	2 052	2 013	2 013	2 013
Toimintakulut	-11 727	-12 144	-12 831	-12 900	-12 900
Toimintakate	-9 859	-10 092	-10 818	-10 887	-10 887
Poistot	-253	-300	-300	-93	-93
Talousarviokehys	-10 111	-10 392	-11 118	-10 980	-10 980
Kaupunkikehitys					
Toimintatuotot	14 255	12 873	8 222	8 218	8 213
Toimintakulut	-26 058	-25 539	-20 876	-20 956	-20 876
Toimintakate	-11 803	-12 666	-12 654	-12 738	-12 663
Poistot	-237	-300	-300	-300	-300
Talousarviokehys	-12 040	-12 966	-12 954	-13 038	-12 963
Maaomaisuuden tuotot					
Toimintatuotot	1 689	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimintakulut	-325	-402	-453	0	0
Toimintakate	1 364	1 098	1 047	1 500	1 500
Poistot	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	1 364	1 098	1 047	1 500	1 500

Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	704	875	825	845	825
Toimintakulut	-804	-873	-847	-858	-858
Toimintakate	-100	2	-22	-13	-33
Poistot	0	0	0	0	0
Talousarviokehys	-100	2	-22	-13	-33
Tilakeskus					
Toimintatuotot	39 421	43 453	42 779	42 921	42 921
Toimintakulut	-23 087	-23 117	-22 895	-22 895	-22 895
Toimintakate	16 334	20 336	19 884	20 026	20 026
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 428	-1 700	-2 900	-4 700	-5 900
Poistot	-8 934	-9 100	-8 600	-9 000	-12 500
Talousarviokehys	5 971	9 536	8 384	6 326	1 626
Oma toiminta yhteensä					
Toimintatuotot	75 899	74 875	69 932	69 559	69 301
Toimintakulut	-222 670	-238 431	-234 862	-235 850	-236 725
Toimintakate	-146 771	-163 556	-164 930	-166 291	-167 424

1 000 €	TP 2022	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Maakunnallinen toiminta					
Maakunnallinen palvelutoiminta					
Toimintatuotot	4 487	5 411	19 305	19 288	19 200
Toimintakulut	-4 479	-5 491	-19 305	-19 288	-19 200
Toimintakate	9	-80	0	0	0
Lappeenrannan hankintapalvelujen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-203	-208	-221	-225	-225
Toimintakate	-203	-208	-221	-225	-225
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 988	-2 135	-2 200	-2 228	-2 228
Toimintakate	-1 988	-2 135	-2 200	-2 228	-2 228
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-267	-289	-297	-300	-300
Toimintakate	-267	-289	-297	-300	-300
Maahanmuuttopalveluiden maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-400	-421	-426	-426
Toimintakate	0	-400	-421	-426	-426
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 357	-1 370	-1 424	-1 424	-1 424
Toimintakate	-1 357	-1 370	-1 424	-1 424	-1 424
E-K työllisyyspalveluiden maksuosuus					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	-13 502	-13 502
Toimintakate	0	0	0	-13 502	-13 502

Hyvinvointialueelle siirtyneet toiminnot					
Toimintatuotot	12 961	0	0	0	0
Toimintakulut	-301 718	0	0	0	0
Toimintakate	-288 756	0	0	0	0
Varaus maakunnallisen palvelutoimintaan					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	-90	-219
Toimintakate	0	0	0	-90	-219
Maakunnallinen toiminta yhteensä					
Toimintatuotot	17 448	5 411	19 305	19 288	19 200
Toimintakulut	-310 011	-9 893	-23 868	-37 483	-37 524
Toimintakate	-292 563	-4 482	-4 563	-18 195	-18 324
Käyttötalous yhteensä					
Toimintatuotot	93 347	80 286	89 237	88 848	88 502
Toimintakulut	-532 681	-248 324	-258 730	-273 334	-274 250
Toimintakate	-439 334	-168 038	-169 493	-184 486	-185 748
Poistot	-10 063	-10 817	-10 317	-10 507	-15 147
Talousarvioketys	-449 397	-178 855	-179 810	-194 993	-200 895

Kaupungin oma toiminta

Yhteiset palvelut

Toiminnan kuvaus

Yhteiset palvelut kattaa konsernijohtoon, kaupungin tasolla keskitetysti järjestettävät palvelut sekä elinvoimapalvelut.

Konsernijohto käsittää valtuuston ja hallituksen alaisen toiminnan sekä kaupungin tarkastustoimen.

Kaupungin hallinto on keskitetty konsernihallintoon. Keskitetty konsernihallinto tuottaa toimialoille yhdenmukaisia ja laadukkaita palveluja, mikä sujuvoittaa toimintaprosesseja ja lisää tehokkuutta.

Konsernihallinto jakautuu kahteen toimintatasoon:

1. strategisen ohjauksen tasoon ja
2. operatiiviseen tasoon, jossa hoidetaan kaupunkitasoisesti keskitetysti järjestettävät palvelut.

Strategista ohjausta ja kaupungin elinvoiman ja kilpailukykyyn kehittämistä johtaa kaupunginjohtaja.

Operatiivinen taso tuottaa keskitetysti järjestettävät palvelut. Näitä tehtäviä ovat muun muassa päätöksenteon ja hallinnon valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät, viestintä-, markkinointi- ja asiakaspalvelutehtävät, talous-, rahoitus- ja hankinta-asiat sekä henkilöstö- ja tietohallintoasiat.

Yleishallinto

Kaupungin yleishallinto toimii apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa. Yleishallinto tuottaa kaupungin johdolle ja toimialoille ajantasaisten hallintopalvelut sisältäen toimistopalvelut sekä asiakirja- ja kokoushallinnon, vastaa kaupungin työnantajapolitiikasta ja strategisesta henkilöstösuunnittelusta. Tietohallinnon vastuulla on kaupungin ICT-palveluiden kehittäminen, tietojärjestelmien kehittämiseen liittyvät hankinnat sekä tietoturvallisuus. ICT-tukipalvelut tuottaa Meidän IT ja Talous Oy. Kaupungin riskienhallinnassa arvioidaan ja varaudutaan kaupungin toiminnassa arvioituihin ja mahdollisiin riskeihin. Lakisääteisten vaikuttamistoimielinten lisäksi kaupungissa toimii asukas- ja alueneuvosto sekä kahdeksan alueraatia, joiden näkemykset pyritään huomioimaan päätöksenteossa.

Talous ja rahoitus

Talousohjaus tukee strategista ja operatiivista toimintaa ja sen kehittämistä. Kirjanpito, palkanlaskenta, laskutus ja reskontrapalvelut hoidetaan Meidän IT ja Talous Oy:ssä, joka on kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden omistama inhouse-yhtiö.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimajohtaja tiimeineen vastaa elinvoiman ja työllisyyden kokonaisuudesta sekä kaupungin strategiaan liittyvistä valmistelu-, toi-

meenpano- ja seurantatehtävistä. Tiimien tehtäviin kuuluvat edunvalvonta, sidosryhmätyö kuten elinkeinoelämä-, korkeakoulu- ja opilaitos- sekä kuntayhteistyö, kansainväliset asiat, maahanmuuttopalvelut, kaupungin hanketoiminnan koordinointi sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Organisaatiopäivityksen yhteydessä elinvoimapalvelujen tehtäviin liitettiin myös asiakaspalvelu, matkailu-, ja tapahtumapalvelut, markkinointi ja viestintä sekä yrityspalvelut.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Yleishallinto

Kaupungin yleishallinnon erityisenä tavoitteena tulevalla taloussuunnittelukaudella ovat hyvän hallinnon ja konsernihallinnon sisäisen toiminnan kehittäminen sekä varautuminen merkittäviin uudistuksiin, kuten työllisyyspalveluiden siirtoon kuntien vastuulle. Keskeisimmät muutokset toiminnassa johtuvat työllisyyspalvelujen siirrostä kunnille. Siirto lisää myös konsernihallinnon tukipalveluiden käyttöä ja yleishallinnon asioiden valmistelua. Tavoitteiden toteutuminen ja toiminta muutoksessa varmistetaan riittävällä henkilöstöresurseilla yleishallinnossa. Myös henkilöstön koulutukseen ja osaamiseen kehittämiseen on varattava riittävästi aikaa ja resursseja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Assistentti- ja henkilöstöpalvelut

Assistentti- ja henkilöstöpalveluiden painopistealueena on edistää toimintojen ja toimintatapojen sähköistämistä sekä muuta tarkoituksenmukaista kehitystä. Henkilöstöpalveluiden erityinen painopiste

on kunta-alan uusien virka- ja työehtosopimusten muutosten toimeenpano kuluvalle sopimuskaudella.

Osallisuus

Asukkaiden osallistuminen mahdollistetaan riittäväillä panostuksilla osallisuuden edistämiseen kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman mukaisesti. Lakisääteisten vaikuttamistoimielinten lisäksi kaupungissa toimii asukas- ja alueneuvosto sekä kahdeksan alueraatia, joiden näkemykset pyritään huomioimaan päätöksenteossa. Osallisuuteen kohdistetut resurssit mahdollistavat aktiivisen osallisuustoiminnan sekä asukkaiden osallistumisen kaupungin toimintaan ja päätöksentekoon.

Riskienhallinta

Kaupunki painottaa toiminnassaan riskienhallinnan jatkuvaa kehittämistä sekä riskeihin liittyvän tilannekuvan aktiivista päivittämistä ja seurantaa. Riskienhallintatyössä huomioidaan erityisesti muuttunut geopoliittinen tilanne sekä muut arvioitavissa olevat todennäköiset ajankohtaiset riskit. Riskienhallintaan liittyvää sisäistä viestintää ja arviointia tehdään aiempaa laajemmin ja perusteellisemmin.

Tiedonhallinta

Asiakirjahallinnon keskeisinä painopisteinä ovat tiedonhallintaan ja arkistointiin liittyvän lainsäädännön muutosten toimeenpano, sekä tiedonhallinnan kehittäminen suunnitelmalliseen ja ennakoivaan suuntaan. Asiakirjahallinto tukee toimialoja asiakirjallisen tiedon hallinnassa koko tiedon elinkaaren ajan.

Tietohallinnon keskeisinä painopisteinä ovat tiedonhallintaan liittyvän lainsäädännön muutosten toimeenpano, kaupungin käyttämien tietojärjestelmien ja ICT-palveluiden elinkaaren hallinta ja niihin liittyvät hankinnat ja sopimukset sekä tietoturvallisuutta ylläpitävät ja kehittävät toimenpiteet. Tietohallinto tukee toimialoja palveluprosessien ja niitä tukevien tietojärjestelmien kehitystoimissa.

Painopisteenä tietosuojan osalta on toimialojen ohjaaminen ja opastaminen sekä tietosuojan vaikutustenarviointien toteuttaminen.

Talous ja rahoitus

Keskitetyn talousohjauksen painopisteinä ovat taloussuunnittelu, budjetointi ja raportointi ja niiden kehittäminen niin kaupungin johdon kuin toimialojenkin johtamisen ja toiminnan tueksi. Tehtäväkenttään kuuluvat osana konserniohjausta investointibudjetin suunnittelu ja seuranta sekä rahoituksen hallinta. Vuoden 2024 painopisteinä korostuu keskipitkän ja pitkän aikavälin talouden tasapainoon liittyvien selvitysten ja laskelmien tekeminen ja tiedolla johtamista tukevan raportoinnin kehittäminen. Edellä kerrottu tarkoittaa erityisesti palveluverkkoselvityksen talousvaikutusten arviointia ja konserniraportoinnin kehittämistä.

Elinvoimapalvelut

Elinvoiman vahvistamiseen liittyvät tehtäväkokonaisuudet ja vastuut järjesteltiin uudelleen vuoden 2023 aikana. Uudistunut elinvoimapalvelujen vastuualue aloittaa toimintansa vuoden 2024 alussa.

Strategia ja kehittäminen

LPR2037-strategian toimeenpanoa ja jalkautusta jatketaan. Syksyllä 2024 käynnistetään myös tulevan strategiakauden esivalmistelu.

Edunvalvonta ja sidosryhmätyö

Edistetään kaupungin saavutettavuutta ja liikennehankkeita. Käynnistetään Kutilan kanavan rakentaminen. Korkeakoulujen ja koulutuskuntayhtymän yhteistyöllä varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus ja lisätään kaupungin vetovoimaa. Toimeenpannaan kaupunkiseudun vihreän sähköistämisen ekosysteemisopimus ja osallistutaan aktiivisesti Suomen Vetylaakso ry:n toimintaan. EU-edunvalvontaa vahvistetaan yhteistyössä LUT-konsernin ja Etelä-Karjalan liiton kanssa. Edunvalvonnan tavoitteena on Greenreality-brändin vahvistaminen ja rahoituksen saaminen Lappeenrannan alueelle.

Yrittäjämönteisyyden parantaminen on yksi vastuualueen keskeisimmistä tehtävistä. Entistä tiiviimpi elinkeinoelämäyhteistyö, vuoropuhelun lisääminen yrittäjäjärjestöjen ja kauppakamarin kanssa varmistavat osaltaan tiedonkulun sekä yrityksille suunnattujen palvelujen jatkuvan parantamisen. Meijän City Foorumitoiminta ja Pyöreän pöydän elinvoimakeskustelut toimivat hyvinä keskustelualustoina elinvoiman kehittämiseksi. Erityisinä teemoina ovat sijoittumismarkkinointiin ja sijoittumistyöhön panostaminen sekä kaupungin henkilöstön ja yritysten kohtaaminen entistä kilpailukykyisemmän liiketoimintaympäristön kehittämiseksi.

Kansainväliset asiat

Kansainvälisten toimintojen strategiasta johdetut painopisteet on määritelty kansainvälisyysohjelmassa. Ne ovat saavutettavuuden parantaminen, kansainvälisten yritysten, osajien ja matkailijoiden houkuttelu, EU-edunvalvonta ja -rahoitus, kansainväliset kumppanuudet sekä kansainvälisyysosaamisen edistäminen.

Yrityspalvelut

Yrityspalvelujen tehtävänä on palvella yrityksiä niin perustamisneuvonnan, toimivien yritysten neuvonnan, omistajavaihdospalvelujen, sijoittumispalvelujen, energia- ja ympäristö- ja vastuullisuusasioiden kuin kehittämishankkeiden valmistelun ja toimeenpanon osalta. Lisäksi yrityspalvelut ylläpitää ja rakentaa elinvoimaan liittyviä eurooppalaisia verkostoja.

Yrityspalvelujen päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle. Palvelutuotannon kehittämisen painopisteinä ovat erityisesti sijoittumismyynti mukaan lukien yrityslähettilästoiminta ja yritysten talouden ja kannattavuuden huomioiminen yritysneuvonnassa. Lisäksi panostetaan ICT-alan yritysverkoston toimintaa sekä yrityskäynteihin ja viestintään.

Yrityspalvelut luo valmiuksia energia- ja ympäristöalan yritystoiminnan kehittymiselle sekä tukee EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien ohjelman toteuttamista yhdessä yritysten ja oppilaitosten kanssa. Toiminnan tavoitteena on energia- ja ympäristöalan työpaikkojen lisääntyminen ja yhdiskunnan ilmasto- ja ympäristövaikutusten pienentyminen. Vihreän sähköistymisen vauhdittamista tehdään yhdessä LUT-yliopiston ja yritysten kanssa. Energia- ja ympäristöalan

kehittämistä tehdään yhdessä kaupunkikehityksen toimialan kanssa. Palveluyksikkö toimii myös Greenreality Network ja Metalreality Networkin yritysverkoston palveluoperaattorina.

Elinvoiman kehittämistyössä hyödynnetään alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä rahoitusinstrumentteja. Yrityspalvelut ideoivat, valmistelevat ja toteuttavat yhdessä muiden vastuualueiden ja alueen yritysten kanssa kehittämishankkeita. Yrityspalveluja toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kuten yrittäjäjärjestöjen, oppilaitosten ja yksityisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Yrityspalveluihin sisältyy Business Mill -yrityshautomo, jota toteutetaan yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. Business Millin tavoitteena on saada Etelä-Karjalaan lisää osaamis pohjaisia, skaalautuvia ja kansainvälisille markkinoille pyrkiviä kasvuyrityksiä. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää kampusalueen osaamis potentiaali paikallisissa yrityksissä.

Työllisyyden edistäminen

Kaupunki valmistautuu julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden siirtoon valtiolta kunnille. Lappeenrannan kaupungista on tulossa vastuukunta Etelä-Karjalan työllisyysalueelle. Vuoden 2025 alussa julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen kanssa samaan hallinnolliseen rakenteeseen yhdistetään Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut. Vuoden 2024 aikana käynnistetään Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunta, joka vastaa työvoimaviranomaisen tehtävästä. Myös tulevan yksikön johtajan rekrytointi on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 kesään mennessä. Etelä-Karjalan liitolta saadulla maakunnallisella kehittämisrahoituksella valmistellaan uudistukseen liittyvää maakunnallista työllisyyden-, koulutuksen- ja elin-

voimapalveluiden ekosysteemiä. Maakunnallisella rahoituksella palkattu muutosjohtaja vastaa uudistuksen maakunnallisesta valmistelusta.

Kaupunki osallistuu työllisyyttä edistävän monialaisen yhteistoimintamallin (TYP) johtoryhmään ja rahoittaa maakunnan kuntien kanssa TYP-johtajan palkkakustannuksista verkostojohtamisen osuuden. Työmarkkinatuen kuntaosuus siirtyi vuoden 2023 alusta kaupungin budjettiin. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen on varattu 5,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 työllisyyden edistämässä keskitytään edelleen pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden ehkäisyyn. Kaupunki työllistää erityisesti pitkäaikaistyöttömiä ja nuorisotyöttömiä. Toimialoja tuetaan myös osatyökykyisten ja vammaisten työllistämässä. Huomiota kiinnitetään myös maahanmuuttajataustaisten työllistymisen edistämiseen ja yhteistyön tiivistämiseen Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelujen kanssa. Nuorten työllistämässä Ohjaamon työllisyyskoordinaattori tukee kaupungin työllisyystavoitteiden toteutumista ja verkostotyötä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintaa kehitetään yhteistyössä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa. Vuonna 2024 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen pääpaino on asukkaiden elintapojen, mielen hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämässä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kaupungissa koordinoi monialainen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä. Kaupungin toimialojen toimenpiteet raportoidaan osana vuosittaista hyvinvointiraporttia. Rahoitus toimenpiteisiin tulee toimialojen perusrahoituksen kautta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen edellyttää monialaista yhteistyötä, jota tehdään poikkihallinnollisesti sekä hyvinvointialueen että alueen järjestöjen, seurakuntien ja yritysten kanssa. Kaupunki jakaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen järjestöavustuksia 217.000 euroa. Myös pelastustoimen aiemmin jakamat toiminta-avustukset (7.000 euroa) meripelastukseen ja pelastuskoiratoimintaan jaetaan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustuksia. Vuosittain jaettavien toiminta-avustusten lisäksi rahoituksella kateetaan aiemmin kaupunginhallituksen linjaamia avustuskohteita. Kaupungin jakamat avustukset kohdistetaan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkitavoitteisiin, jotka on johdettu kaupungin strategiasta, maakunnallisesta ja kaupungin omasta hyvinvointisuunnitelmasta. Avustuksista päättää kaupunginhallitus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrärahasta vartaan 10.000 euroa sähköisen hyvinvointikertomuksen lisenssimaksuihin ja pienimuotoisiin tapahtumiin ja kokeiluihin.

Maahanmuuttajien laskennallisilla korvauksilla katetaan Yhteisötalon (entinen Me-talo) toiminta-avustus ja tarvittaessa Repsikka ry:n tila- tai toiminta-avustus. Avustuksista päättää kaupunginhallitus.

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelu palvelee sekä kuntalaisia että toimialoja kaupungin palveluihin liittyvissä kysymyksissä Asiakaspalvelukeskus Winkissä. Asiakaspalvelu vastaa kulttuuritoimen ja joukkoliikenteen palveluiden myynnistä, kaupungin avaimista, toimikorteista sekä E-palautteen, PTV-tietojen ja kaupungin puhelin- ja chat-järjestelmän koordinoinnista. Asiakaspalvelu koordinoi kaupungintalolla asiointia yhdessä virastomestareiden kanssa ja Winkin ohella asiakaspalvelutiimi palvelee liikuntapalveluita ja -tiloja käyttäviä asiakkaita. Asiakaspal-

velu tuottaa nykyisestä laajenevan Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen lipunmyyntipalvelut sekä kulttuuripalveluiden myynnin. Winkin tavoitteena on helpon asioinnin ohella markkinoida kävijöille uusia palveluja. Winkki yhteistyössä matkailuneuvonnan sekä maa-hanmuuttopalvelujen kanssa palvelee kansainvälisiä asiakkaita ja ottaa vastaan ulkomaalaisten kouluun ilmoittautumiset. Winkin ja matkailuneuvonnan muuttoa yhteiseen pisteeseen uuteen kirjastoon vuonna 2025 valmistellaan. Teatterin ryhmämyynnistä vastaava Winkki markkinoi kaupunginteatterin sekä kaupungin tarjontaa mesutapahtumissa yhdessä matkailun kanssa. Winkillä ja virastomestareilla on tulevaisuudessa yhteinen palvelupiste kaupungintalolla.

Matkailu- ja tapahtumapalvelut

Matkailu- ja tapahtumatiimi yhdistää ja kehittää Lappeenrannan matkailu- ja tapahtumatarjontaa yhteistyössä yrittäjien, järjestäjien ja asukkaiden kanssa. Tiimi vuokraa tiloja ja alueita, tekee kumppanuuksia, edistää vastuullista ja kestävä matkailua sekä kaupunkikulttuuria ja tunnettavuutta. Tiimin tavoite on 30 satoja osallistujia tuovat tapahtumaviikonloput. Vuonna 2024 tiimin keskeisiä toimenpiteitä ovat 375-vuotisjuhlat, kulttuurin unelmavuoden sekä European Region of Gastronomy Saimaa yhteistyö, Matkailupuiston, Talvilinnan ja Hiekkalinnan sekä takuulähtöisen viikko-ohjelman kehitys.

Lappeenrannan alueen kestävän matkailun tiekartta on laadittu osana goSaimaan Sustainable Travel Finland (STF) –ohjelman alueellista toteutusta ja se liittyy kokonaisuutena osaksi goSaimaan ja Lappeenrannan kaupungin kehityssuunnitelmaan ja Glasgow Declaration -ilmastojulistukseen. Matkailijan hiilijalanjäljen puolittamisen vuoteen 2030 tavoite toteutetaan ilmasto-ohjelmalla sekä NetZero Cities -toimintaohjelmalla.

Matkailun ja tapahtumien ohjausryhmän sisäisessä yhteistyössä tarkastellaan matkailu- ja tapahtuma-alueiden kehitystä erityisinä huomioina Linnoituksen ja sataman palveluiden sekä tapahtuma-alueiden kehittäminen osana kaavoitusprosessia. Tilanvarausjärjestelmien ohjausryhmän koordinoima kattavan ja saavutettavan tilanvarausjärjestelmän hankinta etenee uuden palvelun käyttöönotolla ke-sällä 2024.

Lappeenranta on osa Lake Saimaan aluetta, joka tekee yhteistyötä Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon rinnakkaishankkeissa. Hankkeissa luodaan kiertomatkoja ja paketteja kansainvälisille matkailijoille sekä kehitetään ruoka-, pyöräily- ja saaristomatkailua. Lappeenranta noudattaa myös Suomen ja Etelä-Karjalan matkailustrategiaa, joka tähtää kestävyteen ja saavutettavuuteen. Matkailumarkkinointi keskittyy Keski-Eurooppaan ja lentoliikenteen kautta saavutettaviin kohde-markkinoihin.

Viestintä ja markkinointi

Viestintä- ja markkinointitiimi koordinoi kaupungin sisäistä ja ulkoista viestintää, sisällöntuotantoa ja kaupunkibrändiä. Tiimin vastuulle kuuluu viestintä- ja markkinointitoimenpiteiden toteutus yhteistyössä toimialojen kanssa ja kaupunginteatterin ja kaupunginorkesterin markkinoinnin ja tiedotuksen toteutus. Tiimi edistää henkilöstön viestintäosaamista ja markkinoinnin saavutettavuutta.

Viestinnän uusien periaatteiden, linjausten ja ohjeistojen jalkautustyö koko henkilöstölle käynnistyy. Samalla jalkautetaan vuoden 2023 aikana päivitettyä kaupungin Brandbookia koko henkilöstölle. Tavoitteena on vahvistaa koko organisaation yhteistä viestinnällistä ja visua-

aalista suuntaa sekä parantaa henkilöstön viestintä- ja markkinointiosaamista. Viestinnässä ja markkinoinnissa jatketaan elinvoimaisen ja yrittäjämyönteisen kaupunkikuvan edistämistä. Työyhteisöviestinnän kulttuurin rakentaminen ja erityis- ja häiriötilanneviestintä ovat sisäisistä prosesseista keskeisimpiä teemoja. Kaupunkimarkkinointi keskittyy Lappeenrannan tunnettavuuden edistämiseen, sen sosiaalisen median kanavien vaikuttavuuteen ja uusien asukkaiden houkutteluun Lappeenrantaan-kampanjoinnilla, johon houkutellessa muitakin sidosryhmiä. Matkailumarkkinointi tuotetaan goSaimaa yhteistyössä.

Seudullisen joukkoliikennealueen aloitus ja siihen liittyvä Jouko-brändäys sekä etenkin TE-uudistuksen asiakasviestinnän valmistelu tulevat olemaan viestinnällisesti merkittävimpiä painopistealueita.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Nykyinen geopoliittinen tilanne on arvaamaton. Venäjä on osoittanut olevansa valmis lähes mihin tahansa toimiin lähialueillaan. Rajan sulkeutuminen on jo aiheuttanut taloudellisia menetyksiä Lappeenrannan seudulle ja taloudellisessa mielessä tilanne tulee jatkumaan vielä pitkään. Yksi merkittävä riski on mahdollinen laajamittainen maahantulo kaakkoisrajan yli. Myös erilaiset tahalliset sähkö-, lämpö- tai tietoliikenneverkkoihin aiheutetut häiriöt sekä informaatiovaikuttaminen voivat lisääntyä. Vaikka kaupunki on varautunut ja on tehostanut varautumistaan muun muassa edellä mainittuihin tilanteisiin, aiheuttaisivat ne silti toteutuessaan häiriöitä kaupungin palvelukykyyn. Suoran sotilaallisen hyökkäyksen riski lienee kuitenkin ainakin toistaiseksi vähäinen.

Merkittävin riski yhteisten palveluiden talousarviossa tulee työmarkkinatuen kuntaosuudesta, jonka suuruus vaihtelee työllisyyden kehityksestä riippuen sadoillatuhansilla euroilla vuodessa.

Hanketoiminnan riskit

Hanketoiminta sisältää toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Niiden realisoituminen on mahdollista, jos projektien ja hankkeiden hallinta pettää. Riskejä vähennetään kouluttamalla hankkeita toteuttavaa henkilöstöä sekä parantamalla hankkeiden valmistelua ja seurantaa.

Hankkeiden tarpeellisuutta, resurssointia ja vaikuttavuutta arvioidaan. Hankeisiin osallistumista arvioidaan toimialan johtoryhmässä ja toimialojen ohjausryhmässä. Kansainvälisten hankkeiden osalta kaupunginhallitus hyväksyy hankkeeseen osallistumisen.

Tiedonhallintaan kohdistuvat riskit

Poikkeusolot ja muut erityistilanteet voivat aiheuttaa riskin asiakirjallisen tiedon säilyvyydelle ja saatavuudelle. Asiakirjallisen tiedon suojelussa tulee huomioida tiedon käyttötarve poikkeusolojen aikana, sillä palveluiden tuotannon jatkuvuus tulee pystyä takaamaan. Käytännössä kaupungin tulee varmistaa, että päätöksenteon kannalta tarpeellinen tietoaineisto on aina saatavilla. Analogisen eli paperisen tietoaineiston suojelua ja saatavuutta käsitellään tarkemmin kaupunginarkiston valmius- ja evakuointisuunnitelmassa. Kaupungin tulee varmistaa, että myös sähköisen tiedonhallinnan jatkuvuus on suunniteltu ja dokumentoitu.

Tietosuojavaltuutetun antamat päätökset ja niistä käynnissä olevat oikeustapaukset tulevat viitoittamaan myös Lappeenrannan kaupungin käytössä olevien julkisten pilvipalveluiden käyttömahdollisuuksia

tulevaisuudessa. Oikeustapaukset liittyvät henkilötietojen käsittelyperusteisiin sekä henkilötietojen siirtoihin Yhdysvaltoihin. Tulevilla ennakkotapauksilla voi olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia myös Lappeenrannan kaupungin ICT-palveluiden järjestämiseen, mikäli käytössä olevista palveluista jouduttaisiin luopumaan. Kaupungin tulee varmistua siitä, että sillä on ajantasaiset tietosuojan vaikutustenarvioinnit dokumentoituna käytössään olevista palveluista.

Hallitusohjelman kirjaus tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistuksesta, jonka yhteydessä säädetään hallinnolliset sakot tietosuojaloukkauksista koskemaan julkista ja yksityistä sektoria yhtäläisesti, voi tuoda taloudellisia riskejä kunnille, mikäli tietosuojalainsäädännön mukaisia toimia laiminlyödään.

Konsernijohto 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	158	402	162	42
Toimintakulut	-2 558	-3 008	-2 788	-2 548
Toimintakate	-2 400	-2 606	-2 626	-2 506

Tarkastus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-268	-237	-197	-197
Toimintakate	-268	-237	-197	-197

Yhteiset palvelut 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	4 629	4 520	4 599	4 519
Toimintakulut	-20 042	-19 754	-19 790	-19 830
Toimintakate	-15 413	-15 234	-15 191	-15 311

Elinvoimapalvelut 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 102	1 469	1 435	1 402
Toimintakulut	-17 029	-17 176	-17 222	-16 222
Toimintakate	-15 927	-15 707	-15 787	-14 820

Yhteiset palvelut yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	5 889	6 391	6 196	5 963
Toimintakulut	-39 897	-40 175	-39 998	-38 798
Toimintakate	-34 008	-33 784	-33 802	-32 835
Poistot	-100	-100	-100	-100
Kehys	-34 108	-33 884	-33 902	-32 935

Varaukset 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 691	-100	-3 249	-7 594
Toimintakate	-2 691	-100	-3 249	-7 594
Poistot	0	0	-63	-1 248
Kehys	-2 691	-100	-3 312	-8 842

Strateginen rahoitus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 805	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakate	-1 805	-1 000	-1 000	-1 000

Kasvun kaupunki							
Turvaamme kansallisella ja kansainvälisellä edunvalvonnalla, sidosryhmäyhteistyöllä, kaupungin brändin rakentamisella, sijoittautumispalveluilla ja viestinnällä kaupungin kasvun edellytykset. Tiivistämme yhteistyötä kaakkoisen ja itäisen Suomen kanssa. Kehitämme palveluprosessejamme asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti digitalisaation mahdollisuudet huomioiden. Edistämme työllisyysasteen suotuisaa kehitystä; keskeisimpänä toimenpiteenä työllisyyspalvelujen sujuva siirtyminen valtiolta kaupungille.							
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Edistämme työllisyyden suotuisaa kehittymistä	Työttömyysaste (%) Tilastokeskus	14,1 (12/20)	10,5	9,3	8,0	Julkisten työvoima- ja yrityspalvelu-uudistuksen toimeenpano ja työvoimaviranomaisen toiminnan käynnistäminen. Yritysyhteistyön tiivistäminen nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömien sekä osatyökykyisten työllistämiseksi.	KH
Vahvistamme Lappeenrannan asemaa Saimaan ympärivuotisena matkailualueena	Rekisteröidyt yöpymisvuorokaudet Tilastokeskus	332.000 (2020)	420.000	500.000	675.000	Ympärivuotisten matkailupalvelujen kehittäminen, markkinointi ja matkanjärjestäjäyhteistyö valituilla kohdealueilla sekä majoituskapasiteetin lisäys.	KH

Kestävä kaupunki

Huolehdimme kuntalaisten, yritysten ja sidosryhmien mahdollisuudesta osallistua kaupungin päätöksentekoon. Toimimme luotettavasti ja läpinäkyvästi ja taloudenpitomme on kestävä. Hyödynnämme Green Leaf -voittoa ja jatkamme toimenpiteitä yhtenä Euroopan vihreimpänä kaupunkina. Edistämme ekosysteemisopimuksen mukaista vihreän sähköistämisen innovaatiokeskittymän rakentamista ja yritysten liiketoiminnan kasvua. Hankimme vastuullisesti. Kehitämme vapaa-ajanpalveluja siten, että ne soveltuvat sekä asukkaille että matkailijoille. Kuulumme parhaimpien kuntatyöntantajien joukkoon.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Lisäämme asukkaiden luottamusta kaupungin päätöksentekoon	Luottamusindeksi Kuntaliiton kuntalaiskysely, 1x/valtuustokausi	2,94 (2020)	3,15	3,40	3,80	Kaupungin päätöksenteosta viestitään avoimesti ja ymmärrettävästi. Päätösten valmistelu on riittävän monipuolista ja osallistavaa.	KH
Hoidamme taloutta kestävästi ja vastuullisesti	Kaupungin lainat/asukas, euroa Tilinpäätös	2.783 (2020)	2.478	3.148	3.500	Talouden reunaehdot huomioidaan valmistelussa.	KH

Koulutuksen kaupunki

Haemme alueellista vaikuttavuutta yliopisto- ja korkeakouluysteistyöllä. Luomme uudenlaisia kehitysalustoja yhdessä korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Hyödynnämme kaupungin ja korkeakoulujen vahvuuksia opiskelijoiden ja työvoiman saamiseksi. Kehitämme henkilöstön osaamista.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Huolehdimme henkilöstön osaamisen ajantasaisuudesta	Osaamisen kehittämisen yleisarvosana Työhyvinvointikysely	4,1 (vanha skaala 3,42 2021)	4,4	4,6 (vanha skaala 3,8)	4,8 (vanha skaala 4,0)	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman päivittäminen osaamistarvekartoituksen pohjalta.	KH
Turvaamme yliopiston mahdollisuudet toimia kasvun moottorina	LUT ja LAB opiskelijamäärä Lappeenrannan kampuksella LUT-konsernin antama tieto	8.490 (2021)	9.370	9.420	9.850	Kaupungin ja korkeakoulujen vuoropuhelun tiivistäminen eri tasoissa. Ylioppilaskunnan (LTKY) ja oppilaskunnan (KOE) tukeminen.	KH

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut

Toiminnan kuvaus

Toimiala luo perustaa lappeenrantalaisten hyvinvoinnille ja sivistykselle sekä kaupungin elinvoimalle ja uudistumiselle.

Lasten ja nuorten palvelut

Lasten ja nuorten palveluiden laadukas toteuttaminen luo hyvinvointia lapsille, nuorille ja perheille sekä antaa valmiuksia toimia yhteiskunnan aktiivisena jäsenenä sekä kehittää ratkaisuja tulevaisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin.

Varhaiskasvatus

Kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille, joiden kotikunta kyseinen kunta on. Kunnan on myös järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, joka asuu kunnassa huoltajiensa työn, opiskelun, sairauden tai vastaavien syiden vuoksi, vaikka lapsella ei ole Suomessa kotikuntaa tai lapsen kotikunta on kotikuntalain perusteella toinen kunta. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Esiopetuksen järjestämisestä vastaa Lappeenrannassa varhaiskasvatuksen vastuualue.

Lappeenrannassa on 14 kunnallista päiväkotia ja kaksi perhepäivähoitoaluetta. Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheet

voivat hoitaa lasta kotona, valita yksityisen varhaiskasvatuksen joko yksityisessä päiväkodissa tai yksityisellä perhepäivähoitajalla. Toiminta on kaupungin valvomaa ja tukemaa. Yksityiseen päiväkotiin voi saada palvelusetelin. Yksityiseen perhepäivähoitoon saa yksityisen hoidon tukea. Kunnallisen ja kunnan tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella oleville alle kouluikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen on tarjolla avoimia varhaiskasvatuspalveluja.

Perusopetus

Kunnan velvollisuutena on järjestää lasten perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisille lapsille ja nuorille perusopetuslain ja perusopetusasetuksen mukaisesti. Opetuksen tavoitteet ja sisältö on määriteltävä lain ja asetuksen lisäksi valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa, joka on velvoittava normi.

Lappeenrannan kaupungissa on vuoden 2024 alussa 17 peruskoulua, joista 12 on 1–6-luokkien kouluja ja viisi yhtenäistä 1–9 luokkien peruskoulua. Erityisopetus järjestetään yleisopetuksen yhteydessä eikä kaupungissa toimi erityiskouluja. Lappeenrannan kaupunki järjestää sairaalan sijaintikuntana opetuksen erikoissairaanhoidon piirissä oleville, sairaalaopetusta tarvitseville oppilaille.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lappeenrannan kaupunki järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta. Samoin oman äidinkielen opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Lappeenrannan kaupunki järjestää kyseistä opetusta.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus järjestetään lukiolain ja lukioasetuksen mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön antaman järjestämisluvan mukaisesti. Lukiokoulutuksen tavoitteet ja sisällöt määräytyvät valtakunnallisen lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelman perusteet on velvoittava asiakirja.

Lappeenrannan kaupunki ylläpitää talousarviovuoden alkaessa kahta lukiota. Aikuislukiossa on mahdollista suorittaa aineopiskeluna yksittäisiä opintojaksoja. Lappeenrannan kaupunki myy kaksoistutkinto-opiskelijoille järjestettävän lukiokoulutuksen Saimaan ammattiopisto Sampolle.

Lappeenrannassa annetaan myös IB-koulutusta Lyseon lukion tiloissa yhteistyössä Imatran yhteislukion kanssa sekä myydään Itä-Suomen koululle lukio-opetusta. Lappeenrannan kaupungin lukioissa on opiskelijoita myös muista kunnista. Lappeenrannan lukiot järjestävät tarvittaessa lukiokoulutusta osaksi tutkintoon valmentavaa koulutusta, jonka järjestämisvastuu on Saimaan ammattiopisto Sampolla sekä Itä-Suomen koululla.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia, tukea yhteisöllisyyttä, nuoren kasvua, nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorisotyö on nuoren vapaa-ajalla tapahtuvaa ja nuoren vapaaehtoisuuteen perustuvaa kasvatustyötä. Nuoriksi määritellään alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Nuorisotoimessa toteutetaan yhteiskunnallista, yhteisöllistä, kohdennettua nuorisotyötä ja lisäksi nuorisotoimessa on harrastus- ja il-

tapäivätoiminnan yksikkö. Yhteiskunnalliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisopolitiikka, avustukset, järjestöyhteistyö sekä maakunnallinen nuorisotyö. Yhteisölliseen nuorisotyöhön kuuluvat nuorisotilatyö, koulussa tehtävä nuorisotyö, alueellinen nuorisotyö sekä osallisuustoiminta, esimerkiksi nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Kohdennettuun nuorisotyöhön kuuluvat ohjaamossa tehtävä nuorisotyö, pienryhmätyö sekä etsivä nuorisotyö. Harrastus- ja iltapäivätoiminnan yksikköön sisältyvät koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta, matalan kynnyksen harrastustoiminnan edistäminen sekä lapsiystävällinen kunta -toiminnan koordinaatio. Lisäksi nuorisotoimi jakaa järjestöjen kautta vähävaraisten lapsiperheiden harrastusavustuksia sekä avustaa nuorten työpajatoimintaa.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuritoimi kehittää kaupungin kulttuuria laaja-alaisesti elinvoiman ja hyvinvoinnin lähteenä. Kulttuuritoimen tehtävät tulevat kuntien kulttuuritoimintaa ohjaavasta laista, josta osallisuuden edistäminen sekä kulttuurin tuottamisen ja harrastamisen alan yrityksille ja yhdistyksille sekä kaupunkilaisille on vahvasti kulttuuripalvelujen tuottamisen rinnalla. Vuonna 2024 vietetään Lappeenrannan kulttuurin unelmavuotta, jossa näitä asioita edistetään yli kaupungin toimialarajojen. Kaupunki tukee kulttuurityötä myös jakamalla kulttuurivastuksia, tarjoamalla toimijoiden käyttöön tiloja sekä välittämällä kaupungin avustuksia taiteen perusopetuksen antajille, kansalaisopistolle ja Lotta-museolle.

Lappeenrannan kaupunginkirjasto on kulttuurin perus- ja lähipalvelu, joka edistää kaupunkilaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, tietoon, lukutaitoon, elinikäiseen oppimiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen. Kirjasto tarjoaa ajanmukaisia palveluita pää-

ja lähikirjastoissa sekä kirjastoauto Willityksessä laajasti koko kaupungin alueella ja verkossa. Uudistuvat painetut ja sähköiset kokoelmat sekä henkilökunnan osaaminen ovat keskeinen osa kirjaston työtä. Palveluilla on lähikirjastojen omatoimisuuden ansiosta laajat käyttäjät. Kaupunginkirjasto vastaa Etelä-Karjalan kirjastojen muodostamassa Heili-kimpassa yhteisen kirjastojärjestelmän, verkkokirjaston, e-aineistojen, kokoelmayhteistyön, yhteisten materiaalien ja ilmeen sekä kuntien välisten kuljetusten koordinoinnista ja kehittämisestä.

Lappeenrannan kaupunginorkesteri tarjoaa ammattisinfoniaorkesterina korkeatasoisia klassisen ja viihdemusiikin orkesterikonsertteja kaupunkilaisille sekä Etelä-Karjalan ja Saimaan alueen asukkaille ja matkailijoille. Orkesteri on kaupungin ja maakunnan musiikin ammattillinen vetovoimatekijä. Orkesterin ohjelmistossa otetaan monipuolisesti huomioon erilaiset kohdeyleisöt. Kaupunginorkesteri levyttää säännöllisesti ja konsertoi kutsuttuna kotimaassa ja ulkomailla. Se toteuttaa Saimaa Sinfonietta Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa säännöllisesti vuosittain neljä–viisi konserttia. Muita yhteistyökumppaneita ovat Lappeenrannan musiikkiopisto, Rakuunasoittokunta ja Etelä-Karjalan klassinen kuoro.

Lappeenrannan kaupunginteatteri on Etelä-Karjalan johtava ammattiteatteri. Sen tuotannot ovat monipuolisia ja kiinnostavia eri kohderyhmille. Teatterissa on laadukasta osaamista sekä korkeatasoisesti toteutettuja tuotantoja. Teatterissa arvostetaan yhdessä tekemistä, jokaisen panostus ja oma erikoisosaaminen ovat yhtä tärkeitä. Tätä alleviivaavat teatterin yhdessä sopimat arvot: ennakointi, avoimuus ja yhteistyö. Tavoitteena on tuottaa teatteriesityksiä, jotka kiinnostavat yleisöä, viihdyttävät ja luovat taide-elämyksiä sekä tarjoavat tekijöilleen taiteellisen haasteen. Monipuolista ohjelmistoa täydennetään vierailevilla esityksillä.

Lappeenrannan museot toimivat muistiorganisaationa. Ne keräävät, tallentavat, säilyttävät, tutkivat ja esittelevät toiminta-alueensa ja -alansa taidetta ja kulttuuriperintöä. Museot tuottavat kaupunkilaisille, matkailijoille ja kaikille asiakkaille tietoa ja elämyksiä. Lappeenrannan museot toimii museolain mukaisena alueellisena vastuumuseona. Siitä seuraavat tehtävät koskevat kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain viranomaistehtäviä sekä alan kehitystä kokonaisuudessaan. Alueellisiin tehtäviin kuuluu tallentaa, säilyttää ja tehdä tunnetuksi Lappeenrantaan ja Etelä-Karjalaan sekä taiteen osalta myös Kymenlaaksoon liittyvää oman toimialan aineistoa sekä tukea alueen muiden museoiden toimintaa ja kehittymistä. Lappeenrannan museot tallentavat ja esittelevät myös luovutetun Karjalan eteläisen osan kulttuuriperintöä.

Lastenkulttuurikeskus Metku toimii kulttuuritoimen kehittämis- ja palveluyksikkönä, joka kulttuuritoimen muiden palveluyksiköiden kanssa kehittää ja toteuttaa lasten ja nuorten yleisötyötä sekä varhaiskasvatus- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin perustuvaa kulttuurikasvatusohjelmaa. Lisäksi Metku edistää lastenkulttuurin saavutettavuutta Etelä-Karjalassa. Metkun toiminta tukee lapsen ja nuoren hyvinvointia ja kasvua kulttuurilaitosten asiakkaiksi. Metku työllistää taiteen ammattilaisia ja aktivoi alueen 3. sektorin toimijoita lastenkulttuuripalvelujen tarjoajiksi ja yhteistyöhön kunnallisten laitosten kanssa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimi järjestää liikunnan ohjausta, huolehtii liikuntapaikkojen käytöstä sekä niiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Liikunnanohjauksen päätavoitteena on lisätä terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien asukkaiden liikuntaa, järjestää asukkaille terveyttä

edistävää liikuntaa ja edistää asukkaiden liikunnallista elämäntapaa erityisryhmät huomioiden. Liikuntatoimi tarjoaa kaupunkilaisille sekä kaupungissa toimiville järjestöille liikuntamahdollisuuksia rakennuttamalla, varustamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä jakamalla niiden käyttövuoroja.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus- ja peruskouluikäisten lasten määrän laskeva kehitys on jatkumassa ennakoitua voimakkaammin. Syntyvien ikäluokkien koko on jäänyt vuosittain selvästi matalammaksi kuin on arvioitu. Syntyvyyden lasku on valtakunnallinen ilmiö. Vuonna 2023 syntyvä ikäluokka tulee olemaan historian pienin. Lappeenrannassa ikäluokka on kooltaan arvioidun 547 lapsen sijaan noin 450 lasta. Syntyvyyden kehitystä ja tätä kautta lasten määrän muutosta on arvioitu uudelleen ja päivitetty talousarvion 2024 sekä taloussuunnitelma-kauden 2024–2026 perustana olevia lapsimääriä.

Varhaiskasvatusikäisiä 1–6-vuotiaita on toimintakaudella 2023–2024 yhteensä 3.156. Määrä laskee toimintakauteen 2025–2026 mennessä 2.999 lapseen. Ikäryhmän 1–6-vuotiaiden koko vakiintunee hieman alle 3.000 lapseen. Lasten määrän väheneminen alkaa vaikuttaa merkittävästi myös perusopetukseen, kun pienet ikäluokat siirtyvät perusopetukseen ikäryhmä kerrallaan. Lukuvuonna 2023–2024 peruskoululaisia on kaupungin kouluissa 6.248. Lukuvuonna 2025–2026 oppilasmäärä on 5.818 ja muutos seuraavaan vuoteen jatkuu jyrkkänä, sillä lukuvuonna 2026–2027 oppilasmäärä on 5.538.

Lasten ja nuorten palvelujen talousarviokehys on suhteutettu väheneviin lapsimääriin. Kehyksen pieneneminen tällä suunnittelukaudella sekä tulevina vuosina edellyttää vastaavansuuruisten käyttömenojen vähentämistä. Talouden tasapainotus tehdään lasten ja nuorten lautakunnan kehityksen sisällä vastuualueiden kesken.

Vuoden 2024 aikana valmistuu palveluverkkoesitys, joka ulottuu vuoteen 2036. Esityksessä huomioidaan ikäluokkien pieneneminen ja mitoitetaan palveluverkko vastaamaan vähenevää lasten määrän kehitystä.

Vuoden 2024 aikana Sammonlahden koulun yläkoulu sekä Skinnarilan koulun toimipiste toimivat väistötiloissa. Uusi Sammontalo otetaan käyttöön syksyllä 2025. Korvenkylän koulu valmistuu 2024 syksyyn mennessä. Voisalmen päiväkotitoimii väistötiloissa Snellmanin päiväkodin tiloissa, kunnes Voisalmen uusi EHA-opetuksen, päiväkodin ja kirjaston sisältävä koulu valmistuu.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta kehitetään osana suomalaista kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on myös lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä sekä syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Tavoitteena on palvelujen kilpailukykyisyys ja tehokas järjestäminen.

Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin sekä varhaiskasvatussuunnitelman kansallisiin perusteisiin. Esiopetus perustuu perusopetuslakiin sekä esiopetuksen opetussuunnitelman

kansallisiin perusteisiin. Edellä mainittuihin pohjautuen, varhaiskasvatukselle on laadittu paikallisesti Lappeenrannan varhaiskasvatussuunnitelma sekä esiopetuksen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatustilain mukaan jokaiselle lapselle tulee laatia henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Paikallisesti varhaiskasvatuksen järjestämistä ja kehittämistoimintaa ohjaavat myös Lappeenrannan kaupungin strategia, maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Varhaiskasvatus on osallistunut näiden suunnitelmien valmisteluprosesseihin.

Arviointi ja sen kehittäminen on yksi varhaiskasvatuksen lakisääteisistä tehtävistä. Varhaiskasvatus on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä rahoitusta hankkeelle, jonka tavoitteena on Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönotto ja arviointiprosessin uudistaminen. Valssi on digitaalinen laadunarviointijärjestelmä ja hankkeen tavoitteena on nostaa arviointijärjestelmä osaksi varhaiskasvatuksen toiminnan jatkuvaa kehittämistä. Järjestelmän avulla saadaan kerättyä arviointitietoa keskitetysti. Varhaiskasvatuksen arviointi perustuu ensisijaisesti itsearviointiin.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkuu vielä kevään 2024 ajan 2017 syntyneiden lasten osalta. Toimintakaudella 2023–2024 koeryhmään kuuluu noin 200 lappeenrantalaista vuonna 2017 syntynyttä lasta. Tosiasiallisesti 2017 syntyneistä kokeiluun koeryhmissä osallistuu noin 130 lasta Lappeen, Myllymäen, Voisalmen ja Pulpin päiväkodeissa. Kokeilulle on laadittu oma paikallinen opetussuunnitelmansa. Esiopetus on maksutonta koeryhmään kuuluville ja kokeilutoimipaikassa esiopetukseen osallistuville lapsille. Kokeilulain mukaan kunta saa valtionavustusta kokeilutoimintaan, jolla kompensoidaan esimerkiksi asiakasmaksutulojen pienenemistä. Vuosina 2016 ja 2017

syntyneet lapset osallistuvat tutkimukseen myös ensimmäisen kouluvuoden aikana.

Varhaiskasvatuksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä on ollut käytössä syyskuusta 2022 alkaen. Uusi järjestelmä mahdollistaa sähköisen työvuorosunnittelun huoltajien varaamien hoitoaikojen pohjalta. Järjestelmä helpottaa johtajien työtä etenkin henkilöstöresurssin käytön osalta. Järjestelmän avulla varmistetaan henkilöstön riittävyys oikea-aikaisesti päivän aikana. Järjestelmä tuottaa oleellista raportointitietoa varhaiskasvatuksen hallinnon käyttöön. Työssäjakaminen tulee kuitenkin varmistaa siten, että sairauspoissaolojen ajaksi varhaiskasvatusyksiköille varataan riittävät resurssit sijaisten palkkaamiseen. Lähtökohtana tulee olla se, että poissa olevan työntekijän paikalle on mahdollista palkata sijainen. Tavoitteena on saada myös ruokatilaohjelman integraatio käyttöön, mikä helpottaisi osaltaan henkilöstön työtä. Myös eteislukulaitteiden hankintaprosessi on meneillään, joskin hidastunut etähuollettavien laitteiden saatavuushaasteiden johdosta.

Sekä henkilöstön että lasten hyvinvoinnin tukeminen ja ylläpito vaatii panostuksia edelleen. Lasten hyvinvoinnin tukemiseksi varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutetaan suunnitelmallisesti. Varhaiskasvatukseen on laadittu koulutussuunnitelma henkilöstösuunnitelman liitteeksi. Tavoitteena on resurssien puitteissa järjestää ratkaisukeskeisyyskoulutusta vuorollaan kaikille varhaiskasvattajille. Psykologista ja kuraattorista koostuva varhaiskasvatuksen Varma-tiimi tukee henkilöstön työskentelyä lasten psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Lasten ja perheiden kokonaisvaltainen hyvinvointi edellyttää tiivistä yhteistyötä sekä yhteistyömallien kehittämistä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Kuluvalla toimintakaudella panostetaan erityisesti henkilöstön pehdyttämiseen. Henkilöstön hyvinvoinnin sekä yhteisöllisyyden tueksi on tulevalle vuodelle suunnitteilla koko vastuualueen henkilöstölle suunnattua yhteistä työhyvinvointia tukevaa toimintaa. Varhaiskasvatuksen toimintayksiköille kohdennetaan määräraha, jolla tulee järjestää työhyvinvointia tukevaa toimintaa yksikön koko henkilöstölle. Työterveyden palvelut ovat merkittävässä roolissa etenkin yksittäisten työntekijöiden tilanteissa.

Varhaiskasvatuksen talousarviokehyksessä on varauduttu valtionavustushankkeiden omarahoitusosuuksiin. Uuden hallitusohjelman myötä saattaa tulla haettavaksi valtionavustuksia, joiden hakemista arvioidaan strategisten tavoitteiden sekä tarveperustaisuuden pohjalta.

Varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen osalta Venäjän hyökkäyssotaa paenneiden ukrainalaisten lasten määrä on ollut ja on edelleen vähäinen. Heille järjestetään palveluita tarpeen mukaan.

Kasvun kaupungin osalta tavoitteena on edistää lasten osallisuuden ja toimijuuden kokemuksia sekä huoltajien tyytyväisyyttä varhaiskasvatuksen palveluihin. Tavoitetta mittaavat kyselyt on uudistettu toimintakauden 2022–2023 aikana ja vuoden 2024 aikana saadaan vertaislutieta vuonna 2023 määrittäneisiin pohja-arvoihin nähden. Erityisesti on kiinnitetty huomiota tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta kartoittaviin kysymyksiin lasten haastattelussa. Jokaisen yksikön tulee myös nimetä konkreetit toimenpiteet sekä lasten että huoltajien osallisuuden edistämiseksi.

Kestävän kaupungin osalta tavoitteena on lapsen tuen tarpeisiin vastaaminen oikea-aikaisesti. Lasten tuen tarpeet pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Varhaiskasvatuslaki

muuttui 1.8.2022 alkaen lapsen tuen osalta. Lain myötä varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen laadukasta perustoimintaa. Tukea on annettava viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Lakimuutoksen ja strategisen tavoitteen myötä varhaiskasvatuksessa on käynnistetty tuen toteuttamisen laaja tarkastelu. Tuen toteuttamisen tapoja tarkastellaan ja arvioidaan, jotta tuki kohdentuisi tarpeeseen nähden oikein sekä olisi mahdollisimman oikea-aikaista.

Toisena tavoitteena on lasten kasvattaminen ekologisesti kestäväan ajatteluun ja elämäntapaan. Varhaiskasvatuksessa retkeillään paljon ja vaalitaan lasten luontoyhteyttä, kaupungissamme on siihen erinomaiset mahdollisuudet.

Koulutuksen kaupungin osalta tavoitteena on osallistumisasteen nousu. Uuden hallitusohjelman tavoitteena on nostaa etenkin yli kolmevuotiaiden sekä maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta. Tavoitteeseen tähtäävät kansalliset toimenpiteet lisäävät mahdollisesti kysyntää myös Lappeenrannassa. Lappeenrannassa vuodesta 2021 vuoteen 2022 (tilastointipäivä 31.12.) 1–6-vuotiaiden lasten osallistumisaste nousi noin 0,8 prosenttiyksiköllä 83,8 prosenttiin. Lappeenrannassa osallistumisaste on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi. Etenkin alle kolmevuotiaiden lasten osallistumisaste on jatkanut edelleen nousuaan. Näistä seikoista johtuen, talousarviokehyksessä pysyminen vuoden 2024 aikana tulee olemaan haasteellista.

Toisena tavoitteena on henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen ja varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen. Henkilöstölle on ollut tarjolla runsaasti täydennyskoulutusta. Varhaiskasvatukselle on laa-

dittu koulutussuunnitelma. Jokaisen yksikön tulee laatia omaa henkilöstöään koskeva koulutussuunnitelma vastuualueensa suunnitelman pohjalta. Toisena tavoitteena on pedagogisen yhteistyön kehittäminen yksityisten päiväkotien kanssa. Yhteistä keskustelua on mahdollisuus laajentaa edelleen.

Varhaiskasvatukseen kysyntään liittyy epävarmuustekijöitä. Ikäluokkien koko vaikuttaa tarvittavien varhaiskasvatuspaikkojen määrään. Sekä valtakunnallisesti että paikallisesti vuonna 2018–2022 syntyneiden ikäluokat ovat selvästi pienempiä aiempiin vuosiin verrattuna. Mikäli tulevat ikäluokat pienenevät edelleen, tulee se puolestaan näkymään kysynnän vähenemisenä osallistumisasteen noususta huolimatta. Asiaksmaksujen pienentämisellä saattaa olla edelleen vaikutuksia varhaiskasvatukseen kysyntään. Mikäli talous kasvaa ja työllisyys kehittyy myönteisesti, voivat ne lisätä varhaiskasvatukseen kysyntää. Varhaiskasvatukseen kysyntä vaihtelee toimintavuoden aikana, keväisin varhaiskasvatuksessa on ollut noin 200 lasta enemmän kuin syksyisin. Kysynnän vaihtelusta johtuvaan kasvuun voidaan vastata lisäämällä määräaikaista henkilöstöä, ottamalla käyttöön väliaikaisia tiloja tai ostamalla nykyistä enemmän palveluja.

Lapsimäärän vähenemisen realisoituessa varhaiskasvatuksessa tulee valmistautua henkilöstön vähentämiseen ja mahdolliseen tiloista luopumiseen. Tällä hetkellä lapsimäärän väheneminen näkyy eniten Lauritsalan–Joutsenon alueella. Etenkin Lauritsalassa tiloista luopuminen samassa suhteessa on haasteellista, koska alueella ei ole enää käytössä erillisiä pieniä tiloja. Henkilöstön vähentäminen on mahdollista määräaikaisten palvelussuhteiden määrää vähentämällä sekä jättämällä avoimia vakansseja täyttämättä. Lapsimäärän pieneminen tulee huomioida tulevien rakennushankkeiden laajuudessa.

Perusopetus

Vuosien 2024–2026 toiminnan suunnittelua ohjaa kansallisella tasolla hallitusohjelman lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta valmisteltu koko koulutusjärjestelmää koskeva koulutuspoliittinen selonteko. Koulutuspoliittisen selonteon tavoitetilana on vahva, laadukkaaseen ja vaikuttavaan kasvatukseen, koulutukseen ja tutkimukseen ja kulttuuriin rakentuva sivistysperusta, oppijoiden hyvinvointi, koulutuksellinen tasa-arvo ja saavutettavuus, korkea koulutus- ja osaamistaso, koulutuksen järjestäminen sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla, yhteistyön ja digitalisaation hyödyntäminen oppijoiden parhaaksi sekä koulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyys.

Samoin opetustoimen kehittämistä ohjaa kansallisella tasolla Suomen lapsistrategia sekä sen toimeenpanosuunnitelma. Lapsistrategian pohjana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus. Lapsistrategian tavoitteena on vahvistaa lasten hyvinvointia sekä heidän oikeuksiensa toteutumista. Keskeistä on haavoittuvassa asemassa olevien lasten aseman turvaaminen ja heidän tarpeiden tunnistaminen aikaisempaa paremmin. Myös lasten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen sekä syrjinnän ja eriarvoisuuden torjunta ovat keskeisinä tavoitteina. Lapsistrategian linjaukset on huomioitu muun muassa opetustoimen valmistelemissa toimenpiteissä Unicef-lapsiystävällinen kunta -toimintamallin toimeenpanon suunnittelussa. Vuoden 2024 Unicef-lapsi ystävällinen kunta -toimintamallin opetustoimen toimenpiteet valmistellaan vuoden 2023 loppuun mennessä.

Perusopetukseen lisätään toisen kotimaisen kielen opetusta yhdellä vuosiviikkotunnilla vuosiluokilla 7–9. Lisäys kohdennetaan 7. vuosiluokalle.

Paikallisella tasolla perusopetuksen kehittämistä ohjaa Lappeenrannan kaupungin strategia ja maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Vuosien 2024–2026 toiminnan suunnittelussa on huomioitu edellä kuvatut kansalliset linjaukset, toimintaympäristön muutokset sekä kaupungin strategia.

Kaupungin strategian kärkiohjelmien perusopetuksen painopistealueiden valinnassa ja toimenpiteiden määrittelyssä on huomioitu kansalliset kehittämisen painopistealueet, jotta kokonaisuus on koulujen näkökulmasta mahdollisimman sujuvasti toteutettavissa.

Kasvun kaupungin osalta ensimmäisenä painopisteenä on oppilaiden työelämätaitojen ja yrittäjyyden vahvistaminen. Lukuvuoden 2023–2024 aikana osallistutaan LUT-yliopiston koordinoimaan Yrittäjyyskasvatuksen POLKU-toimintamallin kehittämishankkeeseen, jossa tarkennetaan kuntakohtaista Työelämätaidot ja yrittäjyys -opetussuunnitelmaa. Lisäksi hankkeessa vahvistetaan alueen eri koulutus-toimijoiden ja elinkeinoelämän kanssa paikallista Yrittäjyyskasvatuksen opintopolkua. Työelämäyhteistyötä kehitetään Ohjausta oikeaan suuntaan -hankkeen puitteissa yhdessä paikallisen elinkeinoelämän kanssa.

Toisena painopisteenä on vahvistaa oppilaiden huoltajien tyytyväisyyttä perusopetuspalveluihin. Koulut huomioivat toimintansa kehittämisessä muun ohella huoltajakyselyssä saadun palautteen.

Vapaaehtoisen vieraan kielen valintojen määrää pyritään kasvattamaan muun muassa kielten etäopetusta kehittämällä. Toimenpiteillä tehdään näkyväksi kaupungin monipuolisia perusopetuksen palveluita.

Kestävän kaupungin osalta ensimmäisenä painopisteenä on turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Lukuvuoden 2023–2024 aikana tuetaan kouluja 1.8.2023 voimaan tulleen opiskeluhoitosuunnitelman toimeenpanossa Yhteisöllisen opiskeluhoiton vahvistaminen -hankkeen puitteissa. Opiskeluhoitosuunnitelma sisältää yhteisen toimintamallin oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Toimintamalliin kehitetään seuranta, jolla opetuksen järjestäjä pystyy seuraamaan kiusaamisen määrää ja kiusaamiseen puuttumisen vaikuttavuutta. Oppilaiden hyvinvoinnin vahvistamisessa kiinnitetään huomiota ennalta ehkäisevään päihdetyöhön yhdessä EKHVA:n asiantuntijoiden kanssa. Samoin pienten oppilaiden lisääntynyt levoton käyttäytyminen edellyttää monialaisesti suunniteltuja toimenpiteitä. Myös vanhemmuuden tukemisen tarve on tunnistettu. Koulut ovat tehneet Liikkuva koulu -nykytila-arvioinnin syksyn 2023 aikana ja tarvittavat toimenpiteet suunnitellaan lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi osana koulun toimintaa.

Koulupoissaolojen ennaltaehkäisyä, seuranta ja niihin puuttumista vahvistetaan päivittämällä poissaolomalli, joka tukee kouluyhteisöön kiinnittymistä. Poissaolomallin kehittäminen toteutetaan osana Sitouttava kouluyhteistyö -kehittämishanketta. Poissaolojen ennaltaehkäisyssä vahvistetaan oppilaiden sitoutumista kouluyhteisöön opettamalla oppilaille ja opetusryhmille tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Henkilöstön täydennyskoulutus tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamisen osalta jatkuu osana Oikeus oppia -hanketta. Nuorten rikollisuuden ja jengiytymisen ehkäisemisen hankkeessa pilotoidaan lukuvuonna 2023–2024 kohtaamistyön toimintamallia, jossa koulun aikuinen on helposti lähestyttävissä koulun arjessa.

Toisena painopisteenä on taloudellisen kestävyuden vahvistaminen. Tavoitteena on, että kustannustaso säilyy vertailukaupunkien keskiarvon tuntumassa. Oppilasmäärän vähentyessä on kaikin keinoin

varmistettava, että kiinteitä kuluja voidaan pienentää oppilasmäärän vähenemisen suhteessa, jotta mahdollisimman suuri osa resurssista voidaan käyttää opetuksen järjestämiseen. Palveluverkkopäätöksen jälkeen päivitetään henkilöstön rekrytointisuunnitelma sekä tarkastellaan resurssien jakomallia päätöksen toimeenpanon edellyttämässä aikataulussa.

Kolmantena painopisteenä on laadukkaan kestävyyskasvatuksen järjestäminen oppilaille. Lukuvuoden 2023–2024 aikana kehittämisen painopisteenä on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen. Kehitystyötä tehdään osana Uniori-konseptia, Kestävä opinvirta -hanketta ja opettajien Green Reality -verkostoa. Uniori-konseptia kehitetään strategiarahalla. Kehitystyössä hyödynnetään kansainvälisiä verkostoja LUT-yliopiston kanssa.

Koulutuksen kaupungin osalta ensimmäisenä painopisteenä on yhteistyö alueen muiden oppilaitosten kanssa. Loppuvuoden 2023 aikana päivitetään tarvittavin osin LUT-yliopiston kanssa vuonna 2022 laadittu yhteistyön tiekartta 2023–2025.

Koulutuksen kaupungin kärkiohjelman toisena painopisteenä on oppilaiden lukutaidon vahvistaminen. Digitaalisen Lukuseula-arviointivälineen tuloksia hyödyntäen varmistetaan, että tukea tarvitseville oppilaille kohdennetaan tarvittavat tukitoimet. Oikeus oppia -hankkeen puitteissa päivitetään oppilaiden tuen tarpeen arviointiin ja tuen järjestämiseen liittyvät lakisääteiset pedagogiset asiakirjat. Maahanmuuttotaustaisten oppilaiden suomen kielen taitoa vahvistetaan osana Kieppi-hanketta.

Vuoden 2024 aikana voi tulla uusia valtionrahoituksia haettavaksi. Talousarvioesityksessä on varauduttu hankerahoituksen saamisen edellyttämiin omarahoitusosuuksiin tehdyn tarvearvion perusteella.

Selvitys kansainvälisen opetuksen järjestämisestä on valmistunut. Kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti Kesämäen laajamittaisen kaksikielisen opetuksen opetusryhmiin lisätään oppilaspaikkoja kansainvälisille oppilaille. Oppilaiden suomen kielen taidon vahvistamiseen osoitetaan resurssia yhden henkilötyövuoden verran 1.8.2024 alkaen. Lasten ja nuorten lautakunnalle valmistellaan esitys oppilaaksi ottamisen kriteereiden ja opetussuunnitelman muuttamisesta. Kesämäen kaksikielisen opetuksen markkinointia kehitetään. Mikäli osoittautuu, että kansainväliselle opetukselle on enemmän kysyntää, varaudutaan perustamaan Kesämäen koulun laajamittaisen kaksikielisen opetuksen rinnalle esimerkiksi kokonaan englannin kielellä annettavan opetuksen opetusryhmä. Tarvittaessa huomioidaan myös IB-opetussuunnitelman tarve.

Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen on edelleen tärkeää. Rehtoreiden osalta jatketaan työajan seuranta työmäärän hallitsemiseksi. Opetuksen järjestämiseen liittyvien hallinnollisten prosessien kuvaaminen saatetaan loppuun vuoden 2024 aikana. Muun ohella tämä parantaa rehtoreiden työhyvinvointia työprosessien sujuvuuden osalta. Koulujen henkilöstön osalta hyvinvoinnin varmistamiseen liittyvät suunnitelmat ovat koulukohtaisia. Opetustoimi konsultoi työterveyshuoltoa tarvittavien kuntakohtaisten toimenpiteiden osalta. Vuoden 2024 suunnittelu tehdään loppuvuoden 2023 aikana työhyvinvointikyselyiden valmistuttua.

Perusopetuksen oppilasmäärä on ennusteiden perusteella vuosina 2024–2026 seuraava (ensimmäinen luku 1–6 lk ja jälkimmäinen 7–9 lk):

1. 2024–2025: $3.838 + 2.142 = 5.980$
2. 2025–2026: $3.661 + 2.157 = 5.818$
3. 2026–2027: $3.466 + 2.072 = 5.538$

Muutos on huomioitu talousarviovalmistelussa siten, että oppilaskohtainen resurssikerroin säilynee ennusteiden sekä budjetin toteutuessa nykyisellä tasolla ainakin lukuvuonna 2024–2025. Lukuvuosien 2025–2026 ja 2026–2027 resurssitasoon vaikuttaa keskeisesti palveluverkkouudistuksen avulla saatavat säästöt sekä lukiokoulutuksen kurssileikkauksen tuoman säästön kohdentaminen perusopetukseen. Oppilasmääräennusteiden toteutuessa oppilasmäärä laskisi lukuvuosien 2024–2027 aikana yhteensä 442 oppilaalla.

Perusopetuksen kehityksessä vuodelle 2024 on huomioitu valmistavan opetuksen kasvanut oppilasmäärä edellisiin vuosiin verrattuna. Valmistavan opetuksen järjestämiskustannukset ovat nyt tavanomaista suuremmat ja kehukseen saatiin tästä syystä 700.000 euron lisäys. Joutsenon alueella valmistavan opetuksen lisäryhmät on sijoitettu Pulpin kouluun. Mikäli oppilasmäärä edelleen kasvaa, on tarpeen selvittää uusia tilaratkaisuja uusille ryhmille. Sammonlahden koulussa on oppilasryhmiä alettu sijoittaa Skinnarilan toimintayksikön lisäksi koulun muihin toimintayksiköihin. Mikäli valmistavaan opetukseen osallistuneet oppilaat eivät muuta Lappeenrannasta pois, kasvaa myös oppivelvollisuutta suorittavien S2-oppilaiden määrä.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen vuosien 2024–2026 toiminnan suunnittelua ohjaa kansallisella tasolla hallitusohjelman ohella koko koulutusjärjestelmää koskeva koulutuspoliittinen selonteko. Lukiokoulutuksen osalta keskeinen tema luonnoksessa on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen. Tarkoituksena on edistää tavoitteen saavuttamista hyödyntämällä uusia teknologioita ja toimintatapoja opetuksessa ja oppimisessa, kehittämällä ammatillisten tutkintojen ja lukion ope-

tussuunnitelmia niin, että opintoja voidaan yhdistellä nykyistä joustavammin ja kehittämällä lukiokoulutuksen rakenteita ja sisältöjä hyödyntäen koulutusta koskevia arviointituloksia. Lisäksi tavoitteena on työelämän muutoksiin vastaaminen ja vaikuttavuuden ja saavutettavuuden edistäminen. Näihin tavoitteisiin pyritään muun muassa luomalla eri koulutusasteita ja -aloja ylittävää palvelutarjontaa ja yhteisiä osaamiskokonaisuuksia, tukemalla ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen sekä korkeakoulutuspalveluiden tilojen, laitteiden sekä henkilöstön yhteiskäyttöä ja uudistamalla toimijarakennetta järjestäjälähtöisesti tukemalla sekä toimialakohtaisiin että valtakunnallisiin osaamistarpeisiin vastaamista ja järjestäjien ja alueiden omien tavoitteiden saavuttamista.

Osana hallitusohjelman toimeenpanoa vuonna 2023 käynnistyi lukio-koulutukseen laatuohjelma, joka toteutuu viitenä toimenpidekokonaisuutena. Läpileikkaavina teemoina ovat opiskelijälähtöisyys sekä yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden vahvistaminen.

Paikallisella tasolla lukiokoulutuksen kehittämistä ohjaa Lappeenrannan kaupungin strategia ja maakunnallinen hyvinvointisuunnitelma sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Vuosien 2024–2026 toiminnan suunnittelussa on huomioitu edellä kuvatut kansalliset linjaukset, toimintaympäristön muutokset sekä kaupungin strategia.

Kaupungin strategian kärkiohjelmien lukiokoulutuksen painopistealueiden valinnassa ja toimenpiteiden määrittelyssä on huomioitu kansalliset kehittämisen painopistealueet, jotta kokonaisuus on oppilaitosten näkökulmasta mahdollisimman sujuvasti toteutettavissa.

Kasvun kaupungin osalta ensimmäisenä painopisteenä on opiskelijoiden työelämätaitojen ja yrittäjyyden vahvistaminen. Lukuvuoden 2023–2024 aikana toteutetaan yhteistyössä LUT-yliopiston kanssa lukiolaisille tehty Lukiomittari-kysely yrittäjyyskasvatuksesta. Työelämäyhteistyötä kehitetään osana Lappeenrannan lukioiden Tiedelinjan kummiyritystoimintaa. Lisäksi luonnontieteellis-matemaattisen linjan opiskelijoilla pilotoidaan yhteistyössä LUT-yliopiston, EK:n ja Teknologiateollisuuden kanssa työelämään tutustumista (TET) teknologia-alan yrityksissä (TeknoTET).

Toisena painopisteenä on vahvistaa opiskelijoiden huoltajien tyytyväisyyttä lukiokoulutukseen kehittämällä viestintää huoltajille. Tiedon ja laadun aallonharjalla -hankkeessa laaditaan Lappeenrannan lukiokoulutuksen laatustrategia, kuvataan prosesseja ja kehitetään mittareita laadunvalvontaan.

Kestävän kaupungin osalta ensimmäisenä painopisteenä on turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Lukuvuonna 2023–2024 vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja harrastustoimintaa korona-avustuksen turvin. Toisena painopisteenä on laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palveluiden mahdollistaminen. Toisena painopisteenä on parantaa lukiokoulutuksen järjestämisen taloudellista tehokkuutta pienentämällä kustannustasoa lähemmäksi vertailukaupunkien keskiarvoa.

Syksyllä 2023 tehdään päätös lukioiden mahdollisesta hallinnollisesta yhdistämisestä. Mikäli päätös tehdään, sen toimeenpanoa valmistellaan alkuvuoden 2024 aikana. Päätös palveluverkosta tehdään alkuvuoden 2024 aikana. Kolmantena painopisteenä on laadukas kestävyyskasvatus. Kestävä opinvirta -hankkeen puitteissa kehitetään lukioiden kestävyyskasvatuksen toimintamalleja.

Koulutuksen kaupungin osalta ensimmäisenä painopisteenä on yhteistyö alueen muiden oppilaitosten kanssa. Opetussuunnitelman toteuttaminen edellyttää yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Kehitteillä on järjestelmä, jolla voidaan aikaisempaa systemaattisemmin seurata korkeakoulu yhteistyön määrää. Syksyn 2023 aikana päivitetään LUT-yliopiston kanssa tehtävän yhteistyön tiekartta vuosille 2024–2025. Painopisteenä yhteistyössä on muun muassa tiedekasvatuksen uudet toimintamallit sekä yhteistyön käynnistäminen LUT-yliopiston yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan kanssa. Ensimmäisenä yhteistyömallit luodaan osaksi yhteiskunta- ja talouslinjaa ja sen jälkeen osaksi lukioiden Uniori-toimintaa. Lukiokoulutus tekee yhteistyötä Saimaan ammattiopisto Sampon kanssa niin sanotun tutkintoon valmistavan koulutuksen järjestämisessä tarpeen mukaan.

Vuoden 2024 aikana voi tulla uusia valtionrahoituksia haettavaksi osana hallitusohjelman toimeenpanoa. Talousarvioesityksessä on varauduttu hankerahoituksen saamisen edellyttämiin omarahoitusosuuksiin tehdyn tarvearvion perusteella.

Henkilöstön hyvinvoinnin vahvistaminen on tärkeää. Rehtoreiden osalta jatketaan työajan seuranta työmäärän hallitsemiseksi. Koulujen henkilöstön osalta hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat ovat koulukohtaisia. Tavoitteena on varmistaa henkilöstön hyvinvointi mahdollisista hallintoon ja opetusresursseihin liittyvistä muutoksista huolimatta. Tarvittavien toimenpiteiden osalta konsultoidaan työterveyshuoltoa työhyvinvointikyselyn tulosten valmistuttua vuoden lopussa pidettävässä palaverissa.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimella on vastuu ohjaamatoiminnan toteuttamisen koordinoinnista ja nuorisotoimen kohdennetun nuorisotyön työntekijöitä työskentelee ohjaamossa nuorisoneuvonnassa ja palveluohjauksessa. Ohjaamo Lappeenranta toimii Monarilla nuorisotilan tiloja päiväaikaan hyödyntäen veloituksetta. Ohjaamon tavoitteena on alle 30-vuotiaiden nuorten aikuisten työllisyyden ja koulutuksen edistäminen sekä arjen hallinnan tukeminen palvelupisteessä sekä monikanavaisesti. Valtio on kohdentanut TE-toimistojen kautta asiantuntijaresurssia Ohjaamoon. Ohjaamon jatkuvan kehittymisen edellytyksenä on monialainen tiimityöskentely TE-toimiston, nuorisotyön, Etelä-Karjalan hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Nuorten työpajatoiminnan kuntarahoitusosuuden hallinnoiminen ja myöntäminen työpajatoimintaa toteuttavalle Laptuotteelle on siirtynyt nuorisotoimelle. Ohjaamokoordinaattori on kunnan ohjaus- ja valvontavastuussa Lappeenrannassa asuvista ilman opiskelupaikkaa olevista alle 18-vuotiaista oppivelvollisista. Ohjaamokoordinaattori hoitaa kunnan ohjaus- ja valvontatehtäviä muiden tehtäviensä ohessa. Kohdennetun nuorisotyön yksikössä toimii myös etsivä nuorisotyö. Lappeenranta toteuttaa myös Luumäen kunnan etsivän nuorisotyön ostopalveluna.

Yhteisöllinen nuorisotyö on kaupungin tarjoamaa maksutonta nuorisopalveluiden perustoimintaa. Yhteisöllinen nuorisotyö on alueellista nuorisotyötä ympäri kaupunkia, sekä yhteistyötä eri verkostojen ja toimijoiden kanssa. Yhteisöllinen nuorisotyö toimii koollekutsujana alueiden moniammatillisissa verkostopalaverissa, joissa käydään läpi kaupunginosien ajankohtaisia asioita nuoriin liittyvien kysymysten osalta. Nuorisotiloja on yhteensä viisi ympäri kaupunkia: Sammonlahdessa, Lauritsalassa, Joutsenossa ja kaksi keskustan alu-

eella (Krisse ja Monari). Nuorisotiloilla työskentelee nuorisotyön ammattilaisia kohtaamassa, kasvattamassa ja opastamassa nuoria nuoruuden kehitystehtävien parissa. Nuorisotyö on nuorten vapaa-ajalla tapahtuvaa kasvatustyötä. Yhteisöllisen nuorisotyön tavoitteena on tarjota laadukasta ja vapaaehtoista vapaa-ajan toimintaa noin 13–18-vuotiaille nuorille. Nuorisotilasta riippuen nuorten illassa käy noin 30–100 nuorta illassa.

Lappeenrannan lasten ja nuorten vaikuttajaryhmät lasten parlamentti ja nuorisovaltuusto toimivat nuorisotoimen alaisuudessa. Toimintoja ohjataan ja kehitetään yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa 1.1.2024. Uudessa toimintasäännössä on kehitetty rakenteita, jotka mahdollistavat myös muiden kuin nuorisovaltuustoon kuuluvien nuorien vaikuttamismahdollisuuksia nuorisovaltuuston kautta.

Nuorisotoimi koordinoi Harrastamisen Suomen mallin Myö harrasteeta lähel – Lappeenrannassa -hanketta, joka tuottaa hankekaudella 2023–2024 kerhotoimintaa kaikilla Lappeenrannan kouluilla 1.–6.-luokkalaisille. Kerhojen lisäksi hankkeessa toteutetaan etsivää harrastustoimintaa yläkoululaisille. Harrastamisen Suomen malliin myönnetään valtionavustusta lukuvuosittain. Hankekaudelle 2023–2024 on saatu valtionavustusta Etelä-Suomen AVI:ltä 80.000 euroa ja kaupungin omarahoitusosuudella katetaan hankkeen koordinoinnin kustannukset.

Koulunuorisotyötä on tehty erilaisilla hankerahoituksilla Lappeenrannassa vuodesta 2017 lähtien. Avin rahoittama uusin koronahaittojen ehkäisy koulunuorisotyön keinoin -hanke päättyy keväällä 2024. Toimintaa ei ole mahdollista rahoittaa nuorisotoimen budjetista. Koulunuorisotyölle ei ole löytynyt rahoitusta myöskään perusopetuksen budjetista. Yksittäiset koulut ovat päätyneet käyttämään

omia resurssejaan koulunuorisotyöhön. Sammonlahden koulu on palkannut puoliaikaisen koulunuorisotyöntekijän ja toiminta jatkuu vakituisena toimintana. Kesämäen koulu on palkannut koulunuorisotyöntekijän omaksi työntekijäkseen jo aiemmin.

Lappeenrannassa iltapäivätoimintaa tuotetaan yhteensä 17 eri yksikössä ja toimintaa koordinoi nuorisotoimen harrastus- ja iltapäivätoiminnan yksikkö. Kaupungin omaa toimintaa toteutetaan viidessä yksikössä sekä Itä-Suomen koulun ja Steinerkoulun lisäksi ulkopuolisina toimijoina toimivat Saimaan Sähinä (2 yksikköä), Lappeenrannan seurakuntayhtymä (5 yksikköä) sekä uutena toimijana syksyllä 2023 aloittanut Pilke Päiväkodit (3 yksikköä). Ulkopuolisten palvelutuottajien kanssa on tehty kesän 2023 aikana 3 vuoden mittaiset sopimukset, joihin sisältyy optio kolmesta lisävuodesta.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimen kehittäminen jatkuu kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Lappeenrannan kulttuurin unelmavuoden 2024 nimissä tehdään vastuualueiden rajat ylittävää yhteistyötä tapahtumapalvelujen, markkinoinnin ja viestinnän sekä elinkeinopalvelujen kanssa. Kulttuuripalvelut osallistuu Saimaan alueen European Region of Gastronomy -toimintaan, jossa toteutetaan ruokaa ja kulttuuria yhdistäviä toimenpiteitä. Kulttuurin unelmavuosi -kokonaisuus on määritelty LPR37-strategian mukaiseksi strategiseksi kehittämishankkeeksi.

Kehittämistyöllä vahvistetaan kulttuuritoiminnan ja sitä tukevan yhteistyön uusinajattelusta sekä kulttuuripalvelujen näkyvyyden lisäämistä. Kulttuuripalvelut ovat aina tarjolla kaupunkilaisille, maakunnan asukkaille ja kauempaa tuleville matkailijoille. Niillä on mer-

kitystä myös elinvoiman vahvistamiseen liittyvissä tavoitteissa, kuten asukkaiden ja yritysten houkuttelemisessa. Vastuualueen kehittämisellä tavoitellaan yhteistyön lisäämistä sen ja kaupunkiorganisaation sisällä sekä muiden kumppaneiden kanssa. Se luo edellytyksiä sekä kunnallisten kulttuurilaitosten että kolmannen sektorin toiminnan kehittymiselle.

Kulttuuritoimen arkea on kulttuurilaitosten toiminnasta ja toimintaedellytyksistä sekä toimialan muista avustuksiin ja tiloihin liittyvistä tehtävistä huolehtiminen. Kaupunkiorganisaatiossa on myös olemassa paljon toiveita poikkitoimialaiseen, kulttuurin kanssa tehtävään kehittämistyöhön, mihin lähdetään mukaan. Lasten ja nuorten yleisötyön lisäksi tavoitteena on kehittää muutakin yleisötyötä.

Kirjaston tärkeimmät kehittämiskohteet suunnitelmakaudella ovat pääkirjaston peruskorjaus sekä Sammonlahden ja Voisalmen kirjastojen muutto uusiin monitoimitaloihin vuonna 2025. Peruskorjattuun pääkirjastoon tulee esimerkiksi kokoontumiseen ja työskentelyyn soveltuvia tiloja asiakkaille. Sammonlahden ja Voisalmen kirjastoja valmistellaan omatoimisine, tilatehokkaina ja yhteistyötä tekevinä. Korvenkylän kirjastossa osa kirjastotilasta siirtyy opetuskäyttöön, mutta erillinen tila on kouluajan ulkopuolella kirjaston asiakkaiden käytössä. Vuonna 2012 käyttöön otetun kirjastoauto Willityksen uusiminen tulee ajankohtaiseksi suunnitelmakaudella.

Pääkirjaston paluumuuton kustannuksiin joudutaan käyttämään aineistomäärärahoja. Kirjaston kustannuspaineita lisää kuntien yhteisen e-kirjaston käyttöönotto keväällä 2024. Palveluiden monikanavaisuus korostuu, kun samat aineistot on tarjottava sekä perinteisenä että sähköisenä. Samalla e-aineistojen opastuksen ja digituen

tarve kasvaa. Rekrytointien yhteydessä tullaan kohottamaan henkilöstön koulutustasoa ja muokkaamaan tehtäväkuvia muuttuneita tarpeita vastaaviksi.

Kaupunginkirjastolla on vetovastuu Etelä-Karjalan kirjastojen muodostaman Heili-kimpan yhteisten tehtävien koordinoinnista ja kehittämisestä. Yhteinen kirjastojärjestelmä on päivitettävä mm. tulevan kuvailuformaatin vuoksi ja vaihto toteutetaan mahdollisesti jo vuonna 2024.

Kaupunginorkesteri toteuttaa vuosittain 50–60 laadukasta konserttiproduktiota painottaen klassista orkesterimusiikkia. Se esiintyy myös kaupungin juhlissa. Orkesteri näkyy kansallisesti ja kansainvälisesti esimerkiksi Lappeenrannan valtakunnallisten laulukilpailujen finaalin televisio- ja internetlähetyksissä. Seuraavan kerran kilpailu on vuonna 2025. Konserttinäkyvyys vahvistuu radioinnein, televisioinnein, internetlähetyksin ja levytyksin, joista viimeisin julkistettiin syksyllä 2023 BIS-levymerkillä.

Orkesterin tärkeä painopistealue ovat koululais-, hoivakoti- ja sairaalakonsertoinnit, joita jatketaan orkesterin koon sallimin mahdollisuuksin. Kaupunginorkesterin tärkeitä paikallisia yhteistyökumppaneita ovat Rakuunasoittokunta, Lappeenrannan musiikkiopisto ja alueen kuorot. Lastenkulttuurikeskus Metkun kulttuuripolku -yhteistyö jatkuu hyvänä mallina kulttuurikasvatuksesta.

Kaupunginorkesterin pitkän tähtäimen tavoite on kehittyä Saimaa Sinfoniettana Saimaan alueen vetovoimatekijäksi. Valtionosuusjärjestelmän muutokset vahvistavat kaupunginorkesterin toimintaa. Saimaa-sinfonietta-tyyppinen yhteistyö on taloudellisesti edullisin tapa toiminnan laventamiseen.

Kaupunginteatteri toteuttaa vuosittain viisi–seitsemän ensi-iltaa, lukuisia vierailuesityksiä ja tarjoaa tilojaan vuokrattavaksi muille toimijoille. Teatteri on Etelä-Karjalan johtava maakuntateatteri ja tunnetaan taiteellisesti korkeatasoisista tuotannoistaan. Ohjelmiston suunnittelun tavoitteena on tarjota monipuolista ja vaihtelevaa ohjelmistoa niin yleisölle kuin tekijöillekin. Ohjelmistossa vaihtelevat kotimainen ja ulkomainen draama, klassikot ja nykynäytelmät, lastenesitykset sekä musikaalit ja komedia. Vuonna 2024 tehdään useita yhteistuotantoja, kuten Saimaan Teatterin kanssa toteutettava *Ilta Saimaalla* keväällä 2024.

Teatteri tiivistää vuoden aikana yhteistyötä yhteismarkkinoinnin kanssa ja etsii aktiivisesti tapoja tavoittaa uusia yleisöryhmiä. Kaupunginteatterin tavoitteena on vuoden 2024 aikana yltää vastaaviin yleisö- ja esitysmääriin kuin ennen pandemiaa. Panostamme vuoden aikana henkilökunnan osaamisen kehittämiseen edelleen sekä taiteellisessa että näyttämötekniisessä työssä. Haluamme olla valtakunnallisesti kiinnostava maakuntateatteri ja vetovoimainen työpaikka.

Museo tuottaa asiakasta lähellä olevia monipuolisia, kehittyviä ja osallistavia museopalveluita. Museon viranomaistehtäviä määrittää toimiminen alueellisena vastuumuseona, joka tuonut erityisesti rakennetun kulttuuriympäristön, maankäytön ja muinaismuistolain määrittämiä tehtäviä. Meneillään on Museoviraston ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa on sovittu vuodet 2023–2026 kattava alueellisen vastuumuseotyökausi.

Näyttelytoiminnassa otetaan huomioon suurta yleisöä kiinnostavat laajemmat aiheet sekä paikalliset ja erityiset teemat. Näyttelytoiminnan painopisteenä on Etelä-Karjalan museon uuden perusnäyttelyn valmistuminen. Toimintakauden aikana jatketaan myös museon työ-

hyvinvoinnin ja tiimityön kehittämistä sekä syventynyttä Kulttuuri-polku-yhteistyötä. Näyttelytoiminnassa huomioidaan European Region of Gastronomy -vuosi, Lappeenrannan kaupungin kulttuurin unelmavuosi sekä Lappeenrannan kaupungin 375-juhlavuosi.

Kokoelmatyön pääpaino on uuden kokoelmatilan suunnittelussa. Monien huonokuntoisten tilojen tilalle pyritään saamaan yksi olosuhteiltaan ja toiminnallisuuksiltaan asianmukainen tila. Kokoelmien avaaminen yleisölle jatkuu kansallisen Finna-portaalin kautta. Samalla edistetään asukkaiden ja yleisöjen omatoimista sähköisten kulttuuriaineistojen käyttöä sekä kokoelmien saavutettavuutta. MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmän käyttöä syvennetään museossa ja käyttöönottoa laajennetaan alueen paikallismuseoissa.

Lastenkulttuurikeskus Metkun ensisijainen tehtävä on varhaiskasvatuksen ja peruskoulujen opetussuunnitelmaan liittyvän kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolun toteuttaminen. Yhdenvertaisesti saavutettava lasten ja nuorten yleisötyö toteutetaan yhteistyössä kulttuuri- ja taidelaitosten sekä varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kanssa. Kulttuuri- ja taidelaitosvierailuihin osallistuu vuosittain kokonaiset ikäluokat.

Metku tekee yhteistyötä kolmannen sektorin ja vapaan kentän kulttuuri- ja taidetoimijoiden sekä kaupungin eri toimialojen ja vastuualueiden kanssa ja edistää lastenkulttuurin yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Metku osallistuu Lapsiystävällinen kunta -toimintaan ja järjestää muun muassa Lapsen oikeuksien päivän tapahtumia vuosittain.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tulevia vuosia ohjaa edelleen vuonna 2019 valmistunut Myö liikuttaa – Lappeenrannan liikkumishankkeiden 2025. Ohjelman tavoitteena on edistää kaikkien kuntalaisten liikkumista. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä eri hallintokuntien sekä muiden toimijoiden tietoisuutta liikkumisen edistämisen toimenpiteistä sekä lisäämällä eri sidosryhmien välistä yhteistyötä. Ohjelman puitteissa tarkastellaan myös liikuntatoimen sisäisiä toimenkuvia ja vastuualueita sekä rakennetaan toimiva yhteistyömalli kaupungin ja urheiluseurojen välille.

Liikunnanohjauksen resursseja on viime vuosina lisätty muokkamalla työntekijöiden työnkuvia ja toteuttamalla liikkumisen edistämisen hankkeita. Järjestelyillä ja liikuntahankkeilla on saavutettu hyviä tuloksia muun muassa henkilökohtaisessa liikuntaneuvonnassa ja lasten, nuorten sekä senioreiden liikunnan kehittämisessä. Hankkeet ovat mahdollistaneet erityisesti aikuis- ja kotouttavan liikunnan toimenpiteitä.

Liikkumisen edistämisen yksikön painopistealueena on kaiken ikäisten liikkumisen lisääminen sekä aktivoiminen erityisesti huomioiden terveytensä nähden liian vähän liikkuvat lappeenrantalaiset. Lisäksi kohdennetaan liikuntapalveluita soveltavan liikunnan asiakkaille ja muun palvelutarjonnan ulkopuolelle jääville kohderyhmille.

Liikuntapaikkojen sähköiset verkkopalvelut, liikuntaryhmien ilmoittautumisjärjestelmä, kunnossapidon avoin sähköinen informaatio, itsepalveluautomatit, tilavarausjärjestelmän ja sähköisen kulunvalvonnan uudistaminen entistä asiakasystävällisemmäksi, informatiivisemmaksi ja joustavammaksi ovat tärkeitä liikuntatoimen kehittämistavoitteita. Digiteknologiaa kehittämällä pystytään hillitsemään

tulevien vuosien suurten liikuntainvestointien aiheuttamien käyttö- ja ylläpidon kustannusten nousua.

Liikuntapaikkojen kunnossapito muodostaa merkittävimmän osan liikuntatoimen vuotuisista kokonaismenoista. Kunnossapidon osalta sen organisointia ja toimintatapojen kehittämistä jatketaan edelleen.

Liikuntapaikkarakentamisessa ulkoliikunta-alueiden ja lähiliikuntapaikkojen rakennuttaminen on keskitetty liikuntatoimeen. Vuonna 2021 valmistunut Missä myö liikutaa – liikuntapaikkarakentamisen suunta 2025 -asiakirja ohjaa nyt valmistunutta liikuntainvestointisuunnitelmaa vuosille 2024–2029. Talonrakennushankkeissa liikuntatoimi on käyttäjien edustajana valmistelemaan lähivuosien isoja talonrakennushankkeita.

Kisapuiston pääjäähallin korvaavan uuden monitoimiareenan suunnittelu jatkuu. Amiksen sisäliikuntahallin rakentaminen on suunniteltu aloitettavaksi vuonna 2024. Länsialueen laajassa Sammontalon hankkeessa liikuntasaliratkaisut on suunniteltu niin, että se palvelee samalla kolmannen sektorin ja alueen asukkaiden tarvitsemaa iltapäivien tilatarvetta. Sammontalon hankkeen käynnistyessä alueelta purettiin Sammonlahden palloiluhalli. Liikuntatoimi järjestää korvaavia käyttövuoroja alueen muista liikuntapaikoista. Lappeenrannan uimahallin suunnittelu on käynnistynyt ja sen rakentaminen on suunniteltu aloitettavaksi vuonna 2026.

Ulkoliikuntapaikkojen peruskorjaustarpeita on paljon. Tarpeet kohdistuvat pääosin ulkoilureittien, keinonurmipallokenttien ja Kimpin yleisurheilukentän perusparantamisiin sekä matalan kynnyksen lähiliikuntapaikkojen rakentamisiin. Sammonlahden uusi tekonurmi-

kenttä valmistuu vuonna 2024. Amiksen lämmitettävän keinonurmikentän rakentaminen toteutetaan sisäliikuntahallin kanssa rinnakkain.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimialalle suurin taloudellinen riski tulevaisuudessa aiheutuu tilojen vajaakäytöstä, jonka aiheuttaa lasten määrän väheneminen. Taloussuunnitelmakaudella sekä varhaiskasvatukseen että perusopetuksen lapsimäärät laskevat selvästi. Lasten ja nuorten palvelujen resursointi perustuu lasten ikäryhmittäiseen määrään. Tiloja on pystyttävä vähentämään ja tarvittaessa palveluja yhdistämään samoihin toimitiloihin. Mikäli näin ei toimita, on hyvin suuri riski palvelujen laadun heikkenemiseen lapsikohtaisten resurssien kohdistuessa entistä enemmän tilakustannuksiin. Haasteen tuovat viime vuosikymmenellä rakennetut uudet yksiköt, joita rakennettaessa ei pystytty enakoimaan lasten määrän vähenemistä. Tällaisten yksiköiden vajaakäytön poistaminen on vaikeaa. Toisenlaisen taloudellisen haasteen varhaiskasvatukseen tuo edelleen jatkuva osallistumisasteen nousu, joka todennäköisesti jatkuu tulevinakin vuosina.

Toimialan käytössä olevissa toimitiloissa tehdään edelleen merkittäviä peruskorjauksia ja uudistilojen rakentamista. Tilatehokkuutta tavoitellaan suunnittelemalla tilat mahdollisimman tehokkaiksi, toimiviksi ja muunneltaviksi.

Sisäilmaongelmien määrä on vähentynyt viimeisten vuosien aikana, mutta investointien siirtyminen eteenpäin voi aiheuttaa tilojen kunnon heikentymistä. Toimialan näkökulmasta investointien siirtäminen on kuitenkin pienempi riski kuin toteuttaa vajaakäytölle jäävien tilojen peruskorjauksia. Rakentamishankkeissa suunnittele mattomat

viivästyminen aiheuttavat mahdollisten lisäkustannusten ohella tyytymättömyyttä käyttäjissä, kuntalaisissa ja henkilöstössä.

Toimialan näkökulmasta edelleen vallitseva riski on valtion hankerahoituksen päätyminen tai väheneminen. Lähes kaikki kehittämistyö toimialalla on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön tai aluehallintoviraston myöntämien hankerahoitusten varassa. Mikäli hankerahoitusta ei saada, heikentää se olennaisesti palvelujen kehittämistä ja uudistumista.

Henkilöstön saatavuus voi muodostua osin ongelmaksi, vaikka henkilöstön määrä laskee tulevina vuosina.

Lapset ja nuoret

Varhaiskasvatus

Palveluiden piirissä olevien lasten määrä ei ole vähentynyt samassa suhteessa ikäluokkien pienenemisen kanssa. Lappeenrannassa varhaiskasvatuksen peittävyys ylittää valtakunnallisen keskiarvon. Talousarvion kehityksessä on huomioitu peittävyys nousu ja tämä vähentää ylittymisriskiä, mikä on tapahtunut useana edeltävänä vuotena. Toinen keskeinen riski on varhaiskasvatuspaikkojen ja perheiden tarpeiden alueellinen kohtaaminen. Kysyntä painottuu tällä hetkellä keskusta-alueelle. Jos ikäluokkien pieneneminen jatkuu tai ikäluokkien koko on tulevaisuudessakin tämänhetkellä tasolla, saattaa riskinä olla tilojen vajaakäyttö. Toimiala pyrkii ennakoimaan riskin toteutumista etenkin uusien päiväkotikiinteistöjen rakentamisen yhteydessä. On myös varauduttava siihen, että varhaiskasvatuspaikkaa ei pystytä osoittamaan perheen kotiosoitteen mukaiselta palvelualueelta. Esiopeus järjestetään edelleen lapsen kotiosoitteen mukaisen lähikoulun esiopeusryhmässä.

Joidenkin käytössä olevien rakennusten kunto muodostuu edelleen riskitekijäksi. Eri syistä johtuvat tilapäisjärjestelyt paitsi kuormittavat henkilökuntaa ja huoltajia, lisäävät päiväkodinjohtajien työmäärää merkittävästi sekä tuottavat lisäkustannuksia. Väliaikaiset tilat sopivat vain tyydyttävästi varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Toimiala voi vaikuttaa riskin toteutumisen ehkäisemiseen kehittämällä yhteistyötä Lato Oy:n kanssa edelleen. Myös vireillä olevien rakennushankkeiden aikataulujen mahdollinen viivästyminen voi muodostua riskitekijäksi ja aiheuttaa tarvetta väliaikaisille tiloille.

Henkilöstön ikääntyminen muodostaa riskin kelpoisen henkilöstön saatavuuden näkökulmasta. Vaikka varhaiskasvatuksen opettaja-opiskelijoiden sisäänottomäärää yliopistoihin on lisätty, koulutetaan heitä edelleen eläkepoistumaan nähden liian vähän. Riskinä onkin erityisesti esiopetuskelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus.

Riskitekijäksi voi muodostua koronakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan pitkäaikaiset vaikutukset sekä henkilöstön että lasten ja perheiden psyykkiseen hyvinvointiin. Henkilöstön työhyvinvoinnista tulee huolehtia huolimatta haasteesta pysyä talousarviokehityksessä.

Perusopetus

Peruskoulujen riskikartoitus valmistuu lokakuun lopussa. Tunnistetut riskit käsitellään sen jälkeen. Merkittävä riski on, että palveluverkko päätös ei tuota tarvittavaa kustannusten pienenemistä kiinteiden koulujen osalta. Opiskeluhuollon psykologipalveluiden järjestämiseen liittyvät haasteet aiheuttavat myös riskin oppilaiden oppimisen edistymiselle ja hyvinvoinnille. Osa henkilöstöstä on hyvin kuormittunut. Vaikka sisäilmaan liittyvät ongelmat koulurakennuksissa ovat vähentyneet isojen investointien myötä, on osassa koulurakennuksia

myös sisäilmaan liittyviä riskejä. Kun erilaisten digitaalisten laitteiden käyttö kouluissa on lisääntynyt, liittyy tietoverkkojen toimivuuteen riskejä.

Lukiokoulutus

Lukioiden riskikartoitus valmistuu lokakuun lopussa. Tunnistetut riskit käsitellään sen jälkeen. Mikäli opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamisessa ei onnistuta, on riskinä hyvinvoinnin heikkeneminen. Tekoälyn huomiointi opetuksessa aiheuttaa kuormitusta osalle opettajista oman opetuksen uudistamisen näkökulmasta. Opiskelijoiden näkökulmasta tekoälyn epätarkoituksenmukainen käyttö opiskelussa voi olla riski opintojen edistymiselle.

Nuorisotoimi

Länsialueen nuorisotila Sammonlahdessa on siirtymässä osaksi Sammontaltoa. Nuorisotoimi on tuonut talon suunnittelussa esille nuorisotyölle keskeisiä näkökulmia, jotta nuorisotiloista syntyisi nuorisokulttuurisesti ja käytettävissä olevien tilojen puolesta sellaiset, että alueen nuoret, etenkin sellaiset nuoret, joille nuorisotyön piirissä olemisesta olisi erityisesti hyötyä, haluavat sinne tulla. Mikäli tiloista muodostuvat liian pienet tai esimerkiksi liian koulumaiset, on vaarana, etteivät nuorisotilalle tule etenkin ne nuoret, jotka eivät ole koulun oppilaita. Nuoret jäävät tällöin mieluummin alueen muihin ympäristöihin, esimerkiksi kauppojen ympäristöön viettämään aikaa nykyistä laajemmassa määrin. Tämä voi aiheuttaa haasteita alueen muille toimijoille ja asukkaille.

Keskusta-alueen nuorisotilan Monarin hankesuunnittelu on kesken. Vaihtoehdot uudelle Monarille ovat avoinna. On tärkeää, että keskusta-alueella on tulevaisuudessakin keskeisellä paikalla riittävän

suuret ja laadukkaat nuorisotilat. Nykyinen monitoimitalo on sijainniltaan hyvä ja tilaratkaisultaan erinomainen. Monarin sisäilmaa on tutkittu vuonna 2023 lukuisien oireiluilmoitusten johdosta, mutta mitään erityisen hälyttävää ja selkeää selitystä oireille ei ole löytynyt. Tutkimuksen mukaan peruskorjaustarve on kuitenkin ilmeinen. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen Nuorten Paja on irtisanonut vuokrasopimuksensa Monarilla. Uusien vastaavanlaisten vuokralaisten saaminen tiloihin on epätodennäköistä, koska rakennuksen tekninen käyttöikä on lopussa. Näin ollen nuorisotoimen vuokratulot tulevat todennäköisesti putoamaan vuonna 2024.

Maakunnallisen nuorisotyön aluekoordinaatiota on toteutettu kevästä 2023 lähtien Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan yhteistyönä, Lappeenrannan toimiessa koordinaatiorahankkeen hallinnoijana. Hanketta rahoittaa Aluehallintovirasto 45.000 euron rahoituksella sekä kunnat omarahoitusosuuksillaan. Mikäli seuraavaa hankekautta suunniteltaessa Kymenlaakso päättäisi jatkaa toimintaa omillaan, tulee aluehallintoviraston rahoitus pienemmään ja näin ollen aluekoordinaation toteuttaminen Etelä-Karjalassa aiemmassa laajuudessa tulee olemaan haasteellista.

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimen merkittävin riski ja epävarmuustekijä on budjetin tiukkuus ja sen haavoittuvuus: yleisön käyttäytymisen ennakointi teatteriesitysten, konserttien ja näyttelyiden asiakkaina ei ole helposti ennakoitavaa, vaikka yleisön kiinnostuksen ylläpitämiseksi ja kasvatamiseksi tehdään kaikki voitava. Yleisön käyttäytymisen ennakoimista hankaloittaa edelleen koronasta toipuminen – ihmiset eivät

liiku entiseen tapaan – sekä Ukrainan sodan seurauksena voimistunut inflaatio.

Lisäksi kulttuuritoimessa on tunnistettava osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät riskit. Tehtävä työ on pitkälti osaamisintensiivistä asiantuntijatyötä, jossa onnistuminen perustuu osaavien asiantuntijoiden saatavuuden jatkumiseen. Moninaiset tilat muodostavat kolmannen riskin, koska niiden kustannukset vievät raamista merkittävän osan ja tilakustannukset kasvavat vuosittain.

Kirjaston suurimmat riskit syntyvät kirjastojen tilamuutosten ja väistömuutosten työmäärästä ja kustannuksista sekä siitä, että kirjaston kehystä joudutaan tasapainottamaan aineistomäärärahoista, mikä vaarantaa uudistuvan kokoelman ylläpitoa. Yleisesti kirjaston toiminnan riskit liittyvät tietojärjestelmäkatoihin ja tietojärjestelmien vioittumiseen, jotka tyrehdyttävät kirjaston lainaustoiminnan. Kirjastotoimi pyrkii ennakoimaan ulkoisten tekijöiden vaikutuksia siltä osin, kun se on mahdollista.

Orkesteri toimii maamme muihin orkestereihin verrattuna pienellä budjetilla, josta valtionosuuden osuus on 40 prosenttia. Orkesterin valtionosuuteen liittyvä toiminnan tarkastelu tapahtuu kolmivuotiskausittain. Orkesterin markkinointia on kehitetty, mikä on näkynyt yleisömäärien lisääntymisenä. Kehittämistarvetta on edelleen ohjelmistovalinnoissa, jotta yleisön kiinnostus säilyy. Markkinointiin tarvitaan edelleen riittävät resurssit.

Teatterissa riskeistä korostuu talouden pitäminen tasapainossa. Tuotantoihin käytettävissä olevia määrärahoja on jouduttu supistamaan. Monipuolisen, näyttävän sekä yleisöä houkuttelevan ohjelmiston toteutus on siksi haasteellista. Lipputulotavoitteet edellyttävät katsomoiden keskimääräiseksi täyttöasteeksi noin 60 prosenttia,

minkä saavuttaminen edellyttää riittävää ja uudistuvaa markkinointia. Teatterin toiminta on pienten henkilöresurssien vuoksi haavoittuvaa. Sairaustapauksissa esityksiin ei ole omasta väestä paikkaajia eikä tekniikkaan ole saatavissa ammattitaitoisia erikoisosaajia lyhyellä varoitusaikalla.

Museoiden riskejä ovat kokoelmien vahingoittuminen ja puutteelliset säilytysolosuhteet, joten kokoelmat yhteen kokoava kokoelma-keskus asianmukaisine olosuhteineen turvaisi alueen esineellisen historian säilymistä pitkäaikaisesti. Tällä hetkellä kokoelmat ovat suurelta osin puutteellisissa tiloissa, mikä on riski kokoelmille sekä niiden kanssa työskentelevälle henkilöstölle. Lisäksi kiinteiden kulojen nousu vaikuttaa esimerkiksi määrällisiin mahdollisuuksiin tuottaa laadukkaita näyttelykokonaisuuksia.

Rakennusten mahdolliset sisäilmaongelmat ovat myös iso riski näyttely- ja kokoelmatoiminnalle sekä henkilökunnalle. Riskiksi tunnustetaan myös niukka henkilöresurssi, jonka vuoksi esimerkiksi sairauspoissaolot tuntuvat kokonaisuudessaan heti, vaikka riskejä on pyritty ennaltaehkäisemään tiimityöskentelyllä.

Lastenkulttuurikeskus Metkun toiminta on henkilövaltaista ja suurimmat riskit kohdentuvat siten henkilöstöön ja sen vähäisyyteen: henkilöriski korostuu, kun asiat ovat pitkälti yhden henkilön varassa. Toisaalta Metkun toimintaan kohdentuvat myös opetustoimeen liittyvät riskit.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen merkittävin epävarmuustekijä liittyy budjetin tulojen ja menojen suhteeseen. Liikuntapaikkojen käyttömaksuista kertyvät tulot eivät saa jäädä tulotavoitteista. Liikuntapaikkojen ylläpidosta

johtuvat käyttökustannukset nousevat kaiken aikaa. Yleisen inflaatiotason nouseminen on aiheuttanut liikuntatoimelle myös palveluiden ostamiseen liittyviä korotuksia. Jos tulojen osuutta ei pystytä nostamaan, voi se aiheuttaa säästöpaineita kulujen leikkaamiseksi. Tämä kehitys voi aiheuttaa nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapidon tason laskua sekä palveluiden leikkaamista.

Liikuntapalveluista ja -tiloista perittäviä maksuja tulisi tarkastella vuosittain myös suurten liikuntainvestointien toteutumiset huomioiden. Kaupungin tulevien vuosien talonrakentamisen investointiohjelmaan sisältyy suuria liikuntainvestointikohteita, kuten sisäliikuntahalli, monitoimiareena ja uimahalli. Nämä aiheuttavat liikuntatoimen käyttötalouteen merkittävän korotuspaineen ylläpitokustannusten muodossa. Liikuntapaikkahinnastoa tulisi tarkastella vuosittain, jotta kerralla tehtävältä suurelta hinnankorotukselta vältyttäisiin.

Liikuntapaikkarakentamisen investointisuunnitelma vuosille 2024–2029 sisältää epävarmuustekijöitä. Liikuntainvestointien rakennuskustannusten tasoa on vaikea arvioida näin pitkän ajan osalta. Suunnitelmaa tarkastellaan vuosittain, koska näiden vuosien aikana ilmenee todennäköisesti uusia liikuntainvestointikohteita. Liikuntainvestointeihin saatavat valtion avustukset haetaan vuosittain. Saatavat avustukset myötävaikuttavat mahdollisten uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamista tarkastelujaksolla. Toisaalta niiden ulkopuolelle jääminen vaikuttaa kielteisesti uusien lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen nykyisten määrärahojen puitteissa. Nykyiseen investointisuunnitelmaan ei ole pystytty huomioimaan kaikkia jo tiedossa olevia liikuntapaikkojen peruskorjaustarpeita eikä mahdollisia uusia lähiliikuntakohteita.

Sisäilmaongelmia on havaittu asiakkaiden toimesta niin Kahilanniemen kuin Kourulan liikuntatiloissa. Kahilanniemen liikuntatiloissa on

todettu aikaisempina vuosina kosteusvaurioita. Niiden poistamisten eteen on tehty runsaasti korjaustoimenpiteitä. Kourulan palloiluhallin käyttäjiltä on tullut palautetta, että jotkut kävijät kokevat siellä käydessään oireita. Nämä kokemukset käyttäjiltä ovat tulleet vuoden 2021 palloiluhallissa tehdyn lattiaremontin jälkeen. Kourulan sisäilmatilannetta tutkitaan Lappeenrannan Toimitilojen toimesta. Kisapuiston jäähallin katon kestävyys on riski, joka huomioidaan joka talvisena kattolumien poistamisena. Kisapuiston jäähallin käyttöikä alkaa olla lopussa ja mikäli uuden hallin rakentaminen siirtyy suunnitellusta eteenpäin, vaatii Kisapuiston jäähalli korjausinvestointeja pysyäkseen toimintakuntoisena. Lappeenrannan uimahallin vanhentunut talotekniikka voi aiheuttaa jo lähivuosina ongelmia ja katkoksia hallin käyttöön.

Lisäksi epävarmuustekijänä tulee huomioida ilmastonmuutoksesta aiheutuvat häiritteijät. Ilmastonmuutos tuo haasteita perinteisten talvikauden liikuntalajien hiihdon ja luistelun harrastamiseen. Kyseisellä asialla on suuri vaikutus kansanterveyteen. Lisäksi ilmastonmuutos tekee talviliikuntaolosuhteiden luomisesta vaikeaa ja kallista. Väestön kasvava ylipaino, ikääntyneiden määrän kasvu ja yleisen passiivisuuden kasvaminen sekä omatoimisen liikkumisen väheneminen tuovat mahdollisesti lisähaasteita tulevaisuudessa lappeenrantaisten hyvinvointiin.

Kasvun kaupunki

Kasvatamme ja koulutamme uusia kaupunkilaisia kehittyvään kaupunkiimme sekä vahvistamme kaupunkilaisten sidettä Lappeenrantaan. Tuemme kaupungin kasvua ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä laadukasta koulutustarjontaa. Tarjoamme asukkaillemme hyvän elämän edellytykset. Kaupungin koulutustarjonta palvelee myös elinkeinoelämää ja houkuttelee opiskelemaan. Pyrimme työllistämään heistä merkittävän osan sekä nostamaan kaupunkilaisten koulutustasoa.

Kehitämme kaupungissa tarjolla olevaa opintopolkua jatkuvassa yhteistyössä oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa. Siten pystymme tuottamaan osaajia paikallisille, kansallisille ja kansainvälisille työmarkkinoille sekä houkuttelemme uusia yrityksiä osaajien lähelle. Unioritoimintaa jatketaan ja kehitetään osana perustoimintaa. Monipuolisen koulutuksen avulla saamme kaikki nuoret työelämään. Nuorisotyö kannattelee nuorten kasvua sekä moniammatilliset ohjaus- ja tukipalvelut edistävät nuorten koulutus- ja urapolun löytymistä.

Toimivat palvelumme tukevat varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen kulkevaa kasvun polkua ja elinikäistä oppimista. Kannustamme kaupunkilaisia aktiiviseen ja osallistuvaan elämäntapaan sen kaikissa vaiheissa: hyvinvoivat asukkaat edistävät Kasvun kaupungin tavoitteiden saavuttamista sekä antavat viestin siitä, että kaupunkiimme on hyvä paikka elää. Viestimme aktiivisesti tarjoamistamme hyvän elämän edellytyksistä myös oman maakunnan sekä muiden kumppanimme kanssa. Yhdessä toimien olemme enemmän.

Laadukkaat peruspalvelut sekä hyvä yhteistyö yrityselämän ja kolmannen sektorin kanssa luovat pohjan kuntalaisten ja alueiden hyvinvoinnille. Pitkäjänteisen kehittämistyön ja näkyvien investointien ansiosta Lappeenrannassa on tarjolla erinomaiset mahdollisuudet itsensä kehittämiseen sekä yhdessä tekemiseen yhdistettynä Saimaan ainutlaatuiseen luontoon. Ne lisäävät kaupungin veto- ja elinvoimaa. Monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut tarjoavat kaupunkilaisille ja matkailijoille harrastusmahdollisuuksia, kokemuksia ja elämyksiä laajalla kirjolla. Vilkas tapahtumatarjonta kiinnostaa kaupunkilaisia ja houkuttelee matkailijoita. Tapahtumia ja palveluja luodaan ja järjestetään yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Haemme kasvua luovaan talouteen esimerkiksi jatkamalla Saimaa-ilmio -yhteistyötä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Kasvatamme ja koulutamme jokaisen nuoren työelämään	Opiskelevat tai tutkinnon suorittaneet 17–24-vuotiaat (%) Sotkanet	94,9 (2019)	95,5	96	99	Opiskeluun ohjaaminen ja opiskelun tukeminen niin että opiskelijan tutkinto valmistuu	LaNuL
Asukkaamme ja toimijamme osallistuvat vapaa-ajan palvelujen kehittämiseen	Kulttuurin ja liikunnan osallisuusmittarien keskiarvo TEA viisari	62,5 (2019/ 2020)	90	100	100	Osallisuuden ja yhteistyön lisääminen viestintää kehittämällä hyödyntäen myös Lappeenrannan kulttuurin unelma- vuotta.	KuLiL

Kasvun kaupunki							
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Vahvistamme oppilaiden ja opiskelijoiden työelämätaitoja ja yrittäjyyttä	Uniori-puntari (LUT): Voisin toimia yrittäjänä (9.lk)	3,21/5	3,25	3,5	4,0	Yrittäjyyskasvatus ja -koulutus sekä työelämään ohjaaminen	LaNuL
	Olen voinut harjoitella koulussa yrittäjälle hyödyllisiä taitoja (9.lk)	-/5	3,0	3,5	4,0	Yrittäjyyskasvatuksen POLKU-hanke (LUT)	
	Lukiomittari LUT	-/5	3,0	3,5	4,0		
Kehitämme monipuolisia, houkuttelevia ja hyvinvointia lisääviä vapaa-ajanviihtomahdollisuuksia asukkaille ja matkailijoille	Lipputuotot (milj. euroa)	1,64 (2019)	1,67	1,73	1,94	Kulttuurin ja liikunnan tuotteistaminen ja sen kehittäminen.	KuLiL

Kestävä kaupunki

Edistämme ja huomioimme kestävän kehityksen sen kaikissa muodoissa. Kasvu tapahtuu turvallisessa ympäristössä. Lapset ja nuoret oppivat kestävän elämän periaatteet pienestä pitäen osaavan henkilöstömme opastuksessa. Käytännön tasolla kestävä kehitys näkyy esimerkiksi niin että varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa ekologinen kestävyys on osa kasvun ja oppimisen polkua. Tapahtumissa ja palvelutuotannossa puolestaan tuodaan esille esimerkiksi kiertotaloutta ja ilmastonäkökulmaa sekä kannustetaan kaupunkilaisia muuttamaan omaa toimintaansa. Tiedon avulla ennaltaehkäistään erityisesti nuorten keskuudessa voimistunutta ilmastoahdistusta.

Tiedostamme Saimaan ja kulttuuriperintömme arvon, mikä välittyy toiminnassamme kestävästi uusille sukupolville ja asukkaille. Tunnistamme myös sosiaalisen kestävyuden merkityksen. Kannustamme asukkaita tulemaan mukaan palvelujen kehittämiseen ja uuden luomiseen. Siten kaupungistamme tulee kaupunkilaisten näköinen, saimaalaisuudesta ja karjalaisuudesta ammentava, aito ja pitovoimainen kokonaisuus, jossa voimme hyvin ja olemme yhdenvertaisia. Kannustamme kaupunkilaisia osallistumaan aktiivisesti kulttuuri- ja liikuntatoimintaan sekä edistämään omaa hyvinvointiaan. Lapsille ja nuorille tarjoamme harrastamis- ja osallistumismahdollisuuksia siten, että jokainen kokee kuuluvansa joukkoon ja siirtyminen aikuisuuteen tapahtuu turvallisessa ympäristössä.

Palvelumme tuotetaan taloudellisesti kestävästi ja tehokkaasti. Resursseja kohdistetaan tarveperusteisesti. Kaupungin tilojen ja irtaimiston käyttö on aiempaa tehokkaampaa ja laajempaa. Kaupunkilaiset voivat käyttää tiloja ja välineitä esimerkiksi Varaamon kautta. Materiaalien hankinnassa ja hyödyntämisessä kiinnitämme huomiota ekologisuuteen ja kierrätettävyyteen.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Takaamme turvallisen kasvu- ja oppimisympäristön	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista Sotkanet/Kouluterveys	4,1	3,8	3,5	< 1	Kaikkien mukaan ottaminen ja kaverisuhteiden tukeminen, Opiskeluhuoltosuunnitelman toimeenpano perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa (kiusaaminen ja väkivalta)	LaNuL
Vahvistamme asukkaiden kulttuurista ja liikunnallista elämäntapaa	Palvelujen käyttökerrat (milj.)	2,49	2,55	2,62	2,62	Kulttuuri- ja liikuntaneuvonnan kehittäminen, Kaiku-kortin käytön lisääminen ja Myö liikutaan -ohjelman toteuttaminen	KuLi
Mahdollistamme laadukkaat ja kustannustehokkaat lasten ja nuorten palvelut	Palvelujen nettomenot euroa (deflatoitu) / 0–17-vuotias	8.010	8.010	8.010	8.010	Toimintakulut sopeutetaan lasten määrään	LaNuL
Turvaamme kestävät ja kustannustehokkaat kulttuuri- ja liikuntapalvelut	Tuottojen osuus menoista (%)	12,0	11,5	11,5	11,5	Tuloja lisätään kaupunkilaisia houkuttelemalla ja maksuja tarkistamalla	KuLiL

Koulutuksen kaupunki

Tarjoamme laadukkaan opintopolun varhaiskasvatuksesta peruskoulun kautta toiselle ja kolmannelle asteelle. Koulutusorganisaatiot tekevät tiivistä yhteistyötä samansuuntaisin tavoittein ja hyvässä yhteistyössä yritysten kanssa sekä ennakoivat samalla aktiivisesti koulutustarpeiden muutoksia. Koulutustarjonta laajenee, monipuolistuu ja kansainvälistyy. Kokonaisuudessaan kaupunkimme koulutustarjonta erottuu muista positiivisesti.

Huomioimme sen, että lapset ja nuoret ovat erilaisia, jotta pystymme tarjoamaan heille kullekin sopivan koulutuspolun. Tämä edellyttää yksilöllisten tarpeiden mukaan järjestettyä tukea, painotettua opetusta ja koulutustarjonnan kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on koulutustason nosto sekä nuorten sujuva siirtyminen työelämään, mitä tuetaan myös yksilöllisen kasvun tukemisella nuorisotyön keinoin. Haluamme parantaa myös oppimistuloksia.

Kulttuuri ja liikunta myötävaikuttavat Koulutuksen kaupungin tavoitteissa onnistumiseen. Ne lisäävät kaupungin houkuttelevuutta opiskelupaikkana, kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä kannustavat elinikäiseen oppimiseen ja kehittymiseen. Tarjoamme elinikäiseen oppimiseen hyvät mahdollisuudet yhteistyössä koulutusorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin, vapaan sivistystoiminnan ja taiteen perusopetuksen kanssa. Lapset ja nuoret kasvatetaan kulttuuri- ja liikuntapalvelujen aktiiviksi käyttäjiksi sekä aikuisväestöä kannustetaan aktiiviseen ja uudistumismyönteiseen elämäntapaan.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Ta- voite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Järjestämme laadukkaat ja vetovoimaiset opetuspalvelut yhteistyössä alueen muiden oppilaitosten kanssa	Lukioiden tiedelinjan hakijoiden määrä	50	60	75	100	Lukioiden tiedelinjan toiminnan kehittäminen toiminnan edetessä. Yhteistyön aloittaminen LUTin yhteiskuntatieteiden kanssa.	LaNuL
Koulutamme elinikäisiä kulttuurin ja liikunnan kuluttajia	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, (%) 8. ja 9. luokan oppilaista Sotkanet / kouluterveyskysely	97	97	98	98	Lasten ja nuorten liikunnan ja kulttuurin harrastamisen sekä niihin tutustumisen lisääminen.	KuLiL
Luomme edellytyksiä lapsen kehitykselle ja oppimiselle varhaiskasvatukseen osallistumisen kautta	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osallistumisaste (%) 1–6 v.	80,6	84,0	84,5	85,0	Viestitään myönteisesti varhaiskasvatuksen laajasta, lapsen kehitystä tukevasta toiminnasta.	LaNuL
Houkuttelemme uusia vapaa-ajanpalveluiden käyttäjiä	Palvelujen käyttökerrat (milj.)	2,49	2,55	2,62	2,62	Ylläpidetään laadukkaita palveluja sekä lisätään niiden käyttöä.	KuLiL

Lasten ja nuorten yhteiset 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	223	230	230	230
Toimintakulut	-662	-677	-683	-683
Toimintakate	-439	-447	-453	-453

Varhaiskasvatus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	2 025	2 148	1 882	1 882
Toimintakulut	-40 423	-40 980	-39 859	-38 921
Toimintakate	-38 398	-38 832	-37 977	-37 039

Perusopetus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	2 653	2 713	2 713	2 713
Toimintakulut	-60 736	-63 186	-62 700	-61 600
Toimintakate	-58 083	-60 473	-59 986	-58 886

Lukiokoulutus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 000	1 000	1 000	1 000
Toimintakulut	-10 583	-10 966	-10 958	-10 914
Toimintakate	-9 583	-9 966	-9 958	-9 914

Nuorisopalvelut 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	624	416	346	346
Toimintakulut	-3 013	-2 861	-2 818	-2 818
Toimintakate	-2 389	-2 445	-2 472	-2 472

Lapset ja nuoret yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	6 525	6 508	6 171	6 171
Toimintakulut	-115 417	-118 670	-117 017	-114 935
Toimintakate	-108 892	-112 162	-110 846	-108 764
Poistot	-917	-917	-851	-806
Kehys	-109 809	-113 079	-111 697	-109 570

Kotikuntakorvaukset 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	600	600	600	600
Toimintakulut	-2 966	-2 966	-2 966	-2 966
Toimintakate	-2 366	-2 366	-2 366	-2 366

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	58	58	58	58
Toimintakulut	-1 631	-1 735	-1 706	-1 706
Toimintakate	-1 574	-1 677	-1 649	-1 649

Kirjasto 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	132	139	139	139
Toimintakulut	-4 005	-4 178	-4 168	-4 077
Toimintakate	-3 873	-4 040	-4 030	-3 939

Museo 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	190	190	190	190
Toimintakulut	-2 350	-2 375	-2 385	-2 386
Toimintakate	-2 160	-2 185	-2 195	-2 196

Orkesteri 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	137	117	117	117
Toimintakulut	-1 738	-1 748	-1 705	-1 683
Toimintakate	-1 602	-1 631	-1 588	-1 566

Teatteri 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	592	592	592	592
Toimintakulut	-3 856	-4 015	-4 047	-4 051
Toimintakate	-3 264	-3 423	-3 455	-3 459

Kulttuuripalvelut yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 108	1 095	1 095	1 095
Toimintakulut	-13 580	-14 050	-14 011	-13 903
Toimintakate	-12 472	-12 955	-12 916	-12 808
Poistot	-100	-100	-100	-100
Kehys	-12 572	-13 055	-13 016	-12 908

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-552	-686	-715	-715
Toimintakate	-552	-686	-715	-715

Ulkoliikuntapaikat 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	140	140	140	140
Toimintakulut	-2 587	-2 565	-2 575	-2 575
Toimintakate	-2 447	-2 425	-2 435	-2 435

Liikuntahallit 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 615	1 615	1 615	1 615
Toimintakulut	-8 449	-9 035	-9 052	-9 052
Toimintakate	-6 834	-7 420	-7 437	-7 437

Ohjaustoiminta 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	297	258	258	258
Toimintakulut	-555	-545	-557	-557
Toimintakate	-258	-287	-299	-299

Liikuntapalvelut yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	2 052	2 013	2 013	2 013
Toimintakulut	-12 144	-12 831	-12 900	-12 900
Toimintakate	-10 092	-10 818	-10 887	-10 887
Poistot	-300	-300	-93	-93
Kehys	-10 392	-11 118	-10 980	-10 980

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut yhteensä 1000€				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	10 286	10 216	9 879	9 879
Toimintakulut	-144 108	-148 517	-146 894	-144 704
Toimintakate	-133 822	-138 301	-137 015	-134 825
Poistot	-1 317	-1 317	-1 044	-999
Kehys	-135 139	-139 618	-138 059	-135 824

Kaupunkikehitys

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinonelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisimpiin palveluihin kuuluvat maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomaistehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevat rakennukset sekä yhdyskuntatekniikan järjestäminen. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, kaupunkikonsernin ympäristöasioihin liittyvät kehittämistehtävät, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät sekä joukkoliikenne ja koulukuljetukset.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kasvu ja elinvoimaisuus. Toimialan toiminnan tuloksena syntyy merkityksellinen, viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, monipuolinen tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostojen omistajien kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia).

Henkilöstöltä edellytetään kaupungin arvojen mukaisesti yhteistyötä, rohkeutta ja asioiden ennakointia. Toiminnallisten muutosten yhteydessä henkilöstöressurssitarpeet katsotaan kokonaisuutena.

Tarvittaessa henkilöresursseja lisätään tai tehtäväkuvia muutetaan. Henkilöstön jaksamisesta ja osaamisesta huolehditaan.

Toimialan palveluja mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustannusvertailussa. Säännölliset asiakastytyväisyystutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus ovat aktiivisessa käytössä. Päättäjiä, yritys- ja asukastilaisuuksien, markkinavuoropuhelujen ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa muutetaan tarpeen mukaan. Toimialan vastuualueilla tehdään laajasti yhteistyötä asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun tavoitteena on mahdollistaa elinvoimaisen kaupungin kehittäminen, viihtyisän asuin ympäristön rakentuminen, monimuotoinen viherympäristö ja rakennettu kulttuuriympäristö sekä kilpailukykyisten yritystonttien tarjonta. Kaavoituksen keskeisenä tavoitteena on kaupunkirakenteen eheyttäminen ja tiivistäminen, osallistuvan ja vuorovaikutteisen suunnittelutavan hyödyntäminen ja yhteistyö asukkaiden, yrittäjien ja eri toimijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta huolehtii kaupungin omistamista maa- ja vesialueista sekä niiden käytöstä. Tavoitteena on hankkia maata suunnitelmallisesti ja oikea-aikaisesti eri puolilta kaupunkia tuleviin

maankäytön tarpeisiin. Valmiita rakennuskelpoisia tontteja luovutetaan kysynnän mukaan asukkaille ja yrittäjille. Tonttikauppojen ja palvelukäytöstä poistuneiden rakennusten myyntituotoista muodostuvat maaomaisuuden tuotot. Maankäyttösopimuksilla neuvotellaan yksityisten maanomistajien osallistumisesta yhdyskuntatekniikan rakentamiskustannuksiin asemakaava-alueilla.

Kiinteistörekisterinpitäjänä maaomaisuuden hallinta ylläpitää kiinteistörekisteriä rekisterinpitöalueellaan sekä suorittaa asiakkaiden tarpeiden mukaisia tonttijakoja, lohkomisia, rasitetoimituksia sekä muita lakisääteisiä kiinteistönmuodostustehtäviä asemakaava-alueella. Paikkatietopalvelu tuottaa erilaisia ajantasaisia karttoja, ilmapuvia ja kaupunkimalleja sekä ylläpitää kaupungin paikkatietojärjestelmää. Metsäpalvelu hoitaa kaupungin omistamia taajama- ja talousmetsäalueita hyväksytyjen metsätyöohjelmien ja metsäohjelman mukaan vuorovaikutteisesti eri sidosryhmien kanssa. Yksityistieasioissa annetaan neuvontaa sekä valmistellaan yksityistieavustusten jako kaupunkikehityslautakunnan päätettäväksi.

Kadut ja ympäristö

Kadut ja ympäristö vastuualue järjestää ja tuottaa katu- ja viheralueiden yhdyskuntatekniikan sekä liikennejärjestelmän palvelut. Näiden palvelujen tuottamiseksi kadut ja ympäristö jakaantuu palveluyksiköihin: suunnittelu ja rakennuttaminen, kunnossapito sekä liikennejärjestelmä.

Suunnittelu ja rakennuttaminen vastaa katujen, hulevesijärjestelmän ja puistojen suunnittelusta sekä niiden rakennuttamisesta tilaamalla tarvittavat palvelut. Tähän liittyy myös liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä maankäytön ja liikenteen

yhteensovittaminen. Kunnossapito vastaa katujen ja puistojen kunnossapidosta, ulkovalaistuksesta, katualueiden valvonnasta ja vuokraamisesta sekä pysäköinnintarkastuksesta. Lisäksi kunnossapito tuottaa kaupungin sisäisen postin kuljetuksen. Liikennejärjestelmä sisältää kestävän liikkumisen sekä muun liikennejärjestelmän kehittämisen. Lisäksi vastuualue huolehtii kaupungin tehtävistä öljyvahinkojen jälkitorjunnassa kaupungin alueella.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista. Rakennusvalvonta huolehtii rakentamista, maisematyötä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä rakennustyön ja maisematyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Rakennusvalvonta hoitaa myös asuntotoimen tehtävät.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvityspyyntöjä, tuottaa rakennus- ja huoneistorekisteriä ja rakennuspiirustusarkistoa, tekee tarkastukset ja antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen, sekä käsittelee eräitä erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja esiasenteessa. Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu sekä päätöksenteko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia

toimintaympäristöjä varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, kulttuuri-toimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön.

Tilakeskus vastaa Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vuokratuista kaupungin omistamista rakennuksista. Tilakeskuksen vastuulla on myös useita myytäviä ja purettavia rakennuksia, jotka eivät ole enää palvelutuotannossa. Tilakeskus hankkii edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on mahdollistaa kaupungin kasvu, eheyttää kaupunkirakennetta ja hyödyntää olemassa olevaa infraa tehokkaasti. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulutusta kohdistetaan ja rytmitetään yksityisten investointien, talonrakennushankkeiden, vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti

Yritysten toimintaedellytykset turvataan riittävällä ja monipuolisella tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksella ja rakenteen tiivistämisellä sekä sujuvilla lupapalveluilla.

Toimialalla lisätään rohkeasti asiakkaiden ennako-ohjausta asiakaskokemuksen parantamiseksi. Toimialan asiantuntijoista kootaan tapauskohtaisesti asiakkaan tarpeita vastaava ryhmä edesauttamaan ja ennako-ohjaamaan asiakasta kohti kestävästä menestystarinaa.

Kaupunkisuunnittelu

Yleiskaavoituksen tavoitteena on kaupungin kokonaisrakenteen strateginen suunnittelu. Yleiskaavoituksen painopiste on vihreän energian hankkeiden yleiskaavojen edistämiseksi. Kaavojen keskeisenä tavoitteena on teollisen luokan aurinkoenergiavoimaloiden mahdollistaminen. Valmistelua jatketaan sekä Konnunsuo-Kukkuroinmäki että Huuhansuo-Suurisuo osayleiskaavan osalta. Keskustaajaman yleiskaavoitusta jatketaan: Keskustaajaman osayleiskaavan viimeisen osa-alueen, Eteläinen osa-alue vaihe 2:n, valmistelu on edennyt kaavaluonnosvaiheeseen. Lisäksi valmistelussa on Mikonsaaren, Vehkasalon ja Riihilahden osayleiskaava. Alueen maanomistajille ja asukkaille suunnattujen lähtötietokyselyjen pohjalta valmistellaan alustavia yleiskaavaluonnoksia ja järjestetään kaavoja koskevia työpajoja. Kyliä koskevilla yleiskaavoilla mahdollistetaan elinvoimaisten kyläalueiden säilyminen ja kehittyminen.

Kaupunkisuunnittelussa edistetään elinkeinopoliittisten hankkeiden ja kaupungin kehittämishankkeiden toteuttamista kaavoituksella. Lisäksi huolehditaan monipuolisesta perustonttutuotannosta asumisen kuin myös työpaikatonttien osalta. Kaupunkisuunnittelun kaava-hankkeet aikataulutetaan yhteen pitkän tähtäimen investointisuunnitelman kanssa. Asemakaavojen laatimisen ja päivittämisen yhteydessä tiivistetään ja eheytetään kaupunkirakennetta sekä lisätään alueen vihreyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Suunnittelussa huomioimme myös rakennetun kulttuuriympäristön arvot ja pyrimme

kerrokselliseen ympäristöön, jossa säilytetään vanhaa, mutta rakennetaan myös uutta.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on edelleen ydinkeskustan kehittämisessä, asemakaavamuutosten laatimisessa sekä keskusta-alueen lähivyöhykkeen kehittämishankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskusta-alueen palvelujen monipuolistumisen, kaupunkiympäristön toiminnallisen ja kaupunkikuvallisen parantamisen sekä kaupunkirakennetta edelleen tiivistävän rakentamisen. Keskustan kehällä etenevät Linnoituksen asemakaavan valmistelu, Leirin ja Simolan alueet sekä Asemanseudun kehittäminen ja asemakaavoitus. Monitoimiareenan selvityksiä jatketaan kaupunginvaltuuston päätöksen pohjalta.

Ydinkeskustan lisäksi suunnittelussa edistetään aluekeskusten kehittämistä. Sammonlahden aluetta on kehitetty Sammonlahden suuralueen lähiokehittämishankkeessa. Hankkeen tuloksia hyödynnetään asemakaavoituksessa. Lauritsalan alueella etenevät valmistelussa olevat Lauritsalan keskusta-alueen hankkeet kuten Lauritsalatalo, Lauritsalan koulu ja torin ympäristön asemakaavat. Joutsenon keskustassa valmistellaan muun muassa Laulujoutsenen alueen asemakaavaa, jossa mahdollistetaan uuden asuinalueen rakentuminen keskeiselle paikalle, lähelle palveluja.

Kaupunkisuunnittelun yhtenä keskeisenä tehtävänä on kaupungin palvelutuotannosta poistuvien alueiden ja rakennusten uusien käyttötarkoitusten suunnittelu ja maa-alueiden kehittäminen. Kaupungin tavoitteena on myydä ylimääräiset kiinteistöt rakennuksineen. Sitä ennen kohteet kaavoitetaan ja tutkitaan mahdollisuudet lisärakentamiseen. Suunnittelussa huomioidaan alueiden tarpeet sekä erityisesti rakennussuojeluun liittyvät kysymykset.

Kaupunkisuunnittelun keskeisenä toimintatapana on osallistuva ja vuorovaikutteinen suunnittelu. Kaupunkilaisten kuulemiseksi ja osallistamiseksi kehitetään ja kokeillaan uusia toimintatapoja ja työkaluja. Sähköiset lähtötietokyselyt ja asukastilaisuuksista tehdyt, tekstitettyt Youtube-tallenteet ovat vakiintuneet osaksi kaupunkisuunnittelun toimintaa. Jatkossa osallisuustilaisuuksia pidetään aktiivisesti sekä lähi- kuin myös etätapahtumina. Uudet työ- ja kuulemistavat ovat tavoittaneet kaupunkilaisia aikaisempaa laajemmin ja uudentyy osallisuuden työtapoja kehitetään edelleen.

Maaomaisuuden hallinta

Lappeenrantaa markkinoidaan aktiivisten ihmisten luonnonläheisenä asuin- ja työskentelykaupunkina. Vapaina olevia asuin-, liike- ja teollisuustontteja eri kaupunginosista markkinoidaan aktiivisesti yrityksille ja pientalorakentajille. Vapaisiin tontteihin voi tutustua näppärästi kaupungin uudistetussa verkkopalvelussa.

Maapoliittisen ohjelman päivitystyö pyritään saattamaan loppuun vuoden 2024 aikana. Maanhankinnan painopistealue säilyy edelleen kaupunkirakenteen sisällä valmiin kunnallistekniikan piirissä sekä Pajarilan alueella. Lisäksi maita yritetään edelleen hankkia myös kaupaa metsätalous- ja vaihtomaakäyttöön sekä virkistyskäyttöön hiilinieluksi. Varsinkin metsämaiden hinta on noussut yleisen kysynnän sekä puunhinnannousun seurauksena, joten kaupungin mahdollisuudet pärjätä hintakilpailussa ovat heikentyneet.

Täydennysrakennuskohteissa neuvotellaan maankäytösopimuksin maanomistajien osallistumisesta hankkeiden yhdyskuntatekniikan kustannuksiin.

Maaomaisuuden luovutukseen liittyvien sopimusasiakirjojen allekirjoitusvaihtoehtoksi tarjotaan aktiivisesti sähköistä allekirjoitusta. Maaomaisuuden hallintaan liittyviä sopimuksia sähköistetään vaiheittain ja siirretään asianhallintajärjestelmään.

Lappeenrannan kaupunki pitää kiinteistörekisteriä yllä rekisterinpi-toalueellaan. Aluetta tarkennetaan asemakaavoituksen laajentu-essa. Tonttijakoja ja lohkomisia tehdään nopeasti sekä joustavasti asiakkaiden tarpeisiin vastaten. Näin yksityiset, yritykset ja kaupun-kikonserni saavat rakennuskelpoisia tontteja käyttöönsä.

3D kaupunkimallia täydennetään ja tarkennetaan alueiden suunnit-telun, visualisoinnin sekä kehitysprojektien pohjatiedoksi. Mallin käytettävyyttä ja tietosisältöä pyritään parantamaan ja monipuolis-tamaan paikkatieto-ohjelmiston ominaisuuksien kehittyessä. Kau-pungista kesällä 2023 hankittua viistoilmakuvausaineistoa käytetään kaupunkimallin ja suunnittelun tukena.

Selainpohjaisen Trimble Locus Cloud paikkatieto-ohjelmiston käyttö laajenee uusilla toiminnoilla. Ohjelmiston käyttöä ja tietosisältöä py-ritään laajentamaan yhteistyössä käyttäjien kanssa. Olemassa ole-vien toimintojen jatkuva kehittyminen mahdollistaa jo nyt olevan ai-neiston uusia käyttötapoja karttojen, rekisterien ja kaupunkisuunnit-telun pohjatietona. Tuetaan Locus Cloud järjestelmässä ympäristö-toimen ympäristölupasovelluksen käyttöönottoa sekä katu- ja viher-aluerekisterin käytön laajenemista. Selvitetään mahdollisuudet tu-kea ilmaisen QGIS paikkatieto-ohjelman käyttöä kaupungissa.

Kaupungin omistamilla metsäalueilla on tärkeä merkitys asukkaiden virkistysmetsinä niin taajamissa kuin haja-asutusalueella. Metsäalu-eita hoidetaan eri puolilla Lappeenrantaa, säästämällä myös hoita-

mattomia luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä alueita. Metsäoh-jelman laatiminen käynnistetään ja kaupungin metsän hoidon peri-aatteet päivitetään. Esteetöntä retkeilyä parannetaan kehittämällä Hämmäauteensuon reitistöä. Retkeilyreittien ylläpitoa kehitetään kolmannen sektorin kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Yksityistiekuntia tuetaan ja niille annetaan neuvontaa erilaisten avustusten haussa, jotta maaseudun yksityistieverkko säilyy ajokun-toisena.

Kadut ja ympäristö

Suunnittelun ja rakennuttamisen tavoitteena on tuottaa ne inves-tointikohteet, jotka yhdyskuntatekniikan työohjelmassa on hyväk-sytty. Investointikohteet kohdistetaan tarvittavaan tonttituotan-toon, liikenneturvallisuutta ja toimivuutta parantaviin, kunnossapi-don kuluja karsiviin, korjausvelkaa vähentäviin sekä viihtyisyyttä li-sääviin kohteisiin. Suunnittelun tavoitteena on sovittaa yhteen lii-kenne ja maankäyttö siten, että liikenneyhteyksistä saadaan sujuvia ja turvallisia. Viherrakentamisella lisätään osaltaan merkityksellistä ympäristöä. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma rytmitetään kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman kanssa. Vuoden 2024 osalta työohjelma on hyväksytty kesällä 2023.

Vastuualue on kehittänyt vuorovaikutusta ja avoimuutta kaupunki-laisten kanssa. Tätä työtä jatketaan ja kehitetään toimintamalleja rohkeasti niin, että yhä useammat pääsevät vaikuttamaan suunnitte-lukohteisiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Hankintoja val-misteltaessa lisätään vuorovaikutusta yritysten kanssa järjestämällä markkinavuoropuheluja.

Katujen ja viheralueiden kunnossapito tuotetaan yhtä laadukkaasti kuin aikaisempina vuosina. Kunnossapidon tavoitteena on saavuttaa liikenneväylien, puistojen ja ulkovalaistuksen osa-alueilla tyydyttävä asukastyytyväisyys (> 3, asteikolla 1–5). Lisäksi kunnossapidon tulee olla kunnossapitokustannusvertailussa kansallisella keskiarvotasolla (KUVE tutkimus).

Vuoden 2024 aikana kehitetään kaupungin sisäisen kuljetuskeskuksen toimintamalleja tarveperusteiseksi. Katuisännöinnissä painotetaan erityisesti työnaikaisten liikennejärjestelyjen turvallisuutta ja toimivuutta sekä katualueiden valvontaa. Tähän auttaa hanke, jossa kehitetään työmaa-aikaisen liikenteen ohjausta. Panostamme edelleen valokuituoperaattoreiden toiminnan valvontaan, jotta saamme mahdollisimman laajalle toimivan valokuituverkon, mutta myös korjattua verkon rakentamisesta aiheutuneet jäljet.

Selvitämme mahdollisuudet rakennuttamisen ja kunnossapidon osalta puhtaan kaluston käyttöön tai pilotointiin. Vastuualueen rahoitus ei mahdollista merkittäviä kehittämistoimenpiteitä, joten pyrimme hakemaan kehittämisen tueksi myös hankerahoitusta.

Joukkoliikenteen järjestäminen siirtyy vuoden 2024 alusta Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen vastuualueelle. Kadut ja ympäristö tekee kuitenkin vahvaa yhteistyötä joukkoliikenteen kanssa. Kestävän liikkumisen osalta toimintaa kehitetään kaupunginvaltuuston hyväksymän kestävän liikkumisen ohjelman mukaisesti. Vuodelle 2024 painopisteenä on pyöräilyolosuhteiden parantaminen.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta palvelee asiakkaita ensisijaisesti sähköisten kanavien kautta. Lähiasiakaspalvelu toimii ajanvarauksella. Lisäksi uusien toimintaa helpottavien sähköisten järjestelmien ja palvelujen käyttöä lisätään e-asiointipalvelun kehittämisen, sähköisen arkistoinnin ja päätöksenteon kautta.

Rakennusvalvonnalla on käytössä omakotitalojen ja suurempien hankkeiden lupamenettelyn ennako-ohjaus, joka on jaettu kolmeen osaan: hankesuunnittelu, pääsuunnittelu ja tekniikan suunnittelu.

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Konsernihallinnon hankkiman ulkopuolisen konsultin avulla teettämä ilmakuviin ja rekisteritietojen vertailu on valmis ja saadut poikkeamat on listattu. Rakennusvalvonta on aloittanut listan käsittelyn ja kiinteistökohtaisen tutkimisen. Luvattomat rakennukset puratetaan, jos lupaa ei ole myönnettävissä. Lupamenettelyn kautta puuttuvat rakennukset siirretään rakennus- ja huoneistorekisteriin. Kiinteistö- ja rakennuskohtaiset tarkastukset edellyttävät vuosien työpanosta.

Rakentamislainsäädäntö on muuttumassa kokonaan vuoden 2025 alusta. Vuoden 2024 aikana tulee henkilökunnan ja päättäjien koulutustua uuden lainsäädännön osaajiksi.

Tilakeskus

Investointiohjelma päivitetään vuosittain. Vuonna 2023 investointiohjelmaa ei päivitetty, koska palveluverkkouudistus on valmisteilla. Tavoitteena on, että palveluverkkoratkaisu saadaan valmisteltua syksyn 2023 aikana. Investointiohjelmaa toteutettaessa huomioidaan kunkin hankkeen osalta valtuuston vuonna 2018 asettamat vaatimukset koskien tilatehokkuutta, muuntojoustavia rakenneratkaisuja sekä kokonaistaloudellista toteutus- ja omistustapaa.

Vuonna 2023 on käynnistetty rakennushankkeita, jotka lykättiin vuonna 2022. Sammontalon rakentaminen on käynnissä ja valmistuu käyttöön otettavaksi vuonna 2025. Korvenkylän koulun rakentaminen on käynnissä ja valmistuu käyttöön otettavaksi syksyllä 2024. Voisalmen päiväkodin, koulun ja kirjaston käsittävän hankkeen hankesuunnittelu on käynnissä. Peltolan päiväkodin hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistää sen jälkeen, kun Voisalmen hankesuunnitelma on valmis ja valmisteilla oleva palveluverkkoratkaisu on hyväksytty.

Monarin hankesuunnittelu jatkuu edelleen. Uuden Monarin paikkaa on haettu pitkään ja sijainti on edelleen ratkaisematta. Pääkirjaston peruskorjaus oli tarkoitus käynnistää kesällä 2023, mutta hankinta keskeytettiin kustannusarvion ylitettyä reilusti talousarviossa hankkeelle varatun määrärahan. Suunnitelmaa kehitetään edullisemmaksi ja urakkakilpailu valmistellaan uudelleen vuoden 2023 lopulla. Kirjasto on toiminut syksystä 2022 alkaen kauppakeskus Iso-Kristiinään toteutetussa väistötilassa ja vuokrasopimusta on tarkoitus jatkaa vuoden 2024 lopulle. Museon kokoelmatilojen hankesuunnittelu on käynnissä. Tavoitteena on saada hankesuunnitelma valmiiksi vuoden 2023 aikana, jonka jälkeen käynnistetään toteutussuunnittelu.

Sisäliikuntahallin asemakaava on lainvoimainen ja sen hankesuunnittelu on käynnissä. Tavoitteena on käynnistää rakentaminen vuonna 2024. Jääareenahankkeen toteuttaminen on ollut tavoitteena käynnistää vuonna 2025. Vuoden 2023 aikana kaupunki teki selvityksen monitoimiareenan toteuttamisesta kauppatorin alueelle. Kaupunginvaltuusto on antanut toimeksiannon selvityksen tekemisestä monitoimiareenan toteuttamisesta keskustan alueelle 31.8.2024 mennessä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti Kisapuiston jääareenan valmistelu on keskeytetty.

Rakennusten ylläpidossa painopiste on vuonna 2024 edelleen suunnitelmanmukaisissa vuosikorjauksissa sekä energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvissä toimenpiteissä ja kehityshankkeissa. Lappeenrannan toimitilat oy:ssä käynnissä oleva rakennusomaisuuden hallintajärjestelmän uudistaminen omalta osaltaan tukee ylläpidon suunnitelmallisuuden lisäämistä. Ohjelmistokokonaisuuteen sisältyvän ylläpitojärjestelmän käyttöönottoprojekti on käynnissä.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimuksen 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 % sopimuskauden aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toimiala voi ennakoida sekä ehkäistä riskien toteutumista ensisijaisesti tunnistamalla ja tiedostamalla riskit ja mittaamalla riskin toteutumista eri muuttujilla. Riskien tunnusluvut ja ennakkotoimenpiteet sovitaan ja määritetään osallistumalla riskikartoituksen päivitykseen.

Riskejä arvioidaan myös hankekohtaisesti. Riskien arvioinnissa voidaan käyttää apuna herkkyystarkasteluja, jossa arvioidaan eri muutujien toteutumisen vaikutuksia riskien toteutumiseen.

Riskien toteutumisen vaikutukset toimialalle voivat olla taloudellisia tai toiminnallisia. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kaupunkirakenteeseen tai alueen elinvoimaan. Riskien toteutumisen seurauksena investoinnit tai muut toimenpiteet voivat kohdentua epäedullisesti tai panostukset toimenpiteisiin voivat mennä hukkaan. Riskien arviointi on aina osa toiminnan suunnittelua ja ohjausta. Toimialan kannalta merkittävimmät riskit ovat:

- Yksityisten investointien väheneminen

- Toimialan tulee toimia aktiivisesti ja edistää investointien ohjautumista Lappeenrantaan ja siten minimoida riskin toteutumista.
- Toimialan strategiset toimenpiteet ja tavoitteet tähtäävät siihen, että Lappeenranta olisi toimintaympäristönä mahdollisimman houkutteleva kohde toteuttaa investointeja.
- Ennakoiva yleis- ja asemakaavoitus sekä investointeihin liittyvä sujuva lupavalmistelu edesauttavat investointien toteutumista.

- Kaupunkikeskustan elinvoiman heikkeneminen

- Keskustan elinvoimaa on seurattava ja reagoitava saatua palautteeseen.
- Kaupunkikeskusta on Lappeenrannan käyntikortti. Tyhjä tontit ja liikehuoneistot, epäsiisteys ja keskenkäiset rakenteet ovat riski kaupunkikuvulle. Keskustan rakentamisessa ja ylläpidossa tulee pitää yllä korkeaa laatutasoa. Laatutaso tulee näkyä sekä omassa toiminnassa että yksityisissä hankkeissa.
- Kaupunkikeskustan elinvoima vaikuttaa koko Lappeenrannan kaupungin elinvoimaan. Viihtyisä kaupunkikeskusta lisää koko Lappeenrannan ja seutukunnan veto- ja pitovoimaa.
- Keskusta-alueen liikenneyhteyksiä, pysäköintiä ja pääsyä kiinteistöille tulee kehittää kokonaisvaltaisesti kaikkiin ilmansuuntiin ottaen huomioon nopeasti yleistyneet, totuttua huomattavasti nopeammat liikemissivälineet (sähköpyörät, sähköpotkulaudat jne).

- Taloudelliset menetykset elinkeinoelämän investoinneista

- Toimiala voi olla osallisena yksityiseen investointiin tähtäävässä hankkeessa. Investoinnin valmisteluun tai kaupungin osuuden toteuttamiseen voi kuluja resursseja.
- Toimiala voi sopia tekevänsä samanaikaisesti omalle vastuulle kuuluvia toimenpiteitä edistääkseen elinkeinoelämän investointeja. Yksityiset investoinnit voivat peruuntua tai lykkääntyä, jolloin kaupungin panos hankkeelle voi mennä osittain tai kokonaan hukkaan.

- Riskin toteutuessa toimialan investoinnit kohdentuvat epätarkoituksenmukaiseen kohteeseen, vieden mahdollisuuden investoida johonkin toiseen kohteeseen.
 - Asiaan liittyviä riskejä voidaan pienentää sopimushallinnalla sitouttamalla sopimuksin yksityinen investoija siten, että kaupungin etu tulee turvattua.
 - Riskiä voidaan myös minimoida siten, että investointihyöty on käytettävissä muuhun käyttötarkoitukseen.
- Sopimushallinnan puutteet
 - Sopimushallinnan puutteet voivat johtaa taloudellisiin tai toiminnallisiin puutteisiin tai häiriöihin. Pahimmassa tapauksessa toiminta voi keskeytyä tai seurauksena voi olla vahingonkorvausvaateita sopimus-kumppanilta.
 - Sopimushallinta on vastuutettu siten, että sopimukseen on nimetty vastuuhenkilöt tai henkilön tehtäväku- vassa tai toimintasäännössä on annettu tehtäväksi hallita omaan tehtäväalueeseen liittyviä sopimuksia. M-Files ohjelma auttaa sopimusten hallinnassa.
 - Henkilövaihdokset tai riittämättömät henkilöresurssit voivat aiheuttaa riskien realisoitumisen. Pitkäaikai- sissa sopimuksissa riskien toteutumisen todennäköi- syys kasvaa. Henkilö- ja tehtävävaihdoksiin liittyvällä riittävällä perehdyttämällä voidaan pienentää riskin toteutumista. Myös sähköiset järjestelmät oikein käy- tettynä voivat muistuttaa sopimukseen liittyvistä asi- oista.
- Ympäristövastuiden realisoituminen (pilaantuneet maat)
 - Ympäristöriskejä minimoidaan tekemällä riittävät sel- vitykset. Selvitykset tehdään maata hankittaessa, ase- makaavoituksen ja lupavalmistelun yhteydessä.
 - Tiedostamattomien ja selvittämättömien ympäristö- riskien toteutumisen vaikutukset ovat taloudellisia tai niistä voi aiheutua ympäristön tai pohjaveden pilaan- tuminen. Toteutuessaan ympäristöriskien hoitaminen on kallista. Ongelmallisia voivat olla onnettomuuksien jälkitorjuntatilanteet, jos jälkihoitotoimenpiteet eivät käynnisty riittävän ripeästi.
 - Yksityisten omistamilla mailla olevien pilaantuneiden maiden toissijainen kunnostusvastuu voi tuoda odot- tamattomia kustannuseriä kaupungille, jos alkupe- räistä toimijaa ei saada kustannusvastuuseen ympä- ristön pilaamisesta. Samoin pohjavesien liuotinpitoi- suuksien selvittämisestä tulee kaupungille kustannus- eriä, vaikka kaupunki ei ole ollut osallisena pohjave- sien pilaantumiseen.
- Tarpeettomista toimitiloista ei päästä eroon
 - Tarpeettomista toimitiloista aiheutuu kustannuksia. Kustannukset kuormittavat muuta palvelutuotantoa, mikä rasittaa kaupungin taloutta. Tarpeettomat tilat jäävät usein myös riittämättömälle hoidolle, jolloin ra- kennuksen arvo saattaa laskea tai rakennus voi me- nettää arvonsa kokonaan.
 - Realisointityöryhmän toiminta jatkuu ja toimintapro- sessia on selkeä.

- Kohteita on myyty pääosin julkisen nettihuutokaupan kautta. Useita realisoitavia kohteita, sekä rakennuksia että kiinteistöjä, on myyty kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä. Valmistelussa on useita kaavojen päivittämishankkeita kohteiden myymiseksi. Etenemistilannetta seurataan säännöllisesti.
- Korjausvelan kasvu
 - Korjausvelan kasvua voidaan hallita resursoimalla ja kohdentamalla korjaustoimenpiteet oikein. Strategiaassa on myös päätetty, että kaupunkirakennetta tiivistetään, jolloin korjausvelan hoitamiseen jää käytettäviksi enemmän rahaa uudisrakentamisen sijaan.
 - Korjausvelan hoitamatta jättäminen voi aiheuttaa toimintahäiriöitä rakennuksissa ja verkostoissa. Rakennusten ja verkostojen käyttö voi vaarantua tai niissä voi esiintyä toimintahäiriöitä. Rakennetun omaisuuden arvo laskee, mikäli korjausvelkaa ei kyetä hallitsemaan, pahimmassa tapauksessa rakennusta tai verkostoa ei voida hyödyntää palvelutuotannossa.
 - Riittämätön korjausvelan hoitamiseen käytettävä rahamäärä tai väärin kohdistettu toimenpide voi johtaa korjausvelan kasvuun, ja pahemmassa tapauksessa siihen, että rakennus tai verkosto poistuu palvelutuotannon käytöstä.
- Ilmaston muuttuminen
 - Ilmastonmuutoksesta johtuvat sään ääri-ilmiöt lisäävät rankkasateita, jäätyminen ja sulamisen vaihteluita sekä kevään sulamisvesistä johtuvia tulvia. Tämä kuormittaa rakennuksia ja yhdyskuntatekniikkaa enenevässä määrin.
- Rekrytoinnit eivät onnistu
 - Rekrytoinnit voivat epäonnistua, mikäli haluttuun tehtävään ei saada riittävästi oikeanlaisia hakijoita tai tehtävään valitaan vääränlainen henkilö. Kaupungin imago ja vetovoima vaikuttavat siihen, kuinka houkuttelevana työssäkäyntipaikkana Lappeenranta koetaan. Lappeenranta maakunnan keskuskaupunkina on moniin avoinna oleviin tehtäviin riittävän vetovoimainen. Kaupunki kuntatyönantajana on niin houkutteleva, että tehtäviin on löydetty sopivat osaajat.
 - Hyväksi keinoksi on osoittautunut toteuttaa rekrytointeja yhteisrekrytointina yksityisen puolen kanssa. Rekrytointikampanjoille saadaan silloin enemmän näkyvyyttä, jolloin onnistumismahdollisuudet rekrytoinnissa paranevat. Rekrytoinnin tukena on käytetty soveltuvuusarviointeja.
 - Epäonnistunut rekrytointi voi olla pitkäaikainen ongelma ja sen korjaaminen voi olla vaikeaa. Vaikutukset ovat taloudellisia, inhimillisiä ja toiminnallisia.

- Hanketoiminnan riskit
 - Hanketoiminta sisältää toiminnallisia ja taloudellisia riskejä. Niiden realisoituminen on mahdollista, jos projektien ja hankkeiden hallinta pettää.
 - Riskejä vähennetään kouluttamalla hankkeita toteuttavaa henkilöstöä sekä parantamalla hankkeiden valmistelua ja seurantaa.
 - Hankkeiden tarpeellisuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan. Hankeisiin osallistumista arvioidaan toimialan johtoryhmässä ja toimialojen ohjausryhmässä ennen hankkeeseen osallistumista.

- Talouden epävakaudesta johtuvat riskit
 - Rakennushankkeet saattavat viivästyä tai niitä ei ole vara toteuttaa kustannusnousun vuoksi.
 - Energian hinnannousun vaikutukset rakennuksien ja infran ylläpitoon sekä rakentamiseen sekä joukkoliikenteeseen.
 - Yleisen korkotason muutokset vaikuttavat investointien määrään
 - Inflaation mahdollinen kasvu voi nostaa palvelujen kustannuksia

Kasvun kaupunki

Tavoitteenamme on koko Lappeenrannan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin kasvu. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti.

Edistämme yritysten toimintaedellytyksiä. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla palveluilla sekä monipuolisella tonttitarjonnalla. Tarjoamme yrityksille vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön. Kehittyvän yritystoiminnan toimintaedellytykset turvataan maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen keinoin. Teemme aktiivista sijoittautumistyötä yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Palvelemme yrittäjiä ja asukkaita joustavasti ja asiantuntemuksella. Sujuvat toimintatapamme ja lupaprosessit edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritys yhteistyötä. Tuemme hankinnoilla paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Edistämme energia- ja ympäristöalan kehittämistä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa tukemaan alueen elinvoimaa. Huolehdimme toimivasta infrasta, kunnossapidosta sekä laadukkaasta joukkoliikenteestä sekä muista liikkumisen palveluista.

Rakennamme viihtyisää, turvallista, terveellistä ja merkityksellistä asuinympäristöä, joka palvelee niin alueen asukkaita kuin matkailijoitakin. Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti. Tavoitteenamme on elävä keskusta, keskustan vetovoima ja pitovoima, ympäristön ja julkisen katutilan viihtyisyys ja monipuolinen kaupunkikulttuuri ja palvelut. Kehitämme keskustaa ja keskustan kehää tapahtumien painopisteenä. Kehitämme kaupunkilaisille sekä matkailijoille suunnattuja uusia vetovoimakohteita keskustan tuntumassa. Huolehdimme myös laadukkaasta ja monipuolisesta viherympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja osallisuuden kokemuksia.

Uudistamme työllisyyspalveluja vahvistamalla yritys- ja sidosryhmäyhteistyötä. Tavoitteenamme on houkutella osaavaa työvoimaa ja tukea alueen yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäämme yritys yhteistyötä työllisyysasioissa. Kehitämme hautomo- ja kiihdyttämöpalveluja sekä huolehdimme avainasiakkuuksista. Teemme aktiivista yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoamme mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia nuorille.

Edistämme Lappeenrannan saavutettavuutta. Huolehdimme sujuvista ja monipuolisista kulkuyhteyksistä.

Kasvun kaupunki							
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Lisäämme kaupunki- keskustan elävyyttä ja vetovoimaa	Keskustan kehän asukasmäärä Kaupunkisuunnittelu	16 623 (2021)	17 000	17 400	20 000	Valmistelemme Simolantien II-alueen, Aseman- seudun ja Linnoituksen kaavoja. Käynnistämme sisäliikuntahallin rakentamisen sekä kirjaston peruskorjauksen. Kehitämme keskustan katu- ja viherympäristöä. Aukioiden ja torien kehittä- misessä toiminnan painopiste on uusien pi- dempikestoisten tapahtumien ideoimisessa ja toteuttamisessa. Lisäämme monimuotoista kaupunkitaidetta. Jatkamme Koulukadun liikene- järjestelyjen saneerausta. Asennamme loput pysäköinninopastimet katujen varteen.	KaKeL
Tuemme yritysten kasvua	Kaikkien lappeenran- talaisten yritysten liikevaihto (miljoonaa) Taloustutka	2.353 (10/2021)	2.480	2.500	2.700	Parannamme yritysten toimintaedellytyksiä. Erytyispainopisteenä on yritysten talouden ja kannattavuuden huomioiminen yritysneuvon- nassa ja ratkaisujen hakeminen yritysten tar- peisiin. Jatkamme Pajarilan alueen yhdyskunta- tekniikan kehittämistä. Käynnistämme Musto- lan työpaikka- ja logistiikka-alueesta asemakaa- vamuutoksen laatimisen kehittämissuunnitel- man pohjalta.	KaKeL
Sujuvoitamme rakennusvalvonnan lupaprosessia	Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika päivinä Rakennusvalvonta	35 (2020)	35	35	35	Sähköinen arkistointi on käytössä ja asiointipal- velu e-service on uusittu ja otettu käyttöön asi- ointi.fi palveluna.	RakLa

Kestävä kaupunki

Tavoitteenamme on luoda kestävydestä elinvoimaa ja hyvinvointia asukkaille. Edistämme energia- ja ympäristöalan liiketoimintaa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Toimimme resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Edistämme oman toimintamme kiertotaloutta. Kasvatamme asumisen jätteiden kierrätysastetta. Vähennämme Lappeenrannan kasvihuonepäästöjä, parantamaan pohjavesien tilaa sekä ilmanlaatua. Ilmanlaatua parannamme systemaattisesti sekä liikennejärjestelmän että teollisuuslaitosten kanssa. Lisäämme luonnonsuojelualuiden määrää ja pyrimme pysäyttämään luontokadon.

Huolehdimme asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta suunnitteluhankkeissa. Kehitämme uusia ratkaisuja asukkaiden ja yritysten välisen yhteistyön tekemiseen. Vauhditamme asukkaiden ja yritysten toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja sopeutumisessa. Yhteistyöllä vahvistamme alueen kulttuuriperintöä.

Tiivistämme kaupunkirakennetta. Hankimme maata pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Panostamme maanhankintaan yhdyskuntarakenteen sisältä, mutta mahdollistamme uusien yritysalueiden kehittämisen rakenteen reuna-alueilla. Tarjoamme monipuolisia tontteja eri tarpeisiin, myös uusille energia- ja ympäristöhankkeille. Vaalimme rakennettua kulttuuriympäristöä ja hyödynämme olemassa olevaa rakennuskantaa. Huolehdimme yhtenäisestä ja monipuolisesta viheralueverkostosta ja sujuvista kevyen liikenteen reiteistä. Kehitämme ja kunnossapidämme virkistysreittejä sekä vahvistamme luonnon monimuotoisuutta muun muassa suojelualueita perustamalla ja lisäämällä hiilinieluja. Tuemme maaseudun elinvoimaisia kyläalueita yleiskaavoituksella ja lupavalmistelussa. Teemme yhteistyötä maaseututoimijoiden ja tutkijoiden kanssa mm. hiilinielujen käytön edistämässä.

Kehitämme kestävän liikkumisen mahdollisuuksia kaupunkilaisille sekä matkailijoille. Helpotamme joukkoliikenteen käyttämistä ja pyrimme yhtenäiseen lippu- ja maksujärjestelmään koko Etelä-Karjalan alueella. Tehostamme joukkoliikenteen suunnittelua ja laajennamme toimivalta-alueita mahdollisuuksien mukaan. Pyrimme yhdistämään joukkoliikenteen ja henkilökuljetuksien tarpeet. Parannamme pyöräilyn olosuhteita, jotta polkupyörä on kilpailukykyinen ja houkutteleva vaihtoehto. Panostamme kävelypainotteiseen keskustaani, joka houkuttelee liikkumaan jalan. Etenemme kohti hiilineutraalia liikennejärjestelmää.

Kunnostamme vesistöjä erityisesti Pien-Saimaalla. Turvaamme kaavoituksen ratkaisulla puhtaan Saimaan ja muut vesistöt ja säilytämme vesistöjen virkistyskäytön hulevesien laadun hallinnan avulla. Monipuolistamme hulevesien hallintamenetelmiä ja lisäämme luonnonmukaisia sekä syntypaikalla toteutettavia ratkaisuja, jotka edistävät luonnon ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Viivytämme hulevesiä suunnitellusti puisto- ja metsäalueilla ennen vesien valumista vesistöihin. Minimoimme hulevesiputkiverkoston laajentamistarpeen.

Kehitämme ja kokeilemme uusia toimintatapoja ja ratkaisuja. Huolehdimme olemassa olevasta kaupungin omaisuudesta ja pidämme huolen, että yhdyskuntatekniikan korjausvelka ei pääse kasvamaan. Varaamme resursseja uusien vetovoimaisten yritystonttien rakentamiseksi myös kaupunkirakenteen ulkopuolelle. Parannamme liikenneturvallisuutta sekä liikenteen sujuvuutta. Kiinnitämme huomioita katujen kunnossapidon laatuun ja asukastyytyväisyyteen.

Kestävä kaupunki							
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Parannamme Saimaan vedenlaatua	Sunisenlahden veden laatu, näkösyvyys (cm) Greenreality-palvelut	250 (2020)	280	300	350	Pien-Saimaan kunnostusohjelman laadinta ja toteuttaminen. Ohjelma sisältää monipuoliset toimenpiteet vesialueen hyvän tilan saavuttamiseksi. Huomioimme hulevedet kaavoituksessa yleis- ja asemakaavatasolla. Jalkautamme hulevesien hallinnan ohjelmaa kaupunkiorganisaatiossa.	KaKeL
Parannamme ilmanlaatua	Ilmanlaatuindeksi keskimääräisesti hyvää Lappeenrannan keskustan, Joutsenon keskustan, Tirilän, Ihalaisen mittauspisteillä (%) Ympäristötoimi	93 (2020)	94	97	97	Toteutamme ilmanlaadun valvontasuunnitelmassa esitetyt hiukkasmittauslaitteiden hankinnat. Tiedotetaan asukkaita tulisijojen oikeista käyttötavoista.	YmpLa
Kehitämme kestävän liikumisen edellytyksiä	Paikallisliikenteen matkustajamäärä (miljoonaa) Liikennejärjestelmä	1,19 (2020)	1,8	1,9	2,3	Markkinoimme joukkoliikennettä. Otamme käyttöön uuden kilpailutetun lippu- ja maksujärjestelmän, joka on sama Imatran kanssa. Käynnistämme vuoden alussa yhteisen toimivalta-alueen Imatran kanssa. Kehitämme pääpyöräilyväyliä ja toteutamme pyöräilykampanjoita.	KaKeL
Lisäämme luonnon monimuotoisuutta	Uudet luonnonsuojelualueet Lappeenrannassa (luonnonsuojelulailla rauhoitettujen alueiden pinta-ala) Ympäristötoimi	2 047 ha (2020)	+50 ha/a	+50 ha/a	+750 ha	Toteutetaan hyväksytyn luonnon monimuotoisuusohjelman tavoitteita siten, että sillä edistetään uusien luonnonsuojelualueiden syntymistä.	YmpLa

Koulutuksen kaupunki

Tavoitteenamme on vahvistaa Lappeenrannan houkuttelevuutta koulutus- ja opiskelukaupunkina. Osallistamme opiskelijoita kaupunkimme kehittämiseen ja tarjoamme heille mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia. Tarjoamme tietoa ja asiantuntemusta kouluille ja päiväkodeille ympäristö-, yrittäjä- ja arkitekhtuurikasvatuksen edistämiseksi. Luomme päiväkodeille ja eri koulutusasteille turvallisen, viihtyisän ja houkuttelevan toimintaympäristön.

Kehitämme kampusaluetta ja koko opiskelukaupunkia oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Laadukkaiden peruspalveluiden lisäksi kehitämme liikkumisen olosuhteita. Huolehdimme kampusalueen saavutettavuudesta. Varaudumme kampusalueen kasvuun. Vahvistamme yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Hyödynnämme vastavuoroisesti oppilaitosten ja opiskelijoiden osaamista. Edistämme koko kaupungin alueella olevien yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä sekä nuorten ja opiskelijoiden työllistymistä alueen yrityksiin. Kaupunkimme tarjoama koulutus-, tutkimus- ja osaajapotentiaali ovat keskeisessä roolissa sijoittumistyössä.

Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalveluosaamista ja palvelujen saavutettavuutta, jotta voimme palvella asiakkaita paremmin muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Koulutuksen kaupunkina olemme sähköisten palvelujen edelläkävijä.

Koulutuksen kaupunki							
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2037	Keskeisin toimenpide 2024	Vastuu
Vahvistamme kampusalueen houkuttelevuutta	Kampusalueen asukasmäärä Kaupunki- suunnittelu	720 (2021)	760	800	1 200	Kampuksen asuinalueen asemakaavoituksen valmistelu jatketään. Sammontalon rakentaminen jatkuu. Alueen kestävä liikuttamisen olosuhteita parannetaan mm. kevyen liikenteen kulkuyhteyksien osalta.	KaKeL
Lisäämme ympäristökasvatusta	Biojätteen osuus kiinteistöjen kuivajätteistä (%) Ympäristötoimi	30 (2020)	22	22	15	Asumislähtöisten kiertotalousratkaisujen edistäminen kokeilualueella. Biojätteen erilliskeräyksen tärkeydestä tiedottaminen yhdessä Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n kanssa.	YmpLa
Lisäämme yhteistyötä alueen koulutusorganisaatioiden kanssa	Yhteishankkeiden lukumäärä Toimiala	15 (2021)	22	25	30	Jatkamme ja syvennämme yhteistyötä eri koulutusorganisaatioiden kanssa esimerkiksi lukiolaisten, teollisen muotoilun opiskelijoiden, taideopiskelijoiden ja projektikurssilaisten kanssa. Lisäksi toteutamme useita yhteishankkeita. Yhteistyö ja hankkeet ovat edenneet erityisesti LAB:n taidekoulutuksen kanssa.	KaKeL
Ylläpidämme ja kehitämme rakennusvalvonnan henkilökunnan ja päätöksentekijöiden erityisosaamista	Muuttuneet päätökset oikeusasteissa Rakennusvalvonta	0 (2020)	1 kesken	0	0	Henkilökunta ja päätöksentekijät koulutetaan tulevan uuden rakentamislain ja -asetusten osajiksi. Rakentamislaki voimaan 1.1.2025.	RakLa

Kaupunkikehityksen yhteiset 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-459	-518	-528	-528
Toimintakate	-459	-518	-528	-528

Kaupunkisuunnittelu 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	315	326	326	326
Toimintakulut	-1 808	-1 829	-1 852	-1 852
Toimintakate	-1 493	-1 503	-1 526	-1 526

Maaomaisuuden hallinta 1000				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	6 364	6 591	6 593	6 593
Toimintakulut	-2 882	-2 870	-2 895	-2 895
Toimintakate	3 482	3 721	3 698	3 698

Kadut ja ympäristö 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	5 388	1 304	1 299	1 294
Toimintakulut	-18 347	-15 658	-15 681	-15 601
Toimintakate	-12 959	-14 354	-14 382	-14 307

Kaupunkikehitys yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	12 873	8 222	8 218	8 213
Toimintakulut	-25 539	-20 876	-20 956	-20 876
Toimintakate	-12 666	-12 654	-12 738	-12 663
Poistot	-300	-300	-300	-300
Kehys	-12 966	-12 954	-13 038	-12 963

Kaupunkikehityksen kehityksen KS 2023 luvut sisältävät elinvoimapalveluiden vastuualueen käyttösuunnitelman

Maaomaisuuden tuotot yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 500	1 500	1 500	1 500
Toimintakulut	-402	-453	0	0
Toimintakate	1 098	1 047	1 500	1 500

Rakennusvalvonta yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	875	825	845	825
Toimintakulut	-873	-847	-858	-858
Toimintakate	2	-22	-13	-33

Kaupunkikehitys (pl. tilakeskus) yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	15 248	10 547	10 563	10 538
Toimintakulut	-26 814	-22 176	-21 814	-21 734
Toimintakate	-11 566	-11 629	-11 251	-11 196
Poistot	-300	-300	-300	-300
Kehys	-11 866	-11 929	-11 551	-11 496

Tilakeskus yhteensä 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	43 453	42 779	42 921	42 921
Toimintakulut	-23 117	-22 895	-22 895	-22 895
Toimintakate	20 336	19 884	20 026	20 026
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 700	-2 900	-4 700	-5 900
Vuosikate	18 636	16 984	15 326	14 126
Poistot	-9 100	-8 600	-9 000	-12 500
Kehys	9 536	8 384	6 326	1 626

Maakunnallinen palvelutoiminta

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut toimii maakunnallisena yhteishankintayksikkönä, joka kilpailuttaa Lappeenrannan kaupungin erillishankintojen lisäksi maakunnallisesti yhteisesti sovitut maakunnalliset yhteishankinnat. Hankintapalvelut vastaa maakunnallisen hankintayhteistyön ohjausryhmässä sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta sekä sopimustenhallinnasta. Hankintapalvelut tarjoaa sopimisosapuolille paitsi mahdollisuuden osallistua maakunnan yhteishankintoihin, myös resurssiensa puitteissa hankintoihin liittyvää asiantuntijapalvelua. Asiantuntijapalvelut toteutetaan antamalla konsultaatiota ja tukea toimialoille sekä jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

Hankintapalvelun toiminta rahoitetaan jakamalla toiminnasta aiheutuvat kustannukset yhteistoimintasopimuksen sekä palveluneuvotteluiden mukaisesti. Maakunnalliset toimijat maksavat 57,68 % hankintapalvelun kustannuksista, loput jakaantuu Lappeenrannan kaupungin, Lappeenrannan Toimitilat Oy:n ja Lappeenrannan asuntopalvelu Oy:n kesken. Kustannukset laskutetaan sopijapuolilta neljännesvuosittain talousarvion mukaisesti. Kustannukset tasataan vuosittain talousarvion toteutuman mukaisesti, mikäli talousarvion toteutuma poikkeaa merkittävästi (+/- 10 %) talousarviosta. Maksuosuudet määritellään vuosittain järjestettävissä palveluneuvotteluissa.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sopimuksen mukaisen toiminnan lisäksi painopisteenä on Lappeenrannan kaupungin strategian toteuttaminen hankinnoissa. Hankintojen aikaistaminen ja vuoropuhelu toimijoiden kanssa siten, että hankinnan suunnittelussa huomioidaan innovatiivisuus, kestävä kehitys, vastuullisuus, työllistäminen ja elinkeinoelämä tavalla, joka lisää kustannustehokkuutta ja tuottavuutta sekä elinvoimaisuutta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Hankinta-asiantuntijoiden vaihtuvuus on merkittävä riskitekijä hankintaosaamisen säilymiselle organisaatiossa. Se luo epävarmuustekijöitä laadukkaille kilpailutuksille sekä kilpailutuksien aikatauluihin, mikä voi johtaa hankkeiden viivästymisiin.

Lappeenrannan hankintapalvelut 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	515	542	548	548
Toimintakulut	-515	-542	-548	-548
Toimintakate	0	0	0	0

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella.

Lappeenrannan kaupungin ympäristökehitys toteuttaa ympäristöön liittyviä kehitystehtäviä kaupunkikonsernin, yritysten ja asukkaiden tarpeisiin. Tehtävänä on EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien ja Lappeenrannan kaupungin Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen.

Lappeenrannan kaupunki on valittu yhdeksi suomalaiseksi kiertotalouden edelläkävijäkaupungiksi. Ympäristökehityksen tehtävänä on seurata ja edistää kiertotalouden tiekarttojen toteuttamista. Ympäristökehitys tukee ja avustaa Greenreality Networkin toimintaa sekä sen toteuttamia hankkeita.

Ympäristökehitys vastaa vesistökunnostustoimenpiteiden toteuttamisesta Pien-Saimaalla. Vesistökunnostus avustaa resurssien mukaan myös muiden vesistöjen kunnostamisessa. Lappeenrannan kaupungin kansainvälisten kestävän kehityksen verkostojen toiminnan ja sitoumusten seuranta toteutetaan ympäristökehityksen toimesta vuosittain.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, eläinlääkintähuollon viranomaistehtävät, terveydensuojelu-, tupakkavalvonta- ja elintarvikevalvontaviranomaisen tehtävät. Eläinlääkäripalvelujen tulee tarjota peruseläinlääkäripalvelut ympä-

rivuorokautisesti vuoden jokaisena päivänä. Virkaeläinlääkärit toimivat lisäksi eläinsuojelu- sekä eläintautiviranomaisina. Terveydensuojelu- ja tupakkavalvontaviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisyyden turvaaminen, talousveden ja uimaveden laatu, tupakanmyynnin ja tupakointikieltojen valvonta sekä yleinen ohjaus ja neuvonta. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta ja toimijoiden ohjaus pelloilta pöytään ketjun jokaisessa vaiheessa. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on edistää elinympäristön terveellisyttä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii paikallisena ympäristönsuojelun edunvalvojana. Tehtävät käsittävät valvonta- ja lupamennettelyjä, ympäristötilan seuranta ja edistämistä. Valvonta- ja lupatehtävistä on määrätty ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesilaisissa sekä useissa muissa ympäristölainsäädäntöön liittyvissä säädöksissä. Ympäristönsuojelu seuraa, tutkii ja teettää selvityksiä ympäristön tilasta: ilmanlaatu, luonnon monimuotoisuus, pinta- ja pohjavesien tila sekä ympäristömelu. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on suunnitella ja kehittää sekä ohjata ja neuvoa ympäristönsuojelua yhteistyössä kuntien, muiden viranomaiset ja yhteisöjen kanssa.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Selvitetään seutusopimuksen tarkistamistarvetta ja jatketaan maakunnallista yhteistyötä ympäristötoimen tehtäväalueilla.

Lappeenrannan kaupungin ympäristökehityksen osalta toimenpiteet painottuvat liikennejärjestelmän vähähiilisyyden edistämiseen, rakennusten energiatehokkuuden kasvattamiseen ja energiajärjestelmän kehittämiseen hiilineutraaliksi sekä hiilinielujen vahvistamiseen. Seurataan Kuntien energiatehokkuussopimuksen toteuttamista. Painopisteenä on EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien sekä ilmasto-ohjelman toimenpiteiden seuranta ja toteuttaminen. Lisäksi ympäristökehitys hoitaa Etelä-Karjalan Energianeuvontaa. Kiertotalouden osalta edistetään asumisen jätteen, ja siellä erityisesti biojätteen hyötykäyttöasteen nostoa, jakamistalouden palvelujen edistämistä sekä rakennusjätteen materiaalitehokkuuden kasvattamista.

Pien-Saimaan kunnostamisen osalta toteutetaan Myllylammen kosteikko sekä kokeillaan biohiilen ja puun käyttöä vesistökunnostusrakenteissa. Neuvotaan, tiedotetaan ja viestitään vesistön kunnostuksesta Pien-Saimaalla.

Ympäristökehitys osallistuu myös työ- ja elinkeinoministeriön vihreän sähköistämisen ekosysteemisopimuksen toteutukseen, Greenreality Networkin toimintaan sekä Greenreality -brändin kehittämiseen sekä viestintään.

Kansainvälisten ja kansallisten verkostojen toiminnan seuranta tehdään sitoumusten seurannalla ja raportoinnilla. Verkostoja hyödynnetään osallistumalla erityisesti FISU-verkoston ja HINKU-verkoston kansallisiin tapahtumiin sekä Green Leaf -verkoston, Green City Accord, EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien, ICLEI:n ja Covenant of Mayors tapahtumiin.

Ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu toteuttavat valvontaohjelmien ja -suunnitelmien asettamia tavoitteita. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa vuosille 2020–2024 painopisteinä on varautuminen, viranomais- ja toimijayhteistyö sekä ympäristöterveydenhuollon laadunhallintajärjestelmän vakiinnuttaminen ja kehittäminen. Valvontasuunnitelmaa päivitetään tarkemmin seuraavalle vuodelle joulukuussa 2023. Eläinlääkintähuollon osalta valmistaudutaan uuden eläinlääkintähuoltolain vaatimiin merkittäviin muutoksiin ja turvataan edelleen ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys.

Ympäristönsuojelun tavoitteena on saada valvontasuunnitelmaan perustuva valvontaohjelma käytettäväksi heti vuoden 2024 alusta, mikä mahdollistaisi paremmin vuodenaikaan sijoittuvien tehtävien toteuttamisen. Vuonna 2024 joudutaan edelleen priorisoimaan lupa- ja valmisteluihin, määräaikaivalvontaan, akuuttiin valvontaan ja ympäristötilan seurantaan käytettävää resurssia. Henkilöstöresurssia tulee viemään myös lukuisten vireillä olevien hallintopakkojen käsittely. Pitkään jatkuneiden roskaantuneiden alueiden siivouttaminen on ollut parin viime vuoden keskeisiä tavoitteita samoin kuin vakavien tapausten saattaminen poliisitutkintaan.

Ympäristönsuojelun valvonnan toteuttamiseksi otetaan käyttöön uusi, paikkatietopohjainen valvontajärjestelmä, jonka käyttöönotto vaatii alkuvaiheessa resurssia. Järjestelmä tulee auttamaan koko kaupunkiorganisaatiota ympäristötietojen saamisessa. Pohjavesialueiden laajentuminen tarkoittaa lähes 20 ympäristönsuojelulain mukaan rekisteröidyn kohteen ympäristölupamenettelytarpeen selvittämistä. Lupaprosessin valmistelu tarkoittaa kohteiden riskiperusteista nykytilanteen tarkastelua sekä tarvittaessa ohjaamista ympäristölupaprosessiin. Vuonna 2023 valmistuvan luonnon monimuotoisuusohjelman käyttöönotto edellyttää ympäristönsuojelulta

yhdessä muiden toimialojen kanssa panosta toimenpiteiden käynnistämiseksi. Ilmanlaaduntarkkailu edellyttää vanhan hiukkasmittauslaittekannan uudistamista, jotta mittauksilla voidaan jatkossakin toteuttaa Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ilmanlaadun tarkkailusuunnitelman, strategian ja Greencity Accord sitoumuksen mukaisia tavoitteita.

Edistetään vesiensuojelua selvittämällä hajajätevesijärjestelmien kuormitusvaikutusta sekä järjestelmien nykytilannetta suhteessa lainsäädännön vaatimuksiin. Toteutetaan valvontaa ja neuvontaa erityisesti herkkien vesistöjen osalta. Edistetään kiertotaloutta neuvomalla yrityksiä valvonnan yhteydessä jätekirjanpidon ja siirtorekisterin käytön toteuttamisessa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskit ovat pääosin kuvattu toimialan yhteisessä osassa. Resurssien vaje voi aiheuttaa toisaalta virheitä viranomaistehtävissä, mikä voi johtaa korvausvastuuseen tai lupatulojen budjetoitua vähäisempään kertymään. Valvontatehtävistä saatavien tulojen kertyminen voi pienentyä tehtävien lisääntyessä, kuten esimerkiksi lainsäädännön muutosten kautta tai laajan erityistilanteen takia. Jäte- tai ympäristönsuojelulain mukaan hallintopakkona tehtävien puhdistettavien kohteiden menojen perintä voi olla tuloksetonta ja aiheuttaa arvaamattomia kuluja. Eläinlääkintähuollossa heikko sijaistilanne voi aiheuttaa katkoksia palvelutuotannossa ja eläinten hoidossa voi syntyä virheitä. Nämä voivat johtaa myös korvausvastuuseen.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	3 408	4 316	4 353	4 353
Toimintakulut	-3 488	-4 316	-4 353	-4 353
Toimintakate	-80	0	0	0

Etelä-Karjalan maaseututoimi

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle laissa säädetyt maataloustukikäsittelyt, riistavahinkoarviot ja hukkakauravalvonnat. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää eläintenpitäjä-, tukioikeus- ja hukkakaurarekistereitä. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Toimintaa ohjaa Ruokavirasto ja sen maksajavirastosopimus. Tukiin liittyviä päätöksiä tehdään vuosittain noin 5.000–6.000. Etelä-Karjalaan maksettujen maataloustukien määrä on noin 34 miljoonaa euroa vuodessa. Maaseututoimella on seitsemän toimipistettä, joissa työskentelee 11 viranhaltijaa.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Uusi maaseutuohjelma CAP27 ja rahoituskausi alkoi tammikuussa 2023. Alkanut rahoituskausi kestää vähintään vuoteen 2027 asti. Toiminnan pääpaino on laadukkaassa asiakaspalvelussa, jolla varmistetaan tukihakujen sujuvuus. Tilaluku pysynee samansuuruisena, mutta kotieläintilojen määrän odotetaan edelleen laskevan. Vuodesta 2023 alkaen tukia voi hakea vain sähköisesti, jolloin asiakaspalvelun luonne on muuttunut. Tämän vuoksi maaseutuhallinnossa rekrytointitarve eläköityvien tilalle on vähäistä.

Vuonna 2023 tukioikeusjärjestelmä lakkasi ja siihen varattu henkilöresurssi vapautuu. Kuitenkin 2023 alkaen tuenhakija voi peltotukien

osalta muuttaa tukihakemustaan lokakuun alkuun asti ja muuttaa syysilmoitustaan. Tämän muutosmahdollisuuden on arvioitu työllistävän maaseututoimea huomattavasti. Henkilöstön ja asiakkaiden koulutusta tehdään yhdessä Haminan ja Kouvolan maaseutupalvelujen sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa.

Maaseututoimessa pyritään lisäämään maaseudun kehittämistoimintaa CAP27-kaudella. Tätä toteutetaan esimerkiksi hanketoiminnalla. Tämä vaatii uudenlaista osaamista maaseututoimessa. Kehittämistoiminnan lisääminen on aloitettu verkostoitumalla alueen maaseudun kehittäjien kanssa. Tätä yhteistyötä jatketaan tulevaisuuden vuosina.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Uuden CAP27-ohjelmakauden sisällön vakiintumattomuus kauden alussa tuo omat haasteensa niin järjestelmien kuin erilaisten tehtävien osalta. Jatkavien maatilojen keskipeltoalan odotetaan kasvavan. Suuremmilla tiloilla maataloustukien hallinta on monimutkaisempaa ja taloudelliset riskit ovat suuria. Tämä kasvattaa henkilöstön osaamisvaatimuksia.

Maaseututoimella on yhteistoimintasopimus Haminan maaseutupalvelujen kanssa tukimaksujen hoitamiseksi tilanteissa, joissa jostain syystä oman maaseututoimen toiminta olisi estynyt. Merkittävä riskienhallintakeino maaseututoimessa on tehtävien eriyttäminen, mikä tarkoittaa sitä, että sama henkilö ei voi osallistua tukipäätösvalmistelun perättäisiin vaiheisiin.

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	758	776	786	786
Toimintakulut	-758	-776	-786	-786
Toimintakate	0	0	0	0

Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut

Toiminnan kuvaus

Etelä-Karjalan kunnat ovat solmineet kuntalain 54 §:n mukaisesti sopimuksen Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelujen järjestämisestä siten, että Lappeenrannan kaupunki järjestää koko maakunnan alueella kotoutumisen edistämistä annetun lain (1386/2010) mukaiset kuntien vastuulla olevat palvelut vuoden 2023 alusta lukien. Kunnat perustavat seurantaryhmän käsittelemään Etelä-Karjalan maahanmuuttopalveluiden toimintaa ja kehitystarpeita varten on perustettu seurantaryhmä, johon on kutsuttu edustajat kaikista kunnista.

Sopimuksen mukaisesti Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut järjestää kotouttamislain mukaiset kunnan järjestämisvastuulla olevat lakisääteiset tehtävät, joita ovat maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut sisältäen pakolaisten vastaanoton ja kuntaan muuton alkuvaiheen järjestelyt. Maahanmuuttopalvelut vastaa asiakkaiden alkukartoituksen järjestämisestä ja kotoutumissuunnitelman laatimisesta, seurannasta ja tarkistamisesta. Lisäksi maahanmuuttopalvelut huolehtii yhteistyössä alueen kuntien kanssa monialaisen yhteistyön koordinoinnista paikallistasolla sekä maakunnallisen kotouttamisohjelman laatimiseen, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan liittyvistä tehtävistä. Maahanmuuttopalvelut tukee alueen kuntia kustannusten korvaamiseen liittyvissä tehtävissä ja huolehtii korvausten hausta valtiolta sen omaan toimintaan liittyvien kustannusten osalta. Lisäksi Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut tarjoaa kunnille yleistä asiantuntija-apua ja konsultaatiota kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyen.

Maahanmuuttopalveluiden henkilöstön määrä on 11 henkilötyövuotta. Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelun pysyvät palvelupisteet sijaitsevat Lappeenrannassa ja Imatralla. Palvelupisteitä on tarvittaessa myös muissa kunnissa. Luumäen, Rautjärven ja Taipalsaaressa kunnantaloilta on vuokrattu työtilaa. Palvelua tuotetaan lähi- ja etäpalveluina asiakkaiden tarpeen mukaan.

Maahanmuuttopalveluiden nettomenot katetaan kuntien maksuosuuksilla. Maksuosuudet jaetaan kuntien kesken puoliksi ulkomaan kansalaisten ja puoliksi laskennallista korvausta tuovien henkilöiden määrän suhteessa.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maahanmuuttopalvelut siirtyivät hyvinvointialueen käynnistymisen myötä kuntiin. Vuoden 2023 aikana toimintaa on organisoitu kuntaympäristöön sopivaksi niin tilojen kuin myös toiminnan näkökulmasta. Vuoden 2023 aikana asiakaskunta on lisääntynyt koko Etelä-Karjalan alueella, erityisesti vastaanottojärjestelmästä kuntiin siirtyneiden ukrainalaisten osalta. Yksikön palveluja on kehitetty sekä uudelleenmuotoiltu asiakasmäärien lisääntymisen myötä.

Vuonna 2024 maahanmuuttopalvelujen perustehtävät säilyvät asiakastyön osalta pääosin ennallaan. Asiakasmäärien voimakkaan lisääntymisen vuoksi palveluverkosta ja toimintatapoja muokataan vastaamaan jatkuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön. Matalan kynnyksen ohjausta ja neuvonnan kehittämistä jatketaan TEM:n ra-

hoittamalla Momentti IV- hankkeella. Vuoden 2024 aikana suunnitellaan ja pilotoidaan International House -toiminnan konseptia. Vuoden 2025 voimaan tulevaan kotoutumislain kokonaisuudistukseen valmistaudutaan. Muutokset linkittyvät vahvasti työvoimapalvelujen uudistukseen. Etelä-Karjalan kuntien yhteinen kotouttamisohjelma vuosille 2021–2024 tulee päivittää vuoden 2024 aikana.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Maahanmuuttopalvelujen asiakaskunnan ja tehtävien lisääntyminen heijastuvat yksikön resurssitarpeisiin. Ukrainan sotatilanne vaikuttaa maahanmuuttopalvelujen toimintaan suoraan sekä välillisesti. Kotikuntamerkinän saaneet ukrainalaiset näkyvät lisääntyvinä asiakasmäärinä maahanmuuttopalvelujen asiakkuudessa myös vuonna 2024. Yhä jatkuvat sotatoimet Ukrainassa voivat johtaa uuteen pakolaisaaltoon. Lisäksi alueelle kaavailtu alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottoyksikkö sekä sitä kautta myönteisen päätöksen saaneiden lasten ja nuorten perheryhmäkoti lisäävät maahanmuuttopalvelujen resurssien tarvetta. Vastaanottokeskuksista kuntiin siirtyvien kokonaismääriä ei voida varmasti ennustaa. Paikallisten oppi-

laitosten koulutusviennin kautta alueelle muuttaa enenevässä määrin tutkinto-opiskelijoita ja heidän perheenjäsenensä. Ohjauksen ja neuvonnan tarve tulee lisääntymään merkittävästi. Vuoden 2023 aikana on ollut haasteita toimitilojen riittävyyden ja sisäilmahaasteiden kanssa. Toimintoja ja tehtäviä pyritään organisoimaan toimintaympäristömuutokset huomioiden. Tarve toimitilojen muutoksille on kuitenkin olemassa.

Maahanmuuttopalvelut 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	730	743	696	688
Toimintakulut	-730	-743	-696	-688
Toimintakate	0	0	0	0

Lappeenrannan seudun joukkoliikenne

Toiminnan kuvaus

Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen tehtävänä on tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena järjestää Lappeenrannan ja Imatran joukkoliikenne lainsäädännön vaatimusten sekä kaupunkien keskinäisen sopimuksen mukaisesti.

Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen toiminnasta vastaa Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunta. Seudullisen joukkoliikenteen järjestämiseen kuuluvat joukkoliikenteen suunnittelu, järjestäminen ja hankinnat, Imatran ja Lappeenrannan välisen liikenteen palvelutasosta päättäminen sekä kaupunkien sisäisen liikenteen palvelutason vahvistaminen kaupunkien palvelutasotavoitteiden mukaisesti. Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunta päättää myös joukkoliikenteen toimeenpanosta sekä reiteistä, aikatauluista, lipputuotteista ja hinnoista. Lappeenrannan seudun joukkoliikenne edistää joukkoliikennettä tukevien matkaketjujen toteuttamista järjestämällä edellytyksiä eri kulkumuotojen kohtaamiselle. Lisäksi joukkoliikenteen tiedottaminen, markkinointi sekä yhteisen brändin kehittäminen sekä joukkoliikennettä koskevien lausuntojen antaminen kuuluvat vastuualueen tehtäviin.

Lappeenrannan seudun joukkoliikenne järjestää myös Lappeenrannan koulukuljetukset ja tekee niihin liittyvät päätökset ja lausunnot.

Taloussuunnitelma 2024–2026

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lappeenrannan seudun joukkoliikenne aloittaa toimintansa vuoden 2024 alusta. Sitä ennen kaupungit ovat vastanneet itse oman alueensa joukkoliikenteen järjestämisestä. Vuodelle 2024 painopisteenä on uuden toimivaltaisen alueen toiminnan käynnistäminen ja yhteistyö- sekä päätöksentekomallien luominen.

Joukkoliikenteen tilanne jatkuu haastavana, vaikkakin joukkoliikenteen matkustajamäärä on noussut vuoden 2019 tasolle. Joukkoliikenteen järjestämiskustannukset ovat indeksien nousun takia kasvaneet merkittävästi. Tähän on kuitenkin varauduttu lisäämällä Lappeenrannan osalta joukkoliikenteen maksuosuutta.

Joukkoliikenteen uusi lippu- ja maksujärjestelmä otetaan käyttöön alkuvuonna 2024. Tämä vaikuttaa laajasti joukkoliikenteen käyttäjiin. Lappeenrannan koulukuljetuksien osalta selvitetään mahdollisuudet kuljetuksien suunnittelujärjestelmän hankintaan.

Vuoden 2024 aikana käynnistetään Imatran ja Lappeenrannan paikallisliikenteiden kilpailutukset. Lakisääteiset puhtaan kaluston vaatimukset vaikuttavat joukkoliikenteen kuljetuspalvelujen ostoihin jatkossa. Tulevissa kilpailutuksissa tulee huomioida lainmukaiset vaatimukset sähkökäyttöisten ja muiden puhtaiden ajoneuvojen osalta.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Joukkoliikenteen taloussuunnittelu on haastavaa. Joukkoliikenteellä on käytössä pitkät liikennöintisopimukset, jotka on sidottu indekseihin. Myös lipputulosten ja valtionavustuksen vaikutukset talouteen ovat merkittävät. Lippujen hinnoittelun muutosprosessi on aikaa vievä ja niiden vaikutukset näkyvätkin usein vasta pidemmällä aikavälillä.

Lappeenrannan seudun joukkoliikennelautakunta päättää joukkoliikenteen hankinnoista ja vastaa siitä, että kaupunkien maksusuudet riittävät toiminnan rahoittamiseen. Riskinä on, että maksusuudet eivät riitä kattamaan kuluja. Tähän voi vaikuttaa myös kustannustason nousu hankintoja tehdessä.

Joukkoliikenteessä otetaan alkuvuonna käyttöön uusi lippu- ja maksujärjestelmä. Käyttöönottoprojektissa on ollut paljon toimittajasta johtuvia haasteita ja on mahdollista, että ongelmat jatkuvat myös käyttöönoton jälkeen.

Lappeenrannan seudun joukkoliikenne 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	12 928	12 905	12 825
Toimintakulut	0	-12 928	-12 905	-12 825
Toimintakate	0	0	0	0

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuus

Lappeenrannan hankintapalvelujen maksuosuus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-208	-221	-225	-225
Toimintakate	-208	-221	-225	-225

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 135	-2 200	-2 228	-2 228
Toimintakate	-2 135	-2 200	-2 228	-2 228

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-289	-297	-300	-300
Toimintakate	-289	-297	-300	-300

Maahanmuuttopalveluiden maksuosuus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-400	-421	-426	-426
Toimintakate	-400	-421	-426	-426

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 370	-1 424	-1 424	-1 424
Toimintakate	-1 370	-1 424	-1 424	-1 424

E-K työllisyyspalveluiden maksuosuus 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	-13 502	-13 502
Toimintakate	0	0	-13 502	-13 502

Varaus maakunnalliseen palvelutoimintaan 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	-90	-219
Toimintakate	0	0	-90	-219

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuudet yht 1000 €				
	KS 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 402	-4 563	-18 195	-18 324
Toimintakate	-4 402	-4 563	-18 195	-18 324

Investointiosa

Investointien talousarvio ja taloussuunnitelma

AINEETON OMAISUUS	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kutilan kanava. Kustannusarvio 2,5 Me	390 000	240 000	26 000	1 000 000	1 000 000
Itärata. Kustannusarvio 3,6 Me	119 000	28 000	115 000	140 000	228 000
Maaseutualueiden valokuituyhteydet. Kuntarahoitusosuus 1,7 Me	200 000		200 000	200 000	200 000
Kartoitus. 0,2 Me joka 4. vuosi	175 000				
Yhteensä	884 000	268 000	341 000	1 340 000	1 428 000

KIINTEÄ OMAISUUS	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Maanhankinta. KH:n valtuus 5 Me, arvioitu käyttö 1 Me	1 000 000		1 000 000	1 000 000	1 000 000
Pienet maanhankinnat	200 000		200 000	200 000	200 000
Voisalmen koulun purkaminen			300 000		
Sammontalon edellyttämät purkutoimet	1 056 000				
Yhteensä	2 256 000	0	1 500 000	1 200 000	1 200 000

ELINKEINOPOLIITTISET INFRASTRUKTUURIHANKKEET	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Elinkeinopoliittiset infrastruktuurihankkeet 2019–2025	1 163 000		896 000	1 125 000	
Pajarilan ja Mustolan teollisuusalueet			550 000	1 400 000	3 925 000
Yhteensä	1 163 000	0	1 446 000	2 525 000	3 925 000

LIIKUNTAPAIIKKARAKENTAMINEN	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Yhteensä	1 594 000	212 000	2 830 000	250 000	50 000

IRTAIN OMAISUUS	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Yhteensä	700 000		700 000	700 000	700 000

ENSIKERTAINEN VARUSTAMINEN	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lasten ja nuorten palveluiden ensikertainen varustaminen	277 000	0	317 000	4 522 000	1 561 000
Kulttuuripalveluiden ensikertainen varustaminen			0	1 400 000	0
Yhteensä	277 000	0	317 000	5 922 000	1 561 000

TALONRAKENNUS	Valm. vuosi	Arvion laji	Hankkeen talousarvio	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Peltolan päiväkodin 2-kerr osan peruskorjaus	2025	HA	3 000 000	3 000 000	100 000		2 900 000	
Pääkirjaston peruskorjaus	2025	HA	14 000 000	5 487 000	4 587 000	3 000 000	4 500 000	
Korvenkylän koulu	2024	TH	4 600 000	2 542 000	262 000	1 800 000		
Pulpin päiväkodin peruskorjaus	2025	HA	1 700 000	100 000	100 000		1 600 000	
Sammontalo	2025	TH	44 300 000	9 599 000		19 100 000	13 300 000	
Voisalmen koulu, päiväkoti ja kirjasto	2025	HA	18 000 000	455 000	405 000	7 500 000	10 000 000	
Kesämäen koulun ruokalarak peruskorjaus	2025	HA	1 600 000			100 000	1 500 000	
Museon kokoelmatilat	2025	HA	6 000 000	192 000	122 000	3 000 000	2 800 000	
Monitoimiareena	2027	HA	49 300 000	513 000	413 000		400 000	15 000 000
Kimpisen koulu, Pohjolankatu 23	2026	HA	22 300 000	50 000	50 000	400 000	11 850 000	10 000 000
Sisäliikuntahalli	2025	HA	14 000 000	50 000		6 050 000	7 900 000	
Lappeenrannan uimahallin uudisrakennus	2027	HA	28 100 000	50 000	40 000	100 000	500 000	9 500 000
Uus-Lavolan päiväkodin peruskorjaus	2027	HA	2 900 000				100 000	1 500 000
Pienet investointihankkeet				3 846 000	670 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Toiminnalliset muutokset, käyttäjä rahoittaa				50 000		50 000	50 000	50 000
Hankevaraus, kaupunginhallitus				1 000 000		2 000 000	1 000 000	1 000 000
Yhteensä			206 800 000	26 934 000	6 749 000	45 600 000	60 900 000	39 550 000
<p>Hankkeen talousarvion lajit: HA hinta-arvio, TH tavoitehintaa, KA kustannusarvio. Arviot ja niiden merkitys on kuvattu yksityiskohtaisissa perusteluissa kohdassa 4.8.</p>								

INVESTOINNIT YHTEENSÄ	TA 2023	Arv. siirto 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Aineeton omaisuus	884 000	268 000	341 000	1 340 000	1 428 000
Kiinteä omaisuus	2 256 000	0	1 500 000	1 200 000	1 200 000
Yhdyskuntatekniikka	8 017 000	0	7 092 000	7 217 000	7 300 000
Elinkeinopoliittiset infrastruktuurihankkeet	1 163 000	0	1 446 000	2 525 000	3 925 000
Liikuntapaikkarakentaminen	1 594 000	212 000	2 830 000	250 000	50 000
Irtaimisto	700 000	0	700 000	700 000	700 000
Ensikertainen varustaminen	277 000	0	317 000	5 922 000	1 561 000
Talonrakennus	26 934 000	6 749 000	45 600 000	60 900 000	39 550 000
Yhteensä	41 825 000	7 229 000	59 826 000	80 054 000	55 714 000

Konsernituloslaskelma

Milj. euroa	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	408,8	314,7	271,0	282,2	283,1
Toimintakulut	-799,6	-431,7	-402,4	-420,6	-423,5
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Toimintakate	-390,0	-117,0	-131,3	-138,4	-140,4
Verotulot	330,5	181,0	176,5	179,5	183,5
Valtionosuudet	147,6	41,2	40,0	45,3	42,6
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	0,2	0,0	0,3	0,2	0,2
Muut rahoitustuotot	1,4	0,0	0,9	1,1	1,2
Korkokulut	-4,6	-9,6	-13,7	-15,1	-15,8
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,5	-0,8	-0,9	-0,9
Vuosikate	85,0	95,1	71,8	71,8	70,4
Poistot ja arvonalentumiset:					
Poistot	-53,3	-51,1	-50,7	-51,8	-55,5
Omistuksen eliminointierot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulos	31,5	44,0	21,1	20,0	14,9
Tilinpäätössiirrot	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3
Tilikauden verot	-1,8	-3,0	-1,4	-2,8	-2,7
Laskennalliset verot	-2,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Vähemmistöosuudet	0,3	-0,4	-0,6	-0,8	-0,9
Tilikauden ylijäämä	27,9	41,0	19,4	16,6	11,5

Talousarvio 2024–2026

Konserniyhteisöt

Konserniyhteisöt

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Martti Mäkelä

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu -konserni toteuttaa omistajansa Lappeenrannan kaupungin määrittelemää asuntopolitiikkaa omistamalla, ylläpitämällä, rakentamalla sekä vuokraamalla kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiön omistuksessa on erityisryhmät mukaan lukien noin 5.000 vuokra-asuntoa.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Vuonna 2024 yhtiön liikevaihdon ennustetaan kasvavan 1,4 % edellisen vuoden budjettiin verrattuna. Vuokrat nousevat rajoitusten alaisissa taloissa 0–4,4 % ja rajoituksista vapaissa taloissa 0–4,9 %. Tuloksen ennustetaan kasvavan edelliseen vuoteen nähden 15,2 %. Liikevaihdon ja tuloksen osalta suunnan vuosille 2025–2026 ennustetaan noudattavan vuoden 2024 linjaa, joskin vallitseva maailmanpoliittinen tilanne vaikeuttaa huomattavasti ennustamista.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Yhtiön sitovat tavoitteet kaupunginvaltuustoon nähden:

1. Asuntojen taloudellinen käyttöaste on vuosikeskiarvolla mitattuna pysyvästi yli 95 %.
2. ARA-asuntojen keskivuokra on vähintään 20 % alle kaupungin vapaarahoitteisten asuntojen keskivuokran.
3. Vuosittain liitetään vähintään 300 uutta asuntoa huoneisto-kohtaiseen veden mittaukseen ja laskutukseen. Tällä saavutetaan vähintään 20 %:n veden säästö kyseisissä asunnoissa.

Tavoitteet pysyvät samansuuruisina vuosina 2025–2026.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Maaliskuussa 2024 aloitetaan kahden kerrostalon peruskorjaus. Vuonna 2024 investointien määrän arvioidaan olevan 3,5 miljoonaa euroa ja jatkossa investointien määrän arvioidaan olevan noin 6 miljoonaa euroa vuodessa. Investoinnit on tarkoitus toteuttaa siten, että yhtiön nettolainamäärä ei kasva pidemmällä aikavälillä. Suunnitteilla ei ole uusia rakennejärjestelyjä. Investoinnit pyritään rahoittamaan valtion takaamilla korkotukilainoilla.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskitekijät:

1. Korkojen nousun jatkuminen
2. Energian hintojen, rakennuskustannusten ja palvelujen hintojen nousun jatkuminen
3. Vuokra-asuntojen kysynnän lasku.

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	32 666	34 235	34 712	1,4 %	34 985	35 070
Liiketoiminnan muut tuotot	341	130	117	-10,0 %	120	120
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-1 477	-1 724	-1 752	1,6 %	-1 781	-1 798
Poistot ja arvonalentumiset	-7 090	-7 131	-6 756	-5,3 %	-6 383	-6 122
Liiketoiminnan muut kulut	-20 155	-21 254	-20 940	-1,5 %	-21 323	-21 654
LIKETULOS	4 285	4 256	5 381	26,4 %	5 618	5 616
Rahoitustuotot	44	40	239	497,5 %	180	180
Rahoituskulut	-1 124	-2 989	-4 114	37,6 %	-4 240	-4 198
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	3 205	1 307	1 506	15,2 %	1 558	1 598
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-692	-261	-301	15,3 %	-312	-320
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	2 513	1 046	1 205	15,2 %	1 246	1 278

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	180 820	178 099	172 769
Aineettomat hyödykkeet	70	68	0
Aineelliset hyödykkeet	179 775	177 061	171 780
Sijoitukset	975	970	989
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	15 368	15 175	16 015
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	9 336	8 875	2 995
Rahoitusarvopaperit	1 423	1 400	1 450
Rahat ja pankkisaamiset	4 609	4 900	11 570
VASTAAVAA YHTEENSÄ	196 188	193 274	188 784
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	42 207	42 815	44 458
Osakepääoma	11 209	11 209	11 209
Arvonkorotusrahassto	0	0	0
Muut omat rahastot	8 949	8 949	8 949
Ed. tilikausien voitto/tappio	19 536	21 611	23 095
Tilikauden voitto/tappio	2 513	1 046	1 205
Vähemmistöosuus	1 310	1 352	1 310
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	4 006	4 175	4 287
Vieras pääoma (yht.)	148 665	144 932	138 729
Pitkäaikainen vieraspääoma	138 077	133 632	128 129
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 588	11 300	10 600
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	196 188	193 274	188 784

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	25	26	25
Investoinnit (1000 €)	3 788	3 500	3 500
Ulkoiset lainat (1000 €)	144 332	139 725	132 844
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	7 713	6 226	4 712
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	3	0	1
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	6,1	2,5	2,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,2	3,1	3,5
Liikevoitto %	13,1	12,4	15,5
VAKAVARAISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	22,2	22,2	23,5
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	1,5	1,2	1,4
Quick ratio	1,5	1,2	1,4
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	19	21	26
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	350	380	420
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Lappeenrannan Energia Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Arto Nikkanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Kaupunki perusti emoyhtiön vuonna 2003. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Vuosi 2023 on ollut jälleen monella tapaa poikkeuksellinen vuosi varsinkin energiamarkkinoilla. Erityisesti biopolttoaineiden ja myös muiden polttoaineiden hinnat ovat jatkaneet totuttua korkeammalla tasolla, mutta sähkön hinnat ovat laskeneet vuodesta 2022 huomattavasti Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitoksen kaupallisen käytön alettua sekä kasvaneen tuulivoimakapasiteetin ansiosta.

Kaikkien liiketoimintojen kustannuskehitystä on haastanut huomattava kustannusinflaatio, joka on nostanut palvelujen ja tarvikkeiden hintatasoa totuttua nopeammin.

Vuoden 2024 osalta markkinahinnat jatkavat vuonna 2023 totutulla lähivuosia maltillisemmalla tasolla, mutta hintatasoon liittyy nyky-

sessä geopoliittisessa tilanteessa merkittäviä epävarmuuksia. Konsernin liikevaihdon ennustetaan maltillisesti kasvavan vuoden 2023 ennustetusta tasosta hinnanmuutosten sekä lisääntyvän tuulivoimantuotannon johdosta.

Vuosille 2025 ja 2026 ennustetaan selkeää liikevaihdon kasvua lisääntyvän tuulivoimakapasiteetin valmistumisen johdosta. Vuosien 2025 ja 2026 markkinahinnat ovat arvioitu markkinahintaennusteiden sekä johdannaisten noteerausten perusteella. Markkinahintatasoon vaikuttaa kuitenkin huomattavasti toteutuva vesitilanne sekä ulkolämpötila. Pitkän tähtäimen suunnitelma on laadittu keskimääräisen vuoden perusteella.

Sähköverkkoliiketoiminnan tulokseen vaikuttaa keskeisesti sähköverkon valvontamalli, jonka on oletettu budjetoitihetkellä säilyvän nykyisenkaltaisena, koska uutta mallia ei vielä ole vahvistettu vuosille 2024–2031. Mallin vaikutukset vahvistuvat loppuvuoden 2023 aikana.

Energia-konsernin liikevaihto asettuu vuonna 2024 tasolle 107 miljoonaa euroa ja vuosina 2025–2026 tasolle 116–117 miljoonaa euroa. Tilikauden tulosenuste vuodelle 2024 on 4,7 miljoonaa euroa ja vuodelle 2025 noin 10,8 miljoonaa euroa ja 2026 10,4 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Energiayhtiö tulouttaa kaupungille osinkoina 3,6 miljoonaa euroa ja maksaa korkokuluja kaupungille noin 7,6 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Energiayhtiöllä on tavoitteena olla hiilineutraali vuonna 2026. Konsernilta edellytetään investointeja tämän tavoitteen toteutumisen varmistamiseksi.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenneratkaisut taloussuunnitel-makaudella

Vuoden 2024 investoinnit ovat tasolla 35,2 miljoonaa euroa. Investointeja on siirtynyt vuodelta 2023 vuodelle 2024: muun muassa Meltolan puhdistamo 4,0 miljoonaa euroa, kaukolämpöakku 3,7 miljoonaa euroa, kiinteistöjen peruskorjauksia noin 3 miljoonaa euroa sekä tuulivoimahankkeita noin 3,7 miljoonaa euroa.

Kokonaisuutena investoinnit jakautuvat seuraavasti:

- Sähköverkko 10,0 Me
- Lämpöverkko 2,0 Me
- Vesiverkostot 5,8 Me
- Lämmöntuotanto 4,6 Me
- Sähköntuotanto (tuulivoima) 3,7 Me
- Veden tuotanto ja jäteveden puhdistus 1,1 Me
- Meltolan puhdistamo 4 Me
- Muut (IT, kiinteistöt, ajoneuvot) 4,0 Me

Vuosien 2025 ja 2026 investointitasot ovat 29,5 miljoonaa euroa ja 25,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 investointien rahoittamiseksi varaudutaan ottamaan ulkopuolista lainaa noin 10 miljoonaa euroa, mikäli kassatilanne sen vaatii. Olemassa olevia ulkoisia lainoja lyhennetään noin 5,0 miljoonaa euroa. Muille taloussuunnitelman vuosille ei ole ennakoitu lainannostoja.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Energia-alan kehitykseen liittyy Ukrainan sodan ja Euroopan energiakriisin takia merkittäviä epävarmuuksia. Lappeenrannan Energian osalta epävarmuuksia on eniten sähkön tuotannon ja lämpöliiketoiminnan taloudellisen kehityksen vuoksi.

Infra-alan turvallisuusriskit ovat kohonneet vallitsevan turvallisuustilanteen vuoksi. Kohonneisiin riskeihin varaudutaan hyvällä ennakko- ja varautumissuunnittelulla.

Yhtiön sähköntuotantoliiketoiminnan kannattavuus riippuu voimakkaasti sähkön markkinahintojen kehityksestä, johon vaikuttaa polttoaineiden ja päästöoikeuksien markkinahinnat sekä erityisesti pohjoismaiden vesivarastojen tilanne.

Sähköverkkoliiketoiminnassa valvontamalli päivittyy vuoden 2024 alusta ja uuden valvontamallin rakenne varmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä. Valvontamallin rakenteeseen liittyy tällä hetkellä epävarmuutta. Todennäköisesti malli tulee muuttumaan vuonna 2016 käyttöön otetusta.

Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa on saavuttanut lainvoiman kuten myös vaihemaakuntakaava. Tällä hetkellä laitoksen toteutusvuosiksi on ennakoitu 2028–2030. Aikataulu on voimakkaasti riippuvainen eri luvitusvaiheiden kestosta. Toikansuon jätevedenpuhdistamon ympäristölupa on voimassa 2025 loppuun asti. Luvan jatkamista valmistellaan.

Lappeenrannan Energia Oy – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	128 925	159 906	107 053	-33,1 %	116 702	116 120
Liiketoiminnan muut tuotot	4 146	613	597	-2,6 %	600	600
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-80 803	-103 059	-64 037	-37,9 %	-66 000	-66 200
Henkilöstökulut	-7 949	-8 620	-8 696	0,9 %	-8 700	-8 700
Poistot ja arvonalentumiset	-16 712	-16 312	-16 682	2,3 %	-17 000	-17 000
Liiketoiminnan muut kulut	-4 853	-4 263	-4 205	-1,4 %	-4 300	-4 300
LIIKETULOS	22 754	28 265	14 030	-50,4 %	21 302	20 520
Rahoitustuotot	827	0	600	-	700	800
Rahoituskulut	-8 250	-8 165	-8 979	10,0 %	-8 792	-8 644
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	15 331	20 100	5 651	-71,9 %	13 210	12 676
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %		
Verot	-2 966	-2 600	-900	-65,4 %	-2 400	-2 300
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %		
TILIKAUDEN TULOS	12 365	17 500	4 751	-72,9 %	10 810	10 376

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	398 369	324 387	427 994
Aineettomat hyödykkeet	7 751	8 284	6 700
Aineelliset hyödykkeet	242 092	253 322	264 771
Sijoitukset	148 526	62 781	156 523
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	42 656	26 000	36 500
Vaihto-omaisuus	4 289	5 000	5 000
Saamiset	36 623	20 000	30 000
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	1 744	1 000	1 500
VASTAAVAA YHTEENSÄ	441 025	350 387	464 494
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	184 280	102 308	190 042
Osakepääoma	10 000	10 000	10 000
Arvonkorotusrahasto	93 536		93 536
Muut omat rahastot	10 838	10 838	10 838
Ed. tilikausien voitto/tappio	57 541	72 426	70 917
Tilikauden voitto/tappio	12 365	17 500	4 751
Vähemmistöosuus	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	16 747	15 000	15 000
Vieras pääoma (yht.)	239 998	233 079	259 452
Pitkäaikainen vieraspääoma	188 771	201 632	218 249
Lyhytaikainen vieraspääoma	51 227	31 447	41 203
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	441 025	350 387	464 494

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	112	115	110
Investoinnit (1000 €)	28 319	36 415	35 245
Ulkoiset lainat (1000 €)	33 085	43 085	50 424
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	33 085	43 085	40 609
Kaupungin antolainat (1000 €)	99 195	89 761	99 195
Leasingvastuut (1000 €)	44	25	44
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	9,3	12,2	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,3	14,0	3,9
Liikevoitto %	17,6	17,7	13,1
VAKAVARAISSUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	41,8	29,2	40,9
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	0,7	0,7	0,8
Quick ratio	0,0	0,0	0,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	5 671	5 700	5 800
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	487	500	500
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	3 740	3 740	3 740

Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

LATO-konsernin rakenne ja toiminta-ajatus

Lappeenrannan Toimitilat Oy

Lappeenrannan Yritystila Oy

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd

Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus

Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus

Lappeenrannan Matkakeskus Oy

Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy

Williparkki Oy

Lappeenrannan Toimitilat-konsernin tärkeimpänä tavoitteena ja tehtävänä on varmistaa, että kaupungin toimialoilla ja kaupunkikonsernin ulkopuolisilla vuokralaisilla on käytössään käyttötarkoitukseen sopivat, terveelliset ja turvalliset toimitilat. Tilojen käytön tehostaminen, tilojen yhteiskäytön, muunneltavuuden ja monikäyttöisyyden lisääminen ovat koko kaupunkikonsernin talouden kannalta olennaisia asioita, joissa täytyy onnistua, kun uusia toimitiloja rakennetaan ja järjestetään seuraavien vuosikymmenten ajaksi. Tavoitteena on hiilineutraalit toimitilat vuoteen 2030 mennessä.

Konserniyhtiöiden toimialaan kuuluvat myös satamatoiminnot ja maksullinen pysäköinti.

Tilakeskus vastaa Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus-

ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön. Tilakeskus vastaa myös Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vuokrautuista kaupungin omistamista rakennuksista. Tilakeskuksen vastuulla on myös useita myytäviä ja purettavia rakennuksia, jotka eivät ole enää palvelutuotannossa.

Tilakeskus hankkii edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä. Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n välillä on voimassa oleva palvelusopimus edellä mainittujen tehtävien hoitamisesta.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Toimintaympäristön isot muutokset, kuten koronapandemia ja Ukrainan sota, korkojen nousu, rahoituksen vaikeutuminen sekä maailmalaajuinen pula energiasta ja raaka-aineista sekä voimakas rakentamisen kysyntä ovat vaikuttaneet rakennushankkeiden etenemiseen viime vuosien aikana. Rakentamisen kustannustason nousu on ollut poikkeuksellisen voimakasta. Vuoden 2023 aikana rakentamisen määrä on vähentynyt huomattavasti, mutta sen vaikutusta urakkahintojen laskemiseen odotetaan edelleen. Joidenkin tuotantopaneosten hinnat ovat laskeneet vuoden aikana, mutta osa hinnoista on ollut edelleen nousussa.

Toiminnallisesti tulevien vuosien painopiste tulee olemaan käynnissä olevien pääasiassa kunnallista palvelutuotantoa palvelevien talonrakennushankkeiden toteutuksessa. Merkittävimpiä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita ovat Sammontalo ja Korvenkylän koulu, Voisalmen päiväkodin, koulun ja kirjaston sisältävä rakennus, pääkirjasto, museon kokoelmatila, nuorisotila Monari ja sisäliikuntahalli.

Kuntalain mukaisen yhtiöittämisvelvollisuuden toteuttamiseksi markkinoille vuokrattujen rakennusten omistus on siirtynyt Yritystila Oy:lle vuoden 2023 alusta. Siirtyneiden kohteiden vuokratsojen päivittäminen markkinaehtoisiksi on aloitettu ja sitä jatketaan vuonna 2024.

Lappeenrannan Yritystila Oy on ollut kiinteistötoiminnan asiantuntijana useissa erikokoisissa Lappeenrannan kaupungin elinkeinostrategisissa kiinteistö-, toimitila- ja sijoittautumishankkeissa. Hankkeiden tavoitteena on kaupungin vetovoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä edellytysten luominen uusille työpaikoille. Hankkeita on eri kehitysvaiheissa.

Toimitilavuokraustoimintaan korona aiheutti kauaskantoisia vaikutuksia. Suuret yritykset ja organisaatiot tulevat luultavasti valitsemaan pienempiä toimistokomplekseja työntekijöiden kotien lähetyviltä yhden suuren toimitilan sijaan. Koronakriisin jälkeen, joustavien toimitilojen kysyntä tulee oletettavasti vain kasvamaan, kun työntekijät jatkavat osittaista etätyöskentelyä vielä pitkään.

Lappeenranta Free Zone Oy Ltd vastaa kaupungin rahti-, matkustaja- ja veneilysatamien kunnossapidosta, kehittämisestä ja markkinoinnista. Yhtiön Raipossa ja Mustolassa sijaitsevat varastohallit ja -kentät on vuokrattu varasto- ja logistiikkatoimintaan.

Satamayhtiön toiminnan ennustettavuutta vaikeuttaa edellisvuosien tapaan Mustolan sataman asiakkaiden liiketoimintoihin Venäjän hyökkäyssodasta johtuva epävarmuus. Lappeenrannan logistinen asema ja yhteydet sekä Mustolan alue kiinnostavat kuitenkin edelleen logistiikka- ja huolinta-alan yrityksiä. Myös kiertotalouteen erikoistuneet yhtiöt ovat osoittaneet kiinnostuksensa alueeseen. Mustolan logistiikkakeskuksen hyödyntäminen metsäteollisuusyritysten välivarastointipaikkana on ollut aiempina vuosina voimakkaassa kasvussa, joskin metsäteollisuuden laskussa olleen talousuhdanteen on vuoden 2023 lopulla arvioitu vaikuttavan Mustolan kenttäalueiden vuokraukseen negatiivisesti 2024 aikana. Kaavoitus mahdollistaa logistiikkakeskuksen laajentumisen tulevaisuudessa ja alueen markkinointia tullaan kehittämään jatkossa muun muassa nostamalla uusittu Mustolan yritys- ja logistiikkapuisto-brändi näkyvämmäksi, uudistettujen Port Of Lappeenranta -websivujen avulla sekä tehostetulla sijoittumismarkkinoinnilla yhdessä kaupunkikonsernin muiden sidosryhmien kanssa.

Veneilyharrastuksen alueelliseen kilpailukykyyn ja laadukkuuteen vaikuttaa satamayhtiön tuotteiden ja palveluiden jatkuva kehittäminen ja ylläpito. Pienvenesatamien laituri-infran tekninen käyttöikä lähestyy loppuaan monissa pienvenesatamissa lähivuosina ja uusinvestointien tarve korostuu. Vuosille 2024–2027 yhtiö laatii pienvenesatamien kehitys- ja investointisuunnitelman ja uusinvestoinnit käynnistetään vuoden 2024 aikana muun muassa kilpailuttamalla Halkosaaren pienvenesataman laitureiden suunnittelukokonaisuus loppuvuodesta 2023. Raipossa varastojen vuokrausasteen arvioidaan pysyvän edellisvuosien kaltaisena.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminta on ollut keskeytyksissä veroasioihin liittyvän muutoksenhaun ajan. Lappeenrannan

kaupunginhallitus käsitteli 20.6.2022 Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n asemaa ja päätöksen mukaan tarkoituksenmukaista on toistaiseksi jatkaa menettelyä, jossa Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannon käytössä olevan rakennusomaisuuden omistus on kaupungilla ja kyseessä olevan rakennusomaisuuden hallinta-, hankkejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluiden järjestämisestä vastaaminen on tilakeskuksen tehtävä niin, että järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Näin ollen Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:llä ei toistaiseksi ole liiketoimintaa, mutta yhtiönä se jää vielä olemaan.

Williparkki Oy:n tehtävänä on Lappeenrannan kaupungin omistamien maksullisten kadunvarsi- ja aluepysäköintipaikkojen operoiminen sekä yhtiön omistamien ja hallinnoimien maanalaisten pysäköintitalojen ylläpito ja operointi. Maanpäällisten alueiden autopaikkamäärän arvioidaan olevan tulevana kesäkautena noin 530 autopaikkaa ja talvikaudella noin 380 autopaikkaa. Pysäköintitaloissa (P-City, P-Pormestari ja P-Tori) yhtiöllä on hallinnassaan noin 870 autopaikkaa. Yhtiö operoi myös keskussairaalan, rautatieaseman ja lentoaseman pysäköintialueita.

Kadunvarsipaikkojen lukumäärä on viime vuosina vakiintunut nykyiseen määrään, mutta keskusta-alueella käynnissä olevat tai käynnistytävät rakennushankkeet tai tapahtumat voivat tilapäisesti vähentää paikkoja. Yhtiö varautuu omalta osaltaan edistämään keskusta-alueen kehittämishankkeita omalla toimialallaan. Lisäksi se varautuu parantamaan pysäköinnin opastusjärjestelmää yhteistyössä kaupungin kanssa.

Konsernin liikevaihdon arvioidaan vuonna 2024 olevan 12.663.000 euroa. Vuosien 2025–2026 liikevaihdon arvioidaan pysyvän lähellä vuoden 2024 tasoa.

Vuonna 2024 konsernin tuloksen arvioidaan olevan -326 000 euroa. Vuosien 2025–2026 tuloksien arvioidaan jäävän myös tappiollisiksi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

- Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen
- konsernin tuloutustavoite 150.000 euroa

Investoinnit ja suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Tulevina vuosina konserniyhtiöt tekevät omistamiensa ja hallinnoimiensa kiinteistöjen ja muiden kohteiden PTS-suunnitelmien mukaisia peruskorjaus- ja -parannushankkeita sekä toteuttavat tarvittaessa kaupungin omistajaohjauksen mukaisia toimitila- ja kiinteistöhankeita. Tiettyihin kohteisiin toteutetaan myös tarkoituksenmukaisia lämmitysjärjestelmämuutosinvestointeja. Williparkki Oy varautuu parantamaan pysäköinnin opastusjärjestelmää yhteistyössä kaupungin kanssa.

Lappeenrannan Yritystila Oy ja Williparkki Oy hoitavat ulkoisia lainasalkkujaan maksusuunnitelmien mukaisesti.

Williparkin ja Yritystilan huonosta maksuvalmiudesta johtuen emoyhtiö Lappeenrannan Toimitilojen antama lyhytaikainen 700.000

euron laina Williparkille ja 1.500.000 euron laina Yritystilalle joudutaan uusimaan vuonna 2024 ja antamaan lisärahoitusta emon maksuvalmiuden puitteissa.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin riskienhallinta on systemaattista ja ennakoivaa toimintaa, jonka avulla arvioidaan ja hallitaan liiketoimintaan liittyviä mahdollisuuksia, riskejä ja uhkatekijöitä. Riskienhallinta on osa konsernin jatkuvaa toimintaa. Riskinkantokyvyn ylittäviin riskeihin on varauduttu muun muassa vakuutuksin. Syksyllä 2021 on laadittu koko konsernin kattava riskienhallintasuunnitelma, mikä pitää sisällään myös yhtiökohtaiset riskikartoitusraportit.

Keskeisimmät riskit liittyvät talouteen niin vuokratuottojen muodossa kuin myös rahoituskulujen sekä maksuvalmiusongelmien muodossa. Myös keskenoleva tietojärjestelmien uudistaminen on nähty välttämättömäksi, jotta esimerkiksi sopimushallintaan liittyviä riskejä voidaan hallita paremmin.

Koronapandemian ja Ukrainan sodan aiheuttamat vaikutukset näkyvät edelleen monella tapaa konserniyhtiöiden toimintaympäristössä ja aiheuttavat epävarmuutta. Muun muassa yleisesti kohonneet kustannukset vaikuttavat joko suoraan yhtiöiden talouteen tai niiden vuokralaisten talouteen etenkin silloin kun vuokralaiset itse huolehtivat vuokrakohteiden ylläpitokustannuksista. Joissain konserniyhtiöiden omistamissa kohteissa on välttämätöntä toteuttaa lämmitysjärjestelmämuutoksia.

Erityisesti Yritystila ja Williparkki ovat toteuttaneet suuren osan omistamistaan toimitiloista lainarahoituksella. Kohonneet rahoituskustannukset näkyvät merkittävästi tulevan vuoden talousarviossa. Kohonneet rahoituskulut pienentävät konserniyhtiöiden taloudellista liikkumavaraa, mikä on syytä tiedostaa riskinä.

Yritystilan omistukseen on siirtynyt merkittävä määrä kaupungin omistuksessa olleita ulosvuokrattuja toimitiloja. Kaupassa siirtyneen omaisuuden vuokrataso ei kaikilta osin täytä markkinaehtoisuuden periaatteita, joten siihen liittyy riskejä. Kaupan myötä Yritystilan vastuulle siirtyi myös vuotuisia kuluja, jotka tulee jatkossa kattaa vuokrilla. Osassa kohteista ei ole tällä hetkellä vuokralaisia ja ne tulee peruskorjata, jotta kohteiden vuokraaminen mahdollistuu.

Riskiarvioinnin mukaan toimitilojen käytettävyyteen ja tarpeisiin liittyy myös riskiä. Vuokrattavista tiloista on Lappeenrannassa ylitarjontaa, mikä alentaa vuokratasoa. Yritystilalla on lisäksi useita kohteita, jotka on tarkasti räätälöity vuokralaiselle sekä sijainniltaan että ominaisuuksiltaan. Työn tekeminen muuttaa muotoaan ja valitsevat megatrendit kaupungistuminen, ilmastonmuutos ja yksilölliset tarpeet vaativat uusia tilaratkaisuja. Yritystilalla tulee olemaan suuria vaikeuksia vuokrata kannattavasti edellä mainittuja toimitiloja. Etenkin sijainniltaan haasteellisten tilojen osalta uudelleen vuokraamisvaikeudet tulevat korostumaan. Etätö tulee todennäköisesti jäämään koronapandemian edeltävää aikaa yleisemmäksi, mikä tulee asettamaan uusia vaatimuksia tiloille ja myös pienentämään toimitilaravetta. Yhtiöllä on omistuksessaan myös sosiaali- ja terveysalan toimintoihin vuokrattuja yksikköjä. Niiden mahdolliset vuokrajärjestelyjen muutokset voivat sisältää riskejä.

Riskiarvioinnissa on tunnistettu myös rakentamiseen liittyvät tekniset riskit ja rakentamisen kustannustaso, joilla voi olla vaikutusta rakennushankkeiden etenemiseen. Konserniyhtiöiden omistuksessa on myös jonkin verran vanhempaa rakennuskantaa, johon voi sisältyä sisäilmariskejä.

Satamayhtiön osalta epävarmuutta aiheuttaa Saimaan kanavan tulevaisuus, joka on tällä hetkellä epäselvä eikä tilanteen normalisointumista ole odotettavissa nopeasti. Kanavaliikenteen vähentyminen jopa pysyvästi on arvioitu merkittäväksi riskiksi. Sotatilanteen mukanaan tuomat pakotteet ovat myös vaikuttaneet Venäjän kauppaa käyneisiin yrityksiin Mustolan satamassa. Monet yritykset ovat joutuneet etsimään uusia markkinoita tuotteilleen tai korvaavia raaka-ainetoimittajia. Lisäksi muuttuneet logistiikkaketjut merisatamien kautta vaikuttavat Mustolassa varastoitujen tuotteiden määrään ja saattavat vähentää Mustolan sataman aluevuokratuloja.

Muuttunut geopoliittinen tilanne vaikuttaa edelleen laajasti muun muassa rahoitusmarkkinoihin, energian hintaan ja saatavuuteen. Edellä mainituilla on vaikutuksensa myös Saimaan kanavan liikenteeseen.

Venäjän informatiivinen aggressiivisuus on lisääntynyt Suomea kohtaan viime aikoina ja sen vaikutuksia on vaikea arvioida muun muassa Saimaan kanavan liikennöinnin tulevaisuutta koskien.

Suurena riskinä voidaan pitää myös sitä, jos Mustolan rahtisataman alueen infraa ei ylläpidetä ja tavoitteena oleva kehitys kohti laajempaa yritys- ja logistiikkapuistoa ei toteudu.

Yhtiön asiakkaisiin ensisijaisesti kohdistuvana riskinä ovat murrot ja varkaudet erityisesti pienvenesatamissa. Seurauksena voi olla taloudellisia vahinkoja ja maineriski.

Myös maksullisen pysäköinnin toimialalla merkittävimmät riskit liittyvät talouteen. Erityisesti pysäköintimahdollisuuksien tarjoaminen maanalaisissa pysäköintitaloissa sitoo huomattavasti enemmän pääomia kuin maanpäälliset pysäköintialueet. Maanalaiset pysäköintitalot on toteutettu pääosin lainarahoituksella ja lainanhoitokulut ovat kasvaneet merkittävästi korkotason noustua.

Myös pysäköintitalojen käyttöasteen pieneneminen on tunnistettu merkittäväksi riskiksi, mikäli esimerkiksi etätöiden suosio jää pysyväksi. Tällä on suora vaikutus asiakkaiden lukumäärään ja näin ollen myös kassavirtaan. Williparkilla ei ole suunnitteilla merkittäviä uusia investointeja, mutta mikäli sellainen konkretisoituisi, tulee taloudelliset vaikutukset arvioida erityisen huolellisesti.

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	12 062	11 214	12 663	12,9 %	12 793	12 943
Liiketoiminnan muut tuotot	163	6	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-323	-499	-343	-31,3 %	-343	-343
Henkilöstökulut	-2 029	-2 250	-2 535	12,7 %	-2 600	-2 700
Poistot ja arvonalentumiset	-3 343	-3 455	-3 349	-3,1 %	-3 349	-3 349
Liiketoiminnan muut kulut	-6 300	-4 973	-5 300	6,6 %	-5 375	-5 475
LIIKETULOS	230	43	1 136	2554,2 %	1 126	1 076
Rahoitustuotot	2	0	26	0,0 %	20	20
Rahoituskulut	-398	-1 145	-1 451	26,7 %	-1 383	-1 326
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-166	-1 103	-289	-73,8 %	-237	-230
Tilinpäätössiirrot	0	70	0	0,0 %	0	0
Verot	-37	-11	-59	436,4 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	19	10	22	120,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-184	-1 034	-326	-68,5 %	-237	-230

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	64 830	67 041	65 030
Aineettomat hyödykkeet	92	15	46
Aineelliset hyödykkeet	57 166	59 445	57 559
Sijoitukset	7 573	7 581	7 425
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	4 431	5 616	2 667
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	3 999	5 215	2 311
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	432	401	356
VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 262	72 657	67 697
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	31 078	30 001	29 516
Osakepääoma	17 401	17 401	17 401
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	10 246	10 246	10 246
Ed. tilikausien voitto/tappio	3 615	3 388	2 195
Tilikauden voitto/tappio	-184	-1 034	-326
Vähemmistöosuus	265	274	236
Konsernireservi	445	396	270
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	899	888	899
Vieras pääoma (yht.)	37 473	41 986	37 675
Pitkäaikainen vieraspääoma	27 237	38 864	21 966
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 236	3 122	15 709
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	69 262	72 657	67 697

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	28	30	34
Investoinnit (1000 €)	2 433	600	1 600
Ulkoiset lainat (1000 €)	31 719	28 368	26 005
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	22 834	21 188	15 766
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	6 448	5 659
Leasingvastuut (1000 €)	25	24	62
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	-0,3	-3,6	-1,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	0,6	0,2	1,2
Liikevoitto %	3,2	0,4	9,0
VAKAVARAISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	46,1	41,0	43,7
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	0,4	1,8	0,2
Quick ratio	0,4	1,8	0,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	2 218	2 271	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	843	3 697	0
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	150	150	150

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Mika Suomalainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n (EKJH) tehtävänä on hoitaa osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tätä tehtävää varten EKJH ylläpitää Kukkuroinmäen käsittelykeskusta ja miehitettyjä Hyödyksi-jäteasemia Parikkalassa, Rautjärvellä, Ruokolahdella, Savitaipaleella, Luumäellä, Taipalsaarella, Lemillä ja Lappeenrannassa (Kukkuroinmäki ja Toikansuo). Lisäksi EKJH:n vastuulla ovat edellä mainittujen kuntien hyöty- ja vaarallisen jätteen vastaanottopisteet. Vaarallisen jätteen keräilyyn järjestetään vuosittain koko maakunnan alueella kiertävä keräys, lisäksi lääkejätettä kerätään yhteistyössä apteekkien kanssa.

EKJH on kilpailuttanut jätteenkuljetukset sekä pakkausjätteiden keräyksen ja vastaa Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen, Luumäen, Taipalsaaren, Lemin, Lappeenrannan ja Imatran kunnan vastuulla olevan jätehuollon vaatimasta asiakasrekisterien ylläpidosta, laskutuksesta ja neuvonnasta.

EKJH on perustettu vuonna 1996 huolehtimaan koko Etelä-Karjalan kuntien vastuulla olevan jätehuollon operatiivisista tehtävistä. Operatiivisen toiminnan alettua vuonna 2002 maakunnalliseen käsittelykeskukseen Lappeenrannan Kukkuroinmäkeen rakennettiin koko maakuntaa palveleva EU-tasoinen loppusijoitusalue, pilaantuneiden maiden käsittely- ja loppusijoitusalue, kompostointilaitos sekä myöhemmin vuosien 2019–2020 aikana biokaasulaitos.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Loppusijoitettavat määrät laskevat entisestään ja hyödyntäminen lisääntyy. Yhä enemmän vastaanotetusta materiaalmäärästä käsitellään ja toimitetaan edelleen materiaali- ja energiahyötykäyttöön. Tämä aiheuttaa toimintaan kustannuspaineita, koska yhä huonompilaatuista materiaalia käsitellään ja hyödynnetään. Vastaanotto- ja käsittelykenttiä tarvitaan lisää, joten uutta kenttätilaa rakennetaan jatkuvasti Kukkuroinmäen käsittelykeskuksen alueelle yhteistyökumppaneiden kanssa. Voimalaitosten tuhkia ja kuonia hyödyntäen on jo rakennettu ja otettu käyttöön noin viisi hehtaaria kiertotalouskenttää. Tulevana vuonna kenttärakentamisesta pidetään väli-vuosi, mutta vuonna 2025 kiertotalouskenttiä rakennetaan lisää.

Biokaasuliiketoimintaan liittyviä investointeja on suunniteltu vuodelle 2024 yhteensä 1,3 miljoonalla eurolla. Investointeja priorisoidaan ja esitetään taloustilanteen kehittymisen myötä. Nämä investoinnit on suunniteltu tehtäviksi tulorahoituksella.

Uuden jätelain mukainen pakkausjätteiden erilliskeräily laajentui yli viiden huoneiston taloyhtiöihin 1.7.2023 alkaen koko maakunnan taajama-alueille. Muun toiminnan volyymi säilyy lähes ennallaan mutta kaasun myynti kasvaa edelleen. Uusi, tehokkaampi kompressorin saatiin käyttöön 2023 elokuun alussa. EKJH myy BIG-biokaasua

viidellä kaasutankkausasemalla Etelä-Karjalan alueella. Koko kaasutuotanto on myyty liikennepolttoaineeksi. Tulevan talven aikana arvioidaan nykyisen kaasunjalostuksen kapasiteettia ja selvitetään oman sähköntuotannon kannattavuus.

Liikevaihdon arvioidaan hieman kasvavan tulevina vuosina riippuen kustannusten kasvusta. Myös tulostasoa tulisi nostaa noin 10 %:n tasolle liikevaihdosta. Tämä mahdollistaisi suunnitellut investoinnit ja riittävän pohjakassan. Toimintoihin ei ole näköpiirissä muutoksia, joten tältä osin kasvua ei ole odotettavissa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

- EKJH huolehtii maksujen pitämisestä muihin maakuntakeskuksiin nähden kilpailukykyisellä tasolla. Vertailtavat yhtiöt ovat
 - Kymenlaakson Jäte Oy (Kouvola)
 - Metsäsairila Oy (Mikkeli)
 - Jätekuikko Oy (Kuopio)
 - Lakeuden Etappi Oy (Seinäjoki)
- yhdyskuntajätteen (EKJH + tuottajavastuu) materiaalihyötykäyttö-% nostetaan 55 %:iin.
 - Nykyinen taso on 54 % (2022).

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuosi 2024

- Toikansuo itsepalveluasema-automaatio 100.000 e

Biokaasuliiketoiminta

- biokaasuauto nykyisen dieselmaasturin tilalle 25 000 e

- valvomorakennuksen laajennus 150.000 e
- altaat nestemäisille jakeille 2000m³ 2 kpl 500.000 e
- kaasun käsittelyyn jäädytys ja puhdistus 400.000 e
- automaattiset kontinvaihtajat tankkausasemille 50.000e
- Kukkuroinmäen dispensereri 60.000 e

Kukkuroinmäki

- Tasausaltaan kunnostus 300.000 e

Yhteensä 1.585.000 e

Investointeja priorisoidaan ja esitetään taloustilanteen kehittymisen mukaan. Investoinnit pyritään tekemään kassavaroin.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät hankintapäätöksiin, lainsäädännön (jäte- ja hankintalaki) muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon ja vaatimuksiin. Lisäksi biokaasulaitosinvestoinnin kannattavuuteen vaikuttaa merkittävästi kaasutankkausinfuran rakentuminen alueellisesti ja liikennepolttoaineen kysyntä. Liikennepolttoaineen kysyntään vaikuttaa EU:n kanta kaasuautojen päästölaskentaan, toki mahdolliset negatiiviset vaikutukset näkyvät vasta 10–20 vuoden kuluttua. Jalostettua kaasua on mahdollista myydä korvaamaan öljyä ja maakaasua, joten kysyntää riittää myös jatkossa. Biokaasutiketitulo ei näytä kehittyvän aikaisempien arvioiden mukaisesti. Markkinoille on tuotu Kiinasta orgaanista komponenttia, joten oletetaan että biokaasutiketin arvo laskee.

Lainsäädännön kautta tulevat tiukemmat käsittelyvaatimukset (biohajoavan jätteen loppusijoituskielto ja EU:n ns. kiertotalouspaketti),

uuden jätelain vaatimukset nostavat jätteen keräilyn kustannuksia, käsittelylaitosten vaatimus- ja tätä kautta myös kustannustasoa.

Edellä mainittuja riskejä hallitaan ja minimoidaan EKJH:n omalla hankintaosaamisella sekä jatkuvalla kouluttautumisella. Liikenne- polttoaineen menekkiä pyritään edesauttamaan tekemällä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa. Lisäksi EKJH on verkostoitunut ja tekee tiivistä yhteistyötä alan muiden vastaavien kuntayhtiöiden kanssa (esim. BIG-brändi). Jalostetun kaasun nesteyttämismahdollisuuksia selvitetään. Myös yhdysputken rakentamista valtakunnalliseen Gasgridin kaasuverkkoon selvitetään. Tätä kautta voitaisiin myydä jalostettua metaania myös teollisuudelle.

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	13 966	15 312	17 449	14,0 %	18 321	19 238
Liiketoiminnan muut tuotot	871	818	1 064	30,1 %	1 117	1 173
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-10 356	-9 616	-10 614	10,4 %	-11 145	-11 702
Henkilöstökulut	-1 705	-1 776	-1 869	5,2 %	-1 888	-1 907
Poistot ja arvonalentumiset	-1 564	-1 508	-1 689	12,0 %	-1 600	-1 600
Liiketoiminnan muut kulut	-2 078	-2 688	-2 816	4,8 %	-2 957	-3 105
LIKETULOS	-866	542	1 525	181,4 %	1 848	2 097
Rahoitustuotot	9	8	8	0,0 %	9	9
Rahoituskulut	-124	-66	-637	865,2 %	-550	-550
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-981	484	896	85,1 %	1 307	1 556
Tilinpäätössiirrot	6	0	0	-	0	0
Verot	0	0	0	-	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-975	484	896	85,1 %	1 307	1 556

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	21 568	18 949	21 094
Aineettomat hyödykkeet	124	49	88
Aineelliset hyödykkeet	21 422	18 900	21 006
Sijoitukset	22	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	2 147	4 000	2 040
Vaihto-omaisuus	37	0	20
Saamiset	2 050	2 000	2 000
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	60	2 000	20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 715	22 949	23 134
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	6 309	7 486	7 205
Osakepääoma	2 683	2 683	2 683
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 601	4 319	3 626
Tilikauden voitto/tappio	-975	484	896
Poistoero ja vapaaehtoiset varukset	26	0	0
Pakolliset varukset	2 464	3 018	2 464
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	14 916	12 445	13 465
Pitkäaikainen vieraspääoma	11 635	8 845	10 165
Lyhytaikainen vieraspääoma	3 281	3 600	3 300
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 715	22 949	23 134

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	50,3
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	26	26	27
Investoinnit (1000 €)	1 320	400	1 585
Ulkoiset lainat (1000 €)	12 662	10 706	8 828
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	473	282	173
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	-14,4	7,0	12,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	-4,5	7,0	12,2
Liikevoitto %	-6,2	3,5	8,7
VAKAVARAISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	26,7	32,6	31,1
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	0,7	1,1	0,6
Quick ratio	0,6	1,1	0,6
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	330	324	350
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	150	170	180
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Saimaan Tukipalvelut Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa ruoka-, puhtaus- ja kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitopalveluja sekä muita vastaavia tukipalveluja osakkeenomistajilleen. Lisäksi yhtiö tarjoaa tuottamia palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kuin se on mahdollista vaarantamatta yhtiön julkisista hankinnoista annetun lain mukaista sidoksikköasemaa.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Vuosi 2024 tulee olemaan toinen kokonainen toimintavuosi yhtiön uusille toimialoille eli ateriala- ja puhtauspalveluille sekä siivous- ja laitoshuoltopalveluille. Alkavan talousarviovuoden aikana toimialat jatkavat toimintamalliensa kehittämistä siten, että kaikkien kolmen toimialan toiminta vakiinnutetaan ja toimintayksiköiden talousarviokauden tulot ja menot muodostuvat tasapainoisiksi.

Vuonna 2024 yhtiön myyntihintoihin kohdistuu tuotannontekijöiden kustannusten noususta aiheutuva maltillinen korotuspaine. Omistajien hintojen korotustarve on pienempi kuin monien tuotantotekijöiden kustannusten nousu. Esimerkiksi yhtiön toimitilavuokrien ennakoitaan nousevan 6–7 prosenttia. Vastaavia korotuksia on odotettavissa joiltakin osin myös raaka-ainekustannuksiin ja ostopalvelumaksuihin.

Tulevina vuosina tukipalveluiden kustannusrakenteeseen vaikuttavat keskeisesti yhtiön omistajien palveluverkkoihinsa kohdistamat tarkastelut. Palveluverkkoa tiivistämällä on mahdollista karsia ruuantuotannon kiinteitä kuluja sekä vähentää myös siivottavien neliöiden määrää. Kiinteistöjen kunnossapitoon liittyvien suoritettujen määrää on myös mahdollista alentaa, mikäli kiinteistömäärä vähennee toimintamalliuudistusten seurauksena.

Yhtiön liikevaihto 2024 tulee olemaan noin 55,4 miljoonaa euroa. Yhtiön tilikauden voiton arvioidaan olevan noin 466.000 euroa vuonna 2024. Vuosien 2025–2026 aikana keskeisiin tunnuslukuihin, kuten liikevaihtoon ja liikevoittoprosenttiin, ei odoteta suuria muutoksia.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Vuosina 2024–2026 tavoitteena on tuottaa omistajien tarvitsemat tukipalvelut taloudellisesti ja laadukkaasti sekä pitää yhtiön kaikki toimialat kannattavina ja pitää yhtiön oma pääoma riittävällä tasolla. Tavoitteena on myös yhtiön omistajien palveluverkkoihinsa kohdistamien tarkastelujen huomioiminen tukipalvelujen järjestämisessä ja kustannuksissa.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuosina 2024–2026 ei toteuteta merkittäviä investointihankkeita. Toteutettavat investoinnit ovat pääasiassa pieniä laite- ja koneinvestointeja. Vuotuisten investointien arvo on noin 300.000–350.000 euroa.

Vuonna 2024 ei ole suunnitteilla rakenne- tai rahoitusjärjestelyitä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön tunnistamat riskit liittyvät lainsäädännön muutoksiin, yleiseen hintatason kehitykseen sekä osaavan henkilöstön rekrytointiin. Lisäksi muutokset omistajien palveluverkossa voivat aiheuttaa riskin tukipalvelujen kysynnälle.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	50 446	51 994	55 372	6,5 %	56 000	56 000
Liiketoiminnan muut tuotot	74	27	16	-40,7 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön	11	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-15 278	-16 003	-17 672	10,4 %	-18 000	-18 000
Henkilöstökulut	-29 923	-30 427	-31 453	3,4 %	-31 800	-31 800
Poistot ja arvonalentumiset	-217	-225	-218	-3,1 %	-230	-230
Liiketoiminnan muut kulut	-4 519	-4 828	-5 463	13,2 %	-5 500	-5 500
LIIKETULOS	593	538	582	8,2 %	470	470
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-1	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	592	538	582	8,2 %	470	470
Tilinpäätössiirrot	-3	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-113	-108	-116	7,4 %	-94	-94
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		0		0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	476	430	466	8,4 %	376	376

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	567	421	561
Aineettomat hyödykkeet	177	50	180
Aineelliset hyödykkeet	369	350	360
Sijoitukset	21	21	21
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	10 801	10 350	11 123
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	10 404	10 000	10 723
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	397	350	400
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 368	10 771	11 684
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	3 277	3 711	4 184
Osakepääoma	218	218	218
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	2 583	3 063	3 500
Tilikauden voitto/tappio	476	430	466
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	6	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	8 085	7 060	7 500
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 085	7 060	7 500
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	11 368	10 771	11 684

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,7	63,8	63,7
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	898	900	900
Investoinnit (1000 €)	461	350	306
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	145	160	150
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	14,5	12,3	11,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	18,0	15,4	14,7
Liikevoitto %	1,2	1,0	1,1
VAKAVARAISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	28,9	34,5	35,8
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	1,1	1,5	1,5
Quick ratio	1,1	1,5	1,5
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	20 524	20 798	22 149
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	1 449	1 250	1 500
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Mikko Hietamies

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettua rakennuksen osaa kauppakeskus IsoKristiinan laajennusosassa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Yhtiön kaikki osakkeet ovat Lappeenrannan kaupungin omistuksessa. Vuonna 2024 yhtiön liiketoiminta keskittyy pääasiassa teatteritilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupunginteatterin käyttöön ja kohteen ylläpidon järjestämiseen. Tavoitteena on tarjota toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset tilat kaupunginteatterin käyttöön.

Yhtiön liikevaihdoksi on arvioitu vuonna 2024 1.268.000 euroa ja se muodostuu kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrista. Vuonna 2024 tuloksen arvioidaan muodostuvan -281 000 euroa negatiiviseksi, mikä johtuu ennen kaikkea rahoituskulujen kasvusta. Tulevien vuosien osalta liikevaihdon ja tuloksen arvioidaan pysyvän vuoden 2024 tasolla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Yhtiölle ei aseteta kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuodelle 2024 ei ole suunnitteilla merkittäviä investointeja. Yhtiö selvittää teatterin näyttämöiden ja muiden tilojen välisten palovien tiiveyttä ja varautuu tarvittaessa korjaamaan niitä. Mahdollisten korjaustoimenpiteiden kustannusarvio täsmentyy suunnitelmien edetessä. Lisäksi yhtiö varautuu joidenkin valaisinten uusimiseen.

Ei suunniteltuja rakenne- ja rahoitusjärjestelyitä vuodelle 2024.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni. Sen sijaan yhtiön vuokralaisen toimintaan liittyvä merkittäviä riskejä kuten edellisinä vuosina on nähty muun muassa koronaviruksen aiheuttamien rajoitustoimenpiteiden vuoksi, jolloin teatterin yleisölle suunnattu toiminta on ollut ajoittain kokonaan keskeytyksissä ja ajoittain rajoitettua.

Yhtiön rakennuttama kaupunginteatteri on rahoitettu pääosin lainarahalla. Korkotaso on noussut merkittävästi, minkä vuoksi myös yhtiön lainanhoitokulut ovat merkittävästi kasvussa. Yhtiön lainat on sidottu pääosin vaihtuvaan korkoon, mutta vähäinen osa on sidottu kiinteään korkoon.

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	1 200	1 200	1 268	5,7 %	1 270	1 270
Liiketoiminnan muut tuotot				0,0 %		
Valmistus omaan käyttöön				0,0 %		
Materiaalit ja palvelut				0,0 %		
Henkilöstökulut	-6	-10	-10	0,0 %	-10	-10
Poistot ja arvonalentumiset	-847	-739	-739	0,0 %	-739	-739
Liiketoiminnan muut kulut	-296	-237	-240	1,3 %	-250	-250
LIIKETULOS	50	214	279	30,4 %	271	271
Rahoitustuotot			30	0,0 %		
Rahoituskulut	-142	-302	-590	95,4 %	-560	-530
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-92	-88	-281	219,3 %	-289	-259
Tilinpäätössiirrot		0	0	0,0 %	0	0
Verot		0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-92	-88	-281	219,3 %	-289	-259

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	14 067	13 300	12 554
Aineettomat hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet	14 024	13 258	12 546
Sijoitukset	42	42	42
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 003	835	843
Vaihto-omaisuus			
Saamiset			
Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 070	14 135	13 397
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	1 726	1 638	1 357
Osakepääoma	3	3	3
Arvonkorotusrahasto			
Muut omat rahastot	2 243	2 243	2 243
Ed. tilikausien voitto/tappio	-428	-520	-608
Tilikauden voitto/tappio	-92	-88	-281
Vähemmistöosuus			
Pakolliset varaukset			
Laskennallinen verovelka			
Vieras pääoma (yht.)	13 344	12 730	12 040
Pitkäaikainen vieraspääoma	12 590	11 900	11 210
Lyhytaikainen vieraspääoma	754	830	830
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	15 070	14 368	13 397

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	1	1	1
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	13 280	12 590	11 900
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	12 650	12 100	11 550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %		-5,2	-18,8
Sijoitetun pääoman tuotto %		-5,2	-18,8
Liikevoitto %		17,8	22,0
VAKAVARAIKUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %		11,4	10,1
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio		0,0	0,0
Quick ratio		1,0	1,0
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	1 200	1 200	1 200
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	0	0	0
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa

Yhtiön toimitusjohtaja

Katri Tolvanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan 12/2010 omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Yhtiö on hakenut mahdollisuutta entisen sairaalarakennuksen kehittämiseen esimerkiksi monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelujen sekä asuminen kohteena. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä asemakaavan mukaisesti. Toistaiseksi kiinteistölle ei ole onnistuttu löytämään ostajaa. Tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle ostajan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä.

Vuonna 2022 asetettiin tavoitteeksi laatia entisen Tiurun sairaalan kehittämisvaihtoehdoista esiselvitys vuoden 2023 aikana. Loka-kuussa 2023 valmistuvassa entisen Tiurun sairaalarakennuksen esiselvityksessä esitetään neljä päälinjaa kohteen kehittämiseksi:

- A: kokonaan purkaminen
- B: koko rakennuksen peruserparannus
- C: koko rakennuksen peruserparannus ja A-osaan rakennettavat uudisparvekkeet
- D: Osittain purkaminen ja uudelleenrakentaminen sekä osittainen peruserparannus.

Viranomaisen kanssa käydyn ennakkoneuvottelun perusteella suojelumerkinnän poistaminen kaavasta on hyvin epävarmaa. Suojellun Tiurun sairaalarakennuksen kuparinen vesikate on pääosin varastettu vuosina 2021–2022 ja vesikatto tulee korjata. Rakennusvalvonta on ottanut asiaan kantaa ja edellyttää, että vesikatto on kunnossa. Esiselvityksen ollessa kesken vesikattokorjausta ei ole käynnistetty. Vesikattokorjauksen suunnittelu käynnistetään syksyllä 2023 ja katto on tarkoitus korjata vuoden 2024 aikana. Vesikattokorjauksen kustannusten arvioidaan olevan noin 440.000 euroa. Oletus on, että katon voi tehdä huopakatteena, koska kuparikate ei ole alkuperäinen. Talousarviossa kattokorjaukseen ei varata rahaa. Vakuutusyhtiöltä on haettu korvausta kattovarkaudesta, mutta korvaushakemus on hylätty. Neuvotteluja vakuutusyhtiön kanssa jatketaan. Sen jälkeen, kun korjaustyön kustannukset ovat tarkentuneet ja tieto mahdollisista vakuutuskorvauksista saatu, hallitus kutsuu omistajia kuultuaan ylimääräisen yhtiökokouksen koolle päättämään korjaustyön rahoittamisesta.

Tiurun sairaalan vähintään osittaiseen siivoukseen varaudutaan vuonna 2024. Korjaus ja huoltokustannuksiin varataan talousarviossa 60.000 euroa. Yhtiön kiinteistöstä on katkaistu sähkö, lämpö ja vesi, minkä vuoksi rakennuksen tilapäinenkin vuokraaminen on

mahdotonta. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitus on toteutettu kuluvastikkeiden muodossa. Vuoden 2023 tuloksen ennustetaan olevan negatiivinen noin -39.954 euroa. Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, muodostuu tulos tappiolliseksi vuosina 2024–2026.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Tiurun entisen sairaalan alueen kehittäminen.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuodelle 2024 ei ole suunniteltu investointeja. Vesikate on tarkoitus korjata vuosikorjaustyönä, koska kyseessä on ilkvallan seurauksena rikkoontuneen rakennusosan korjaus. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2025–2026 aikana.

Lappeenrannan kaupunki on perustanut 1.6.2017 Lappeenrannan Toimitilat Oy -konsernin, johon on koottu konsernin toimitilaosaminen sekä konsernin toimitilojen hallinnointi. Myös Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa on suunniteltu siirtää Lappeenrannan Toimitilat Oy -konserniin. Muita suunniteltuja rakennejärjestelyitä ei ole, mutta niille voisi syntyä tarve yhtiön omistuksessa olevan kiinteistön mahdollisen myymisen seurauksena.

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu ottamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu,

josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaavan euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset kattoivat myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve syntyi jälleen vuoden 2018 osalta ja syntyy myös sitä seuraavien vuosien osalta. Vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve on katettu kuluvastikkeen muodossa. Rahoitustarve katetaan omistusten suhteessa määräytyvillä kuluvastikkeilla. Vuoden 2024 rahoitustarpeen on arvioitu olevan yhteensä noin 120.000 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 82.620 euroa ja HCR 37.380 euroa.

Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115.000 euron suuruisen maankäyttösopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Myyntiaika on pitkittynyt, mistä johtuen edellä kuvattu rahoitusjärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jouduttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutoksen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Rakennus on kärsinyt ilkvallasta ja muun muassa vesivuotojen aiheuttamista vaurioista, mitkä osaltaan heikentävät kohteen myytävyyttä. Kattovedet saatiin hallintaan vuosien 2019 ja 2020 aikana tehdyillä toimenpiteillä. Rakennuksen kuntoa tutkittiin syksyn 2021 aikana ja selvitys valmistui alkuvuodesta 2022. Tavoit-

teena on ollut päivittää rakennuksen kehittämiseen liittyvät tavoitteet lokakuussa 2023 valmistuvan esiselvityksen pohjalta. Vuosien 2021 ja 2022 aikana rakennuksen kuparikate on anastettu lähes kokonaan, minkä vuoksi yhtiön tulee käynnistää vesikatteen korjaustyö. Suojellun rakennuksen vesikaton tulee olla kunnossa.

Lokakuun alussa 2023 entisen sairaalarakennuksen pihalla suojattuna ollut Kurjet-veistos varastettiin. Ilkivaltaa ei ole saatu loppumaan. Rakennukseen liittyy myös turvallisuusriskejä: oviaukot ja lukitukset murretaan toistuvasti ja katolla muun muassa käydään ottamassa valokuvia. Turvallisuuden varmistamisesta on yhtiölle aiheutunut kustannuksia jatkuvasti ja siihen varaudutaan myös vuonna 2024.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	140	160	120	-25,0 %	120	120
Liiketoiminnan muut tuotot				0,0 %		
Valmistus omaan käyttöön				0,0 %		
Materiaalit ja palvelut				0,0 %		
Henkilöstökulut	-7	-7	-7	0,0 %	-7	-7
Poistot ja arvonalentumiset				0,0 %		
Liiketoiminnan muut kulut	-87	-198	-143	-27,8 %	-143	-143
LIIKETULOS	46	-45	-30	-33,3 %	-30	-30
Rahoitustuotot		0		0,0 %		
Rahoituskulut		0		0,0 %		
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	46	-45	-30	-33,3 %	-30	-30
Tilinpäätössiirrot		0		0,0 %		
Verot		0		0,0 %		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		0		0,0 %		
TILIKAUDEN TULOS	46	-45	-30	-33,3 %	-30	-30

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	1 526
Aineettomat hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	1 526
Sijoitukset			
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	118	35	92
Vaihto-omaisuus			
Saamiset			
Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset	118	35	92
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 644	1 561	1 618
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	1 521	1 382	1 456
Osakepääoma	1 525	1 525	1 525
Arvonkorotusrahasto		0	
Muut omat rahastot	1 741	1 741	1 741
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 792	-1 839	-1 780
Tilikauden voitto/tappio	46	-45	-30
Poistoero ja vapaaehtoiset varukset		0	
Pakolliset varaukset		0	
Laskennallinen verovelka		0	
Vieras pääoma (yht.)	123	179	162
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma	123	179	162
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 644	1 561	1 618

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	69,0	69,0	69,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	oto
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	3,1	-3,1	-2,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,1	-3,1	-2,1
Liikevoitto %	32,8	-28,1	-25,0
VAKAVARAISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	92,5	88,5	90,0
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	1,0	0,2	0,6
Quick ratio	1,0	0,2	0,6
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	96	110	83
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)		0	0
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)			

Wirma Lappeenranta Oy

Yhtiön toimitusjohtaja

Johanna Väyrynen

Yhtiön toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupunkikonserniin kuuluva elinkeinoyhtiö. Toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä.

Wirma Lappeenranta Oy:n hanke- ja hallinnointitoiminta täydentää kaupungin organisaatiossa toimivaa Wirma-yrittäjäpalvelua ja konsernihallinnossa toimivaa matkailupalvelua.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Wirma on kaupunkikonsernin määräysvallassa oleva osakeyhtiö. Wirma tuottaa kaupungille ja sen asiakkaille/sidosryhmille kehityspalveluita ja goSaimaa-kattomarkkinointipalveluja. Lisäksi yhtiö voi vuokrata katujunaa kaupungille ja muille toimijoille. Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Yhtiö suorittaa kaupungille omistajaohjauksen kautta annetut tehtävät.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Selvitys katujunan myynnistä tai korvaamisesta muulla ratkaisulla on käynnissä. Ratkaisu toimeenpannaan vuoden 2024 aikana.

GoSaimaalle myönnettyjen pääomalojen arvostus tulee vuosittain tarkistettavaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaimaa Oy:ssä. Wirmalla on 225.000 euroa pääomalainasaamista goSaimaalta.

Wirma Lappeenranta Oy:n numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	210	198	210	6,1 %	200	200
Liiketoiminnan muut tuotot	33	0	0	0,0 %	0	0
Valmistus omaan käyttöön		0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-15	-5	0	0,0 %	0	0
Henkilöstökulut	-11	-15	-15	0,0 %	-15	-15
Poistot ja arvonalentumiset	-15	-11	-8	-23,3 %	-6	-5
Liiketoiminnan muut kulut	-175	-165	-192	16,4 %	-183	-183
LIIKETULOS	26	2	-5	-371,9 %	-4	-3
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-1,5	-2	0	-100,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	24	0	-5	-	-4	-3
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	24	0	-5	-	-4	-3

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	298	287	278
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	45	34	25
Sijoitukset	253	253	253
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	231	142	146
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	23	3	10
Rahoitusarvopaperit	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	208	139	136
VASTAAVAA YHTEENSÄ	529	429	424
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	416	416	411
Osakepääoma	150	150	150
Arvonkorotusrahasto	0	0	
Muut omat rahastot	6	6	6
Ed. tilikausien voitto/tappio	235	260	260
Tilikauden voitto/tappio	24	0	-5
Poistoero ja vapaaehtoiset varukset	0	0	0
Pakolliset varukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	113	13	13
Pitkäaikainen vieraspääoma	100	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma	13	13	13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	529	429	424

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0,1
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	100	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	6,2	0,5	-1,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	15,6	0,0	-3,5
Liikevoitto %	12,3	1,0	-2,6
VAKAVARAISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	78,7	97,0	96,9
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	18,4	10,9	11,2
Quick ratio	18,4	10,9	11,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000€)	210	198	210
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000€)	2	2	2
YHTIÖKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)

Säätiön toimitusjohtaja

Ding Ma

Toiminta-ajatus

Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa, Etelä-Karjalassa ja Saimaan alueella turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikenne rakenne, joka palvelee erityisesti alueelle saapuvia eurooppalaisia matkailijoita sekä luo sujuvat yhteydet Kaakkois- ja Itä-Suomen alueelta Eurooppaan.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio liikevaihdon kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Lappeenrannan lentoasema on onnistunut kasvattamaan ja muuttamaan kentän reittivalikoimaa Saimaan ja Suomen matkailumarkkinoinnin kannalta lupaaviin kohdekaupunkeihin. Venäjän hyökkäyssota on osaltaan vaikeuttanut koko matkailusektorin liiketoimintoja, mutta toisaalta eurooppalaisten matkailijoiden määrä on kasvanut. Vapaa-ajan matkailun toipumisesta on viitteitä, mutta riskitaso säilyy erittäin korkealla. Säätiökonsernin kyky tukea ja edistää Saimaan

alueen matkailua ja muita elinkeinoja säilyy vain Saimaan alueen, Lappeenrannan kaupungin ja valtion tuen kautta.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Säätiö-konsernin tulostavoitteet määritellään omistajaohjauksen kautta.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Vuonna 2024 varaudutaan investointeihin tarvittaessa. Avustusten notifiointiprosessi on käynnissä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Lentokenttä tunnistaa useita riskejä ja epävarmuustekijöitä. Keskeisimmät ovat Venäjän vapaa-ajan matkustajaliikenteen elpymisen puuttuvat näkymät ja matkustajiin liittyvän matkailualuekehityksen vahvistuminen koko Saimaan ja Lappeenrannan lentokentän vaikutusalueella. Lisäksi merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät valtion tukeen lentokentälle ja Saimaan alueen lentoliikennemarkkinointirahoitukseen.

Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
LIKEVAIHTO	822	153	846	452,9 %	846	846
Liiketoiminnan muut tuotot	505	0	185	0,0 %	60	60
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,0 %	0	0
Materiaalit ja palvelut	-295	-47	-385	719,1 %	-385	-385
Henkilöstökulut	-950	-620	-830	33,9 %	-830	-830
Poistot ja arvonalentumiset	-18	-40	-20	-50,0 %	-20	-20
Liiketoiminnan muut kulut	-1 098	-746	-1 146	53,6 %	-1 146	-1 146
LIKETULOS	-1 034	-1 300	-1 350	3,8 %	-1 475	-1 475
Rahoitustuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	0	0	0	0,0 %	0	0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-1 034	-1 300	-1 350	3,8 %	-1 475	-1 475
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0,0 %	0	0
Verot	-92	0	0	0,0 %	0	0
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 126	-1 300	-1 350	3,8 %	-1 475	-1 475

TASE VASTAAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Pysyvät vastaavat (yht.)	33	20	40
Aineettomat hyödykkeet	1	0	0
Aineelliset hyödykkeet	32	20	40
Sijoitukset	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	301	58	100
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	141	30	50
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	160	28	50
VASTAAVAA YHTEENSÄ	334	78	140
TASE VASTATTAVAA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oma pääoma (yht.)	-4	32	1
Osakepääoma	4 022	5 171	6 490
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	-2 900	-3 839	-5 139
Tilikauden voitto/tappio	-1 126	-1 300	-1 350
Vieras pääoma (yht.)	338	46	139
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	338	46	139
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	334	78	140

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin osuus säätiön säädepääomasta %	100,0	100,0	100,0
Konserniyhtiön osuus säädepääomasta %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	15	15	15
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
KANNATTAVUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Oman pääoman tuotto %	-2 588,5	-9 285,7	-
Sijoitetun pääoman tuotto %	-2 588,5	-9 285,7	-
VAKAVARAISSUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Omavaraisuusaste %	-1,2	41,0	0,7
MAKSUVALMIUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Current ratio	0,9	1,3	0,7
Quick ratio	0,9	1,3	0,7

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Kuntayhtymän johtaja

Antti Lehmusvaara

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammattiopisto Sampoa (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perustehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtäväänsä järjestämällä Samossa ammatillisiin perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin tähtäävää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta sekä henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulutuskuntayhtymässä.

Sampo järjestää maakunnan kehittymistä ja hyvinvointia edistävää sekä työelämän tarpeita vastaavaa ammatillista koulutusta. Sampo antaa opiskelijoilleen valmiuksia työllistymistä, ammatillista kehittymistä ja elämää varten.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Uuden strategian mukaisesti kuntayhtymässä siirryttiin vuoden 2023 alusta uuteen tiimiorganisaatiomalliin, millä pyritään päätöksenteon nopeuttamiseen sekä päätösten tekemiseen siellä, missä on paras tieto tehdä päätökset. Tiimimalliin liittyvä henkilöstön koulutus sekä tiimien tukeminen jatkuu myös toimintavuoden aikana.

Kuntayhtymän taseen tunnusluvut ovat erinomaiset talousarviokauden alussa. Imatran kampuksen kiinteistöjen investointitarpeet ovat toiminnan volyyymiin nähden suuret ja siksi talouden ja erityisesti rahoituksen suunnittelussa keskeinen asia on Imatran kiinteistöinvestoinnin hankesuunnitelman toteutuminen.

Taloussuunnittelun 2024–2026 lähtökohtana on koulutusalojen keväällä 2021 laatimat sopeutussuunnitelmat sekä arvio, että valtionosuusrahoitus on 33,5 miljoonaa euroa. Vuosikate talousarviossa 2024 on 2,1 miljoonaa euroa ja varausten ja rahastojen muutosten jälkeen talousarvio jää noin 261.000 euroa alijäämäiseksi. Tämä katsotaan edellisinä vuosina kertyneillä ylijäämillä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Ei ole sitovia tavoitteita kaupunginvaltuustoon nähden.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Kuntayhtymässä käynnistetään vuonna 2024 Imatran Koulukatu 5 -kiinteistön hankesuunnitelman toteuttaminen terveellisten ja turvallisten tilojen takaamiseksi. Tämä on oleellinen osa vuoden 2024 talousarviota. Hankesuunnitelman toteuttaminen tulee vaatimaan tämän hetken arvion mukaan 17–25 miljoonan euron panostuksen. Imatran kampuksen kiinteistöjen investointitarpeet ovat siten toiminnan volyyymiin nähden suuret ja siksi talouden ja erityisesti rahoituksen suunnittelussa keskeinen asia on hankesuunnitelman si-

sältö. Vuoden 2024 talousarvioon on sisällytetty 15,3 miljoonan euron rakennusinvestoinnit. Ne rahoitetaan lainarahoituksella ja talousarviossa on varauduttu kasvaviin lainanhoitokuluihin, väistötilakuluihin sekä poistoihin. Vuosien 2025–2026 taloussuunnittelussa ei ole huomioitu uusia rakennusinvestointeja hankesuunnitelman keskeneräisyyden vuoksi.

Kuntayhtymän tilaratkaisujen toteuttaminen edellyttää kunkin yksikön toimintojen toteuttamista kustannustehokkaasti niin, että yksiköt toteuttavat aiemmin laadittuja talouden sopeutussuunnitelmia. Talousarviovuodelle myönnetään lainanottovaltuudet korkeintaan 15,0 miljoonan euron lainalle.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Rakennusinvestointien tarve on kuntayhtymän volyyymiin ja rahoitukseen nähden merkittävä riski. Taloussuunnitelmat edellyttävät, että alijäämäiset koulutusalat toteuttavat toimenpidesuunnitelmansa niin, että alakohtaisia alijäämiä ei enää ole. Väestöennusteiden mukainen opiskelijoiden väheneminen on myös merkittävä riski; etenkin jos/kun rakennetaan uusia tiloja nykyiselle volyyymille.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	36 059	36 429	39 015	7,1 %	39870	40 670
Valmisteveraston muutos	75	-305	-470	54,1 %	-400	-400
Toimintakulut	-32 188	-33 576	-36 407	8,4 %	-36 296	-37 012
TOIMINTAKATE	3 946	2 548	2 138	-16,1 %	3 174	3 258
Rahoitustuotot	2		0	#JAKO/0!	0	0
Rahoituskulut	-184	-110	-331	200,9 %	-702	-683
VUOSIKATE	3 764	2 438	1 807	-25,9 %	2 472	2 575
Poistot ja arvonalentumiset	-2 623	-2 500	-2 600	4,0 %	-3 030	-3 000
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 141	-62	-793	1179,0 %	-558	-425
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 141	-62	-793	1179,0 %	-558	-425
Tilinpäätössiirrot	-547	522	533	2,1 %	530	531
Verot	0	0	0		0	0
Vähemmistöosuus	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	594	460	-260	-156,5 %	-28	106

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	48,62
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	372	378	385
Investoinnit (1000 €)	8 715	5 500	16 300
Ulkoiset lainat (1000 €)	1 003	2 653	17 179
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	929	1 100	1 300
TASEEN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,0	22,0	54,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	17 082	17 542	17 281
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 003	2 653	17 179
Omavaraisuusaste %	87,0	81,0	58,0
TULOSKASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Vuosikate/ poistot, %	143,5	97,5	69,5
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	112,0	108,5	107,2
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Opiskelijavuodet	3 354	3 493	3 495

Etelä-Karjalan liitto

Maakuntajohtaja

Satu Sikanen

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden hyväksi elinolojen, kuntien, elinkeinoelämän, kulttuurin ja ympäristön kehittäjänä. Toiminta perustuu aluekehitys- ja maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä liiton perussopimukseen.

Kuntayhtymän tehtävänä on:

1. hoitaa alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 10 §:n mukaiset aluekehitysviranomaisen tehtävät
2. huolehtia alueellaan maankäyttö- ja rakennuslain 26 §:n mukaisista maakuntakaavan laatimisesta ja muista maakuntasuunnitteluun liittyvistä tehtävistä ja edistää maakuntakaavan toteuttamista,
3. valvoa maakunnan etua, edistää maakunnan henkistä ja aineellista vaurastumista sekä kestävää kehitystä,
4. vahvistaa maakunnan sisäistä sekä kuntien ja kuntayhtymien välistä yhteistyötä ja toimia maakunnallisena yhteistyöelimenä maakunnan kehittämis- ja edunvalvonta-asioissa,
5. avustaa ja palvella kuntia niiden tutkimus-, suunnittelu- ja kehittämistoiminnassa sekä
6. huolehtia muista jäsenkuntien sille osoittamista tehtävistä.

Kuntayhtymä voi olla jäsenenä tai osakkaana kuntayhtymän toimialaan liittyvissä yhteisöissä ja yhtiöissä.

Kuntayhtymä voi sopimuksin ottaa täyttä korvausta vastaan suorittaakseen kuntayhtymän toimialaan liittyvän toimeksiannon muiltakin kuin jäsenkunnilta.

Yleiskuvaus vuoden 2024 toiminnasta ja tulevasta kehityksestä, arvio toimintatuottojen kehityksestä ja tuloksesta vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Etelä-Karjalan liiton avaintehtävät vuonna 2024 ovat:

1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla Etelä-Karjalan maakuntaohjelmaa 2022–2025 rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla. Käynnistetään maakuntaohjelman 2026–2029 valmistelu.
2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelu
3. Edunvalvonnassa vaikutetaan Etelä-Karjalan elinvoiman vahvistamiseen kansallisen ja EU-politiikan välineillä kaakkoisen rajaseudun muuttunut toimintaympäristö ja hallitusohjelman sisällöt huomioiden.
4. Organisaation toiminnan ja osaamisen kehittäminen huomioiden työhyvinvointi uudessa organisaatorakenteessa hyvä työnantajakuva ja asiakastyytyväisyys säilyttäen.

Vuoden 2024 talousarviossa kuntien maksuosuuksissa huomioidaan KVTES-palkkaratkaisun ja työttömyysvakuutusmaksun alenemisen vaikutus. Lisäksi esitetään rahoituksen nostoa edunvalvontapäällikön palkkaamisen mahdollistamiseksi ensi vuoden alkupuolella. Em. rekrytointi on tarkoitus käynnistää ensi vuoden alussa, jos rahoitus tarkoitusta varten varmistuu. Vuonna 2024 maksuosuuden muutos

em. asiat huomioiden on +4,7 %. Taloussuunnitelmavuosille esitetään KVTES-palkkaratkaisun vaikutuksen huomioimista sekä vuodelle 2025 edunvalvontapäällikön rekrytoinnin kustannusten huomioimista vuoden 2025 osalta.

Tilikauden 2024 alijäämäksi suunnitellaan 50.000 euroa. Alijäämä katetaan kertyneestä ylijäämästä. Vuoden 2025 ja 2026 talous suunnitellaan tasapainoon.

Toimitilojen hankintaa varten otettiin syyskuussa 2007 lainaa, jota lyhennetään 48.000 euroa vuodessa.

Etelä-Karjalan liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Allergia- ja ympäristöinstituutin perusrahoituksen ja siirtää sen suoraan Allergia- ja ympäristöinstituutille.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2024 sekä suunta vuosille 2025–2026

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä on talousarvion loppusumma (tilikauden yli-/alijäämä). Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Suoritettavat tavoitteet ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteluissa kuvattua toiminnallista linjaa.

Investoinnit sekä suunnitellut rakenne- ja rahoitusjärjestelyt taloussuunnitelmakaudella

Ei merkittäviä investointeja suunnitelmavuosina. Olennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat Lappeenrannan kaupungin vastuisiin kuntayhtymään päin, ei ole suunniteltu vuodelle 2024.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät riskit toimintaan liittyvät muun muassa henkilöstön kuormituksen hallintaan sekä kuntatalouden vaikeuksien heijastumiseen liiton toiminnan rahoitukseen. EU-Venäjä-rajaohjelman päättymisellä on merkittäviä henkilöstövaikutuksia ja haasteena on turvata tarvittava osaaminen Etelä-Karjalan liitossa ohjelmakauden sulkemiseen, vuoteen 2025 saakka.

Etelä-Karjalan liiton numeerinen osa

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	MUUTOS % 2024/2023	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	3 636	3 452	3 179	-7,9 %	2 954	2 910
Muut tuotot				0,0 %		
Toimintakulut	-3 377	-3 497	-3 221	-7,9 %	-2 948	-2 906
TOIMINTAKATE	259	-45	-42	-6,7 %	6	4
Rahoitustuotot	5	0	0	0,0 %	0	0
Rahoituskulut	-2	-5	-8	60,0 %	-6	-4
VUOSIKATE	261	-50	-50	0,0 %	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-	0	0
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	261	-50	-50	0,0 %	0	0
Satunnaiset erät (netto)	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN TULOS	261	-50	-50	0,0 %	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	-	0	0
Verot	0	0	0	0,0 %	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	261	-50	-50	0,0 %	0	0

TUNNUSLUVUT LASKENTAKAUDEN LOPUSSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51,3
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,3	51,3	51
Henkilöstöä keskimäärin, henkilötyövuosina	32	31	29
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	240	192	144
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	45	20	20
TASEEN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	23,5		
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 044	1 683	1 944
Lainakanta 31.12., 1000 €	240	192	144
Omavaraisuusaste %	9,4		
TULOSKASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Vuosikate/ poistot, %	-	-	-
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	107,7	98,7	98,7
KUNTAYHTYMÄKOHTAISET TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024